

Vlada Crne Gore

Izvještaj o realizaciji Srednjoročnog programa rada
Vlade Crne Gore 2018-2020. godine, za 2019. godinu

Maj 2020. godine

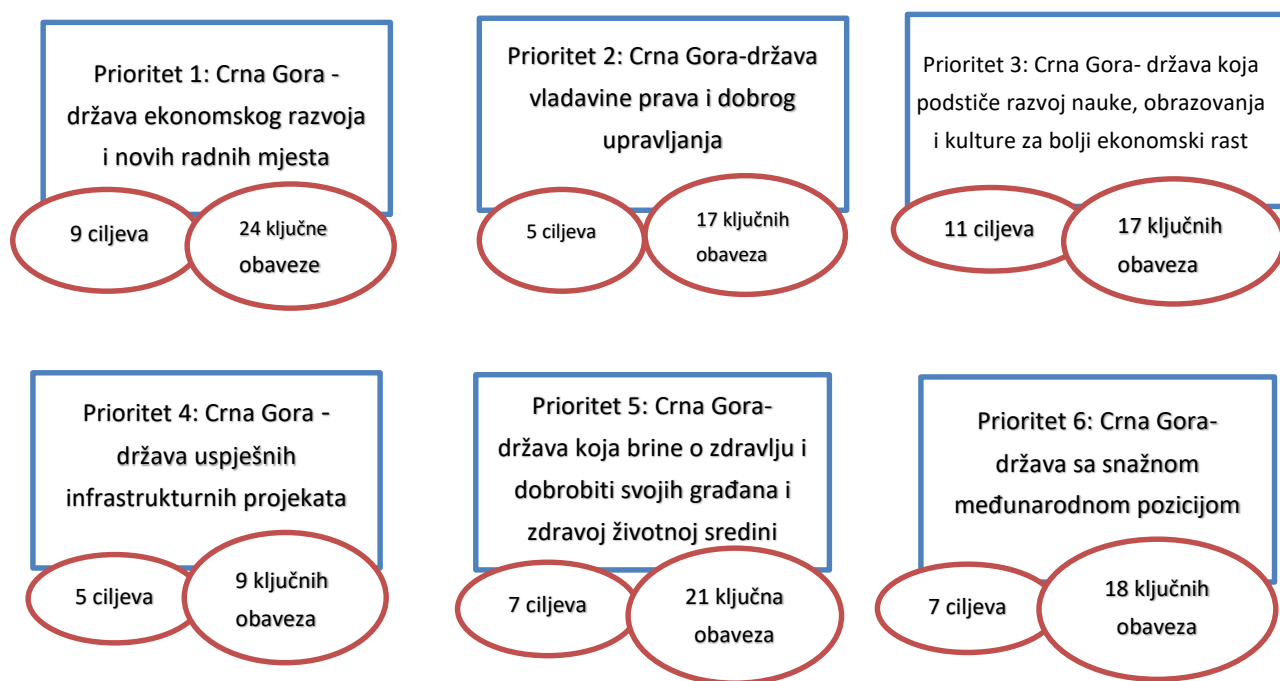
Sadržaj

Uvodni rezime	3
Kratak pregled realizacije	4
PRIORITET 1: Crna Gora - država ekonomskog razvoja i novih radnih mjesta	6
Ostvareni rezultati	7
Naredni ključni koraci	11
PRIORITET 2: Crna Gora - država vladavine prava i dobrog upravljanja	12
Ostvareni rezultati	13
PRIORITET 3: Crna Gora-država koja podstiče razvoj nauke, obrazovanja i kulture za bolji ekonomski rast	18
Ostvareni rezultati	19
Naredni ključni koraci	20
PRIORITET 4: Crna Gora – država uspješnih infrastrukturnih projekata	22
Ostvareni rezultati	23
Naredni ključni koraci	24
PRIORITET 5: Crna Gora - država koja brine o zdravlju i dobrobiti svojih građana i zdravoj životnoj sredini	26
Ostvareni rezultati	27
PRIORITET 6: Crna Gora – država sa snažnom međunarodnom pozicijom	30
Ostvareni rezultati	31
Aneks.....	33

Uvodni rezime

Vlada Crne Gore je, u februaru 2018. godine, donijela prvi Srednjoročni program rada Vlade 2018-2020. Prvi izvještaj o realizaciji Srednjoročnog programa rada Vlade za 2018. godine, Vlada je razmotrila i usvojila na sjednici od 24. aprila 2018. godine.

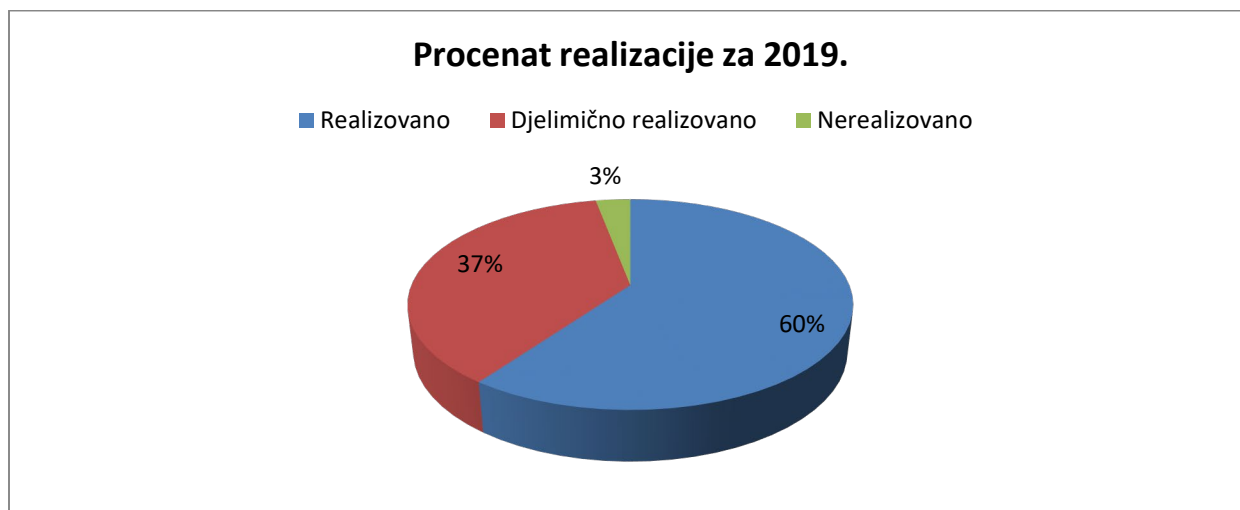
Srednjoročnim programom rada Vlade utvrđeno je 6 prioriteta, 44 cilja i za realizaciju istih u 2019. godini definisano 106 ključnih obaveza. Važno je napomenuti da ne postoji hijerarhijski odnos između prioriteta, već se sagledavaju kao skup međusobno povezanih oblasti djelovanja, od kojih svaka ima potencijal da pozitivno utiče na ostale.

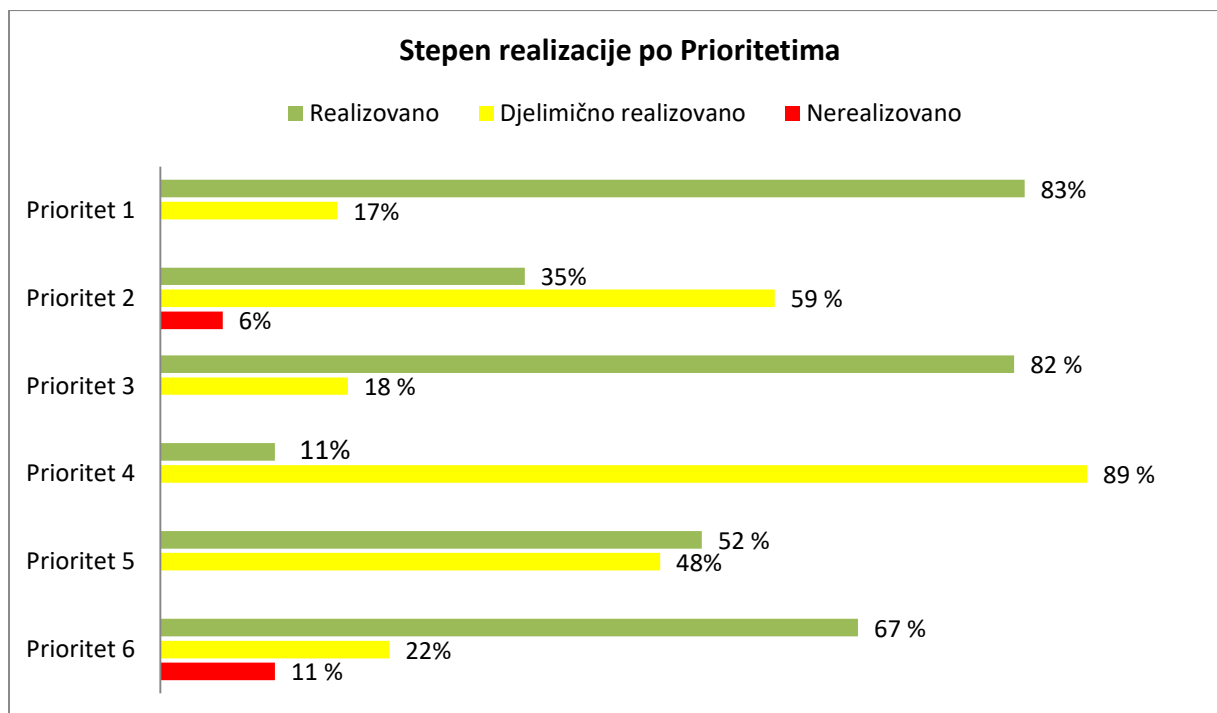
Za svaku ključnu obavezu definisane su prateće ključne mjere/indikatorji uspjeha kojima se omogućava adekvatno praćenje realizacije Srednjoročnog programa rada Vlade, za svaku godinu zasebno. Stepenn realizacije ključne obaveze se određuje na osnovu realizacije ključne mjera/indikatora, odnosno zbirom realizacije svih ključnih mjera/indikatora, kada je za ključnu obavezu definisan veći broj istih, pri čemu stepenn realizacije može biti označen sa realizovano, djelimično realizovano ili nerealizovano.

Kratak pregled realizacije

Ukupan procenat realizacije za 2019. godinu, za 6 Prioriteta utvrđenih Srednjoročnim programom rada Vlade 2018-2020. godine, u odnosu na 106 planiranih ključnih obaveza, iznosi 60%, dok je djelimično realizovano 37%. U 2019. godini samo 3% planiranih ključnih obaveza nije realizovano.

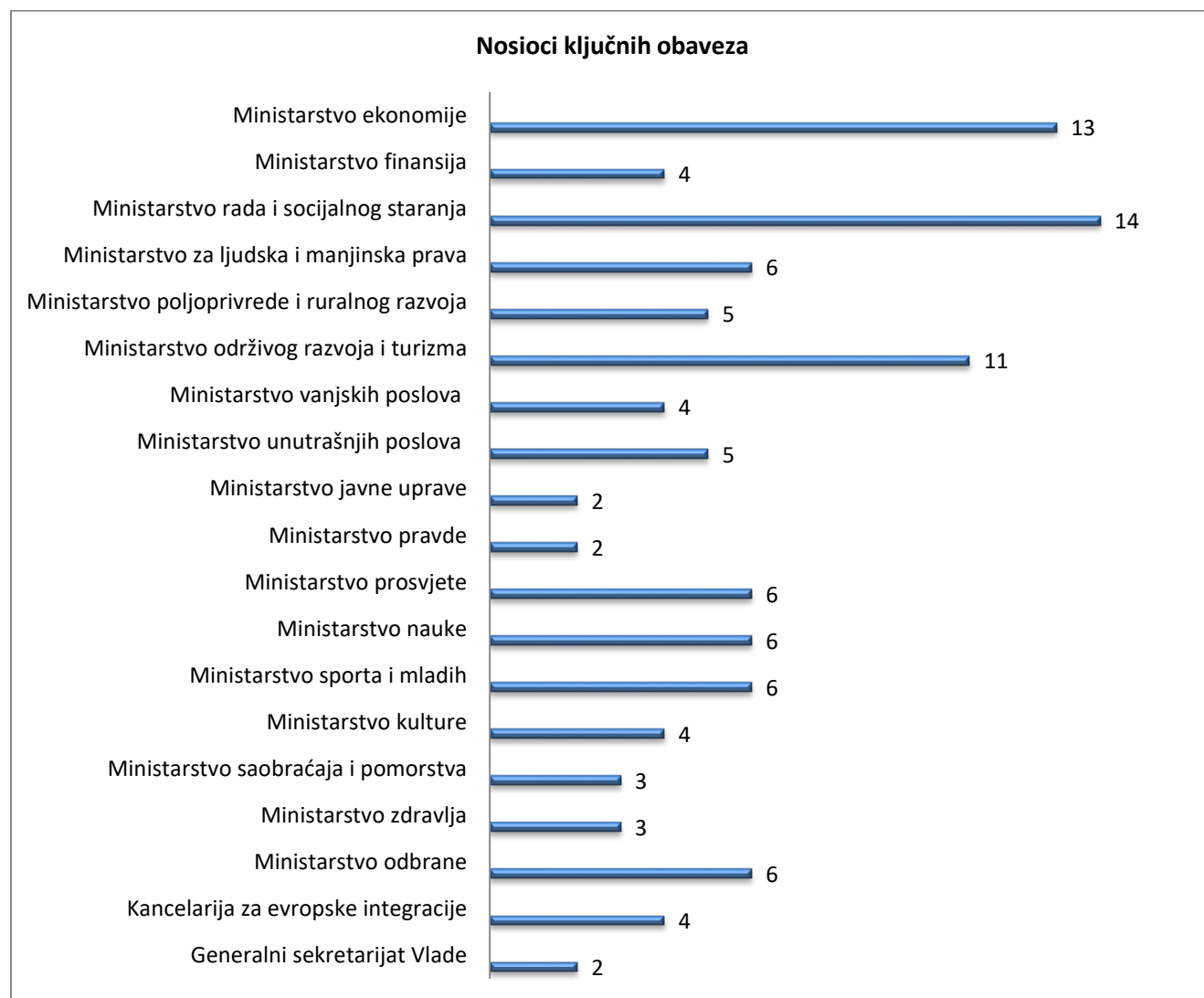

Kada je u pitanju napredak pojedinačno, po prioritetima, najveći stepen realizacije ostvaren je kod Prioriteta 1 i iznosi 83%, kao i kod Prioriteta 3 u iznosu od 82%.

Nosioci ključnih obaveza

Nosioci najvećeg broja ključnih obaveza iz Srednjoročnog programa rada Vlade, za 2019. godinu su: Ministarstvo rada i socijalnog staranja (14 ključnih obaveza), Ministarstvo ekonomije (13 ključnih obaveza) i Ministarstvo održivog razvoja i turizma (11 ključnih obaveza).

PRIORITET 1: Crna Gora - država ekonomskog razvoja i novih radnih mjesta

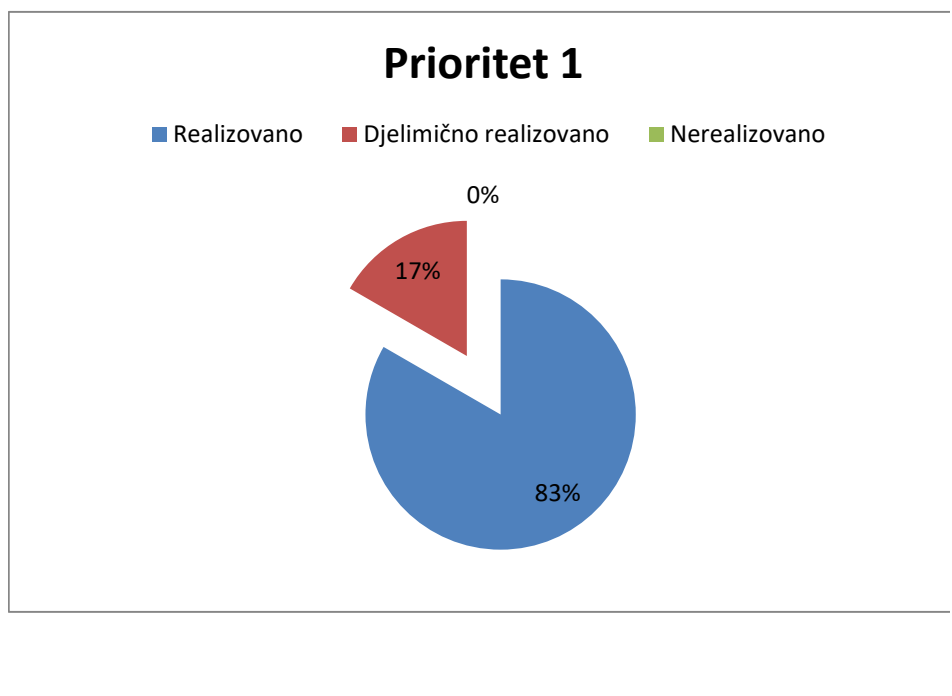
Primarni cilj ovog prioriteta je dugoročni ekonomski rast zasnovan na novim ulaganjima i jačanju konkurentnosti privrede, te afirmisanju turizma. Da bi se ovo postiglo potrebno je unaprijediti konkurentnost naših privrednika, povećati primarnu poljoprivrednu proizvodnju i reformisati tržište rada da bi se obezbijedio poslovni ambijent koji privlači investitore i stvara mogućnosti za otvaranje kvalitetnih radnih mjesta i povećanje zaposlenosti.

U okviru Prioriteta 1 definisani su ciljevi:

1. Unaprijediti poslovni ambijent radi poboljšanja konkurentnosti privrede i poslovanja klastera uz povećanje zaposlenosti;
2. Realizacija aktivnosti u cilju jačanja ekonomskog patriotizma;
3. Podrška ravnomjernom razvoju jedinica lokalne samouprave;
4. Stvaranje uslova za veće zapošljavanje, povećanje radne aktivnosti i mobilnosti radnika, te smanjenje nesklada između ponude i tražnje;
5. Ostvarenje veze poljoprivrede sa trgovinom i turizmom kroz diversifikaciju ekonomskih aktivnosti u ruralnim područjima;
6. Povećanje primarne poljoprivredne proizvodnje (biljna proizvodnja i stočarstvo), organske proizvodnje, te rast dohotka na poljoprivrednim gazdinstvima;
7. Unapređenje infrastrukture neophodne za razvoj i povezivanje ruralnih područja;
8. Poboljšanje uslova i kvaliteta života i ostanak stanovništva na selu;
9. Unapređenje Crne Gore kao turističke destinacije.

Za realizaciju Prioriteta 1 ukupno je definisano 9 ciljeva, i u okviru ciljeva ukupno 24 ključne obaveze.

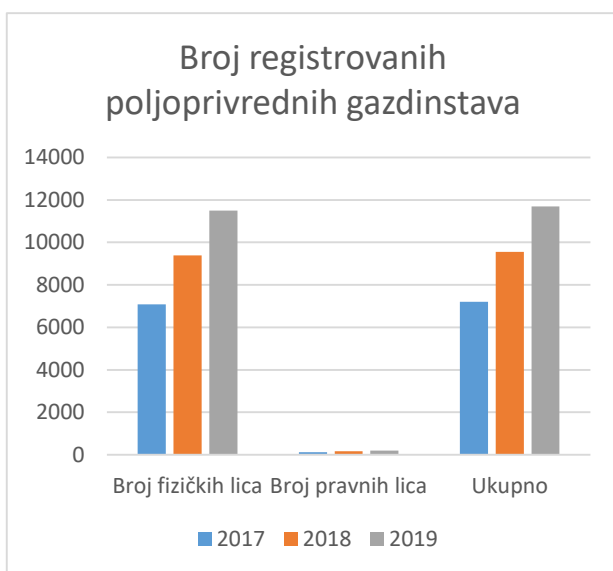
Ukupan stepen realizacije za Prioritet 1 u 2019. godini je 83%, djelimično je realizovano 17%, a nerealizovano 0%.

Ostvareni rezultati

- ✓ Rast ekonomije nastavljen je i u 2019. godini, u kojoj je prema preliminarnim podacima Monstata ostvaren realni ekonomski rast od 3,6%.
- ✓ Bruto domaći proizvod Crne Gore je u 2019. iznosio 4,9 mlrd.€ pri čemu je stvoreno oko 245 mil. € dodate vrijednosti više u odnosu na 2018. godinu.
- ✓ Većina sektora je u 2019. zabilježila rast, sa najvećim ostvarenim rastom u turizmu, gdje je broj noćenja u kolektivnom smještaju veći za 11,2% na godišnjem nivou, a broj dolazaka veći za 20,1%, kao i u građevinarstvu u kojem je vrijednost građevinskih radova veća za 10,7% u odnosu na 2018. Prihodi od turizma su prema preliminarnim podacima Centralne banke u 2019. dostigli iznos od 1,1 mlrd.€ i veći su 9,7% u odnosu na prethodnu godinu. Promet robe u trgovini na malo je u 2019. ostvario visok rast od 5,2% posmatrano u stalnim cijenama.
- ✓ Neto strane direktne investicije su prema preliminarnim podacima CBCG u 2019. iznosile 344,7 mil.€, što predstavlja rast od 6,9% u odnosu na prethodnu godinu.
- ✓ Zaposlenost je u 2019. ostvarila visok rast od 7,1%. Na evidenciji ZZZCG na dan 31.12.2019. godine nalazilo se 37.616 lica, što je 9,1% manje nezaposlenih u odnosu na 2018. godinu.
- ✓ U cilju stvaranja uslova za poboljšanje životnog standarda svih građana, od 1. jula 2019. godine, Vlada Crne Gore je povećala iznos minimalne zarade za 15% na 222 eura.
- ✓ U cilju obezbjeđenja adekvatne informativne podrške, Ministarstvo ekonomije izradilo je "Informator" koji sadrži informacije o svim vidovima finansijske i nefinansijske podrške koje su na raspolaganju privrednicima u Crnoj Gori sa državnog i lokalnog nivoa, kao i podrški koju nude poslovne banke, udruženja i međunarodne organizacije. Dokument uključuje i pregled zakonske procedure za registraciju najzastupljenijih oblika obavljanja privredne djelatnosti u Crnoj Gori.
- ✓ U toku 2019. godine, u okviru 10 programskih linija podržano je 161 preduzeće u ukupnom iznosu od 1,661,459.76 €.
- ✓ Programska linija za unapređenje inovativnosti malih i srednjih preduzeća za 2019. godinu ima za cilj podsticanje preduzeća za korišćenje konsultantskih usluga u cilju unapređenja poslovanja i jačanja unutrašnjih performansi preduzeća, za koju je ukupan budžet iznosio 50.000,00 €.
- ✓ Kroz Program finansijske podrške za mikro, mala i srednja preduzeća u 2019. godini podržana su 22 projekta, ukupne vrijednosti od 60,559 €.
- ✓ Kroz Programsku liniju za modernizaciju prerađivačke industrije (koja se realizuje u sklopu Programa za unapređenje konkurentnosti privrede za 2019. godinu), za osavremenjavanje proizvodnih procesa i razvoja novih proizvoda obezbijeđeno je 150.000 € bespovratnih sredstava. Po osnovu Javnog poziva po ovoj Programskoj liniji odobreno je 11 prijava privrednim subjektima koje posluju u oblastima papirne i drvne industrije, proizvodnje opreme, namještaja i građevinske stolarije, po osnovu kojih je dodijeljeno 155.736 € bespovratnih sredstava Ministarstva ekonomije, 988.980 € kreditnih sredstava IRF i obezbijeđeno 1.213.786,69 € za nabavku mašina i prateće opreme. Od dodijeljenih 155.736 €, isplaćeno je 116.636 € bespovratnih sredstava.
- ✓ Kroz Programsku liniju za razvoj zanatstva, odobrena su 3 zahtjeva za nabavku opreme, privrednim društvima koja posluju u oblastima proizvodnje i obrade ostalog stakla, proizvodnje ostale odjeće i prerada i konzervisanje mesa, po osnovu kojih je dodijeljeno 1.021,68 € bespovratnih sredstava i nabavljeno 5.108,43 € vrijednosti opreme.

- ✓ U toku 2019. godine nastavljena je internet i TV kampanja u cilju podizanja svijesti korišćenja domaćih proizvoda, uz brojne edukativne i promotivne događaje.
- ✓ Zakonom o Budžetu Crne Gore za 2019. godinu opredijeljena su sredstva za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja u iznosu od 3,0 mil.€, 0,3 mil. € za podršku samozapošljavanju, kao i 6,0 mil€ za mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom. Za realizaciju Programa stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem kod Ministarstva prosvjete obezbijeđeno je 7,5 mil.€, za ukupno 3.298 korisnika.
- ✓ Uključenost mladih do 30 godina starosti u cjelokupan set mjera aktivne politike zapošljavanja koje je sproveo Zavod za zapošljavanje CG je 40,4%, odnosno 908 lica. Kroz Program „Stop sivoj ekonomiji“ bilo je uključeno 190 nezaposlenih lica sa stečenim visokim obrazovanjem, do 30 godina života.
- ✓ Kao podrška mladima za buduće uključivanje u svijet rada, pravovremeno informisanje i savjetovanje je od velikog značaja. Tako je kroz opšte programe profesionalne orijentacije prošlo 6.900 učenika i 388 studenata.
- ✓ Programi i mjere za posebno osjetljive kategorije nezaposlenih lica sprovedeni su kroz:
 - program javnih radova kojima je omogućeno zapošljavanje za 532 nezaposlena lica;
 - program obrazovanja za samostalan rad koji je realizovan za 238 nezaposlenih lica, dok je program osposobljavanja za rad kod poslodavca realizovan za 239 nezaposlenih lica;
 - mjere profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom za 1890 lica.
- ✓ Iz sredstava EU dodijeljen je prvi grant u okviru „Programa grantova za samozapošljavanje“ čija je ukupna vrijednost 3,5 mil. €, a koji će se realizovati tokom tri godine. Realizacijom prvog granta odobrena su 94 projekta/biznisa.
- ✓ U ukupnom broju učesnika programa aktivne politike zapošljavanja tokom 2019. godine, lica ženskog pola učestvovala su sa 53,6%, odnosno oko 1.200.
- ✓ Zavod za zapošljavanje CG je tokom 2019. godine u saradnji sa organizatorima obrazovanja odraslih realizovao programe obrazovanja i osposobljavanja odraslih za 896 nezaposlenih lica iz evidencije nezaposlenih.
- ✓ U 2019. godini je za nezaposlena lica finansirano 42 kredita čijom realizacijom je omogućeno otvaranje 56 novih radnih mjesta. Od ovog broja 39,39% kredita je dodijeljeno nezaposlenim licima ženskog pola - 13 kredita.
- ✓ Na inicijativu Ženske političke mreže uvedene su budžetske linije za žensko preduzetništvo u 16 opština u ukupnom iznosu od 201.000,00 eura
- ✓ Registrovano 11.691 poljoprivrednih gazdinstava (11.498 fizičkih lica i 193 pravna lica), što je značajno povećanje u odnosu na 2018. godinu kada je bilo 9557 poljoprivrednih gazdinstava (9393 fizičkih lica i 164 pravna lica), a naročito u odnosu na 2017. godinu, kada je bilo registrovano 7200 poljoprivrednih gazdinstava (7082 fizičkih lica i 118 pravnih lica).
- ✓ Broj registrovanih seoskih domaćinstava je povećan sa 19 (kraj 2017.) na 52 na kraju 2018. godine i na 92 na kraju 2019. godine.

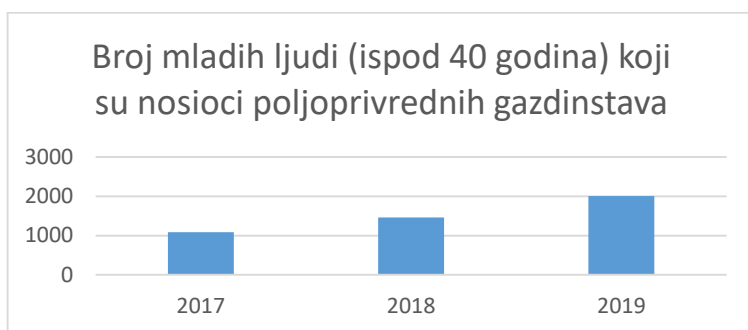
- ✓ Investirano je i ugovoreno investicija u iznosu od 85.773.299,06 € kao podrška primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i prerađivačkoj agroindustriji.
- ✓ Registrovano je 167 sertifikovanih organskih proizvođača, što predstavlja rast od 24,6% u odnosu na 2018. godinu i 83,5% u odnosu na 2017. godinu.

- ✓ Ostvaren je rast površina pod organskom proizvodnjom za 75% u odnosu na 2017. godinu, i to sa 2.719,8 ha u 2017. na 4.754,80 ha u 2019. godini.

- ✓ U unapređenje infrastrukture za razvoj i povezivanje ruralnih područja investirano je 5.900.000 €.
- ✓ Asfaltirano je 32 km seoskih puteva, postavljeno 73 km primarne i 20 km sekundarne vodovodne mreže.
- ✓ Poboljšani uslovi i kvalitet života i ostanak stanovništva na selu: 2011 mladih (ispod 40 godina) su nosioci poljoprivrednih gazdinstava što predstavlja rast od 38%, u odnosu na 2018, i 85,5% u odnosu na 2017. godinu.

- ✓ Obezbijedena je podrška za 36 mladih poljoprivrednika i za 95 mladih pčelara.
- ✓ U odnosu na 2018. godinu ostvareno je povećanje broja turista od 20,09% odnosno 11,21% kada se govori o broju noćenja. Strani turisti učestvuju sa 90,31% u ostvarenim posjetama u kolektivnom smještaju i 89,74% u realizovanim noćenjima.
- ✓ Za razvoj tri skijališta na području Bjelasice i Komova - „Kolašin 1600“u Kolašinu, „Žarski“u Mojkovcu i „Cmiljača“u Bijelom Polju iz Kapitalnog budžeta Uprave javnih radova u 2019. godini, za sva tri lokaliteta ukupno je izdvojeno 14.514.503,30 €, od čega za Kolašin 1600 – 2.660.256,72€, Cmiljaču 9.446.115,03€ i Žarski 2.408.131,56 €, što je znatno više u odnosu na planirano.

Naredni ključni koraci

- Planirana je priprema novog strateškog okvira politike razvoja klastera u Crnoj Gori, nakon čega će biti preduzete aktivnosti na formiranju novih/vertikalnih klastera. Takođe, nastaviće se dalja podrška za unapređenje i razvoj klastera u Crnoj Gori.
- U 2019. godini je otpočela priprema internet stranica nationbrand.me, koja će omogućiti ne samo kvalitetniju prezentaciju Crne Gore, odnosno svih njenih specifičnosti i posebnosti, već i interakciju sa korisnicima.
- Tokom 2020. godine planira se potpuna implementacija Zakona o radu kroz donošenje podzakonskih akata kojima se bliže uređuju postupak i način ostvarivanja prava, propisanih ovim zakonom.
- Vizni informacioni sistemi će se instalirati u Ambasadi Crne Gore u Bukureštu, Kancelariji Ambassade Crne Gore u Turskoj, sa sjedištem u Bakuu i konzulatima na čelu sa počasnim konzulima u Durbanu, Tel Avivu, Bangkoku, Manili i Kinšasi.
- Nastaviće se sa intenzivnim investicijama na Sjeveru koje se odnose na razvoj ski centara: "Kolašin 1600", "Cmiljača" Bijelo Polje, "Žarski" Mojkovac, "Hajla" Rožaje, kao i realizacija projekta valorizacije Đalovića pećine.

PRIORITET 2: Crna Gora - država vladavine prava i dobrog upravljanja

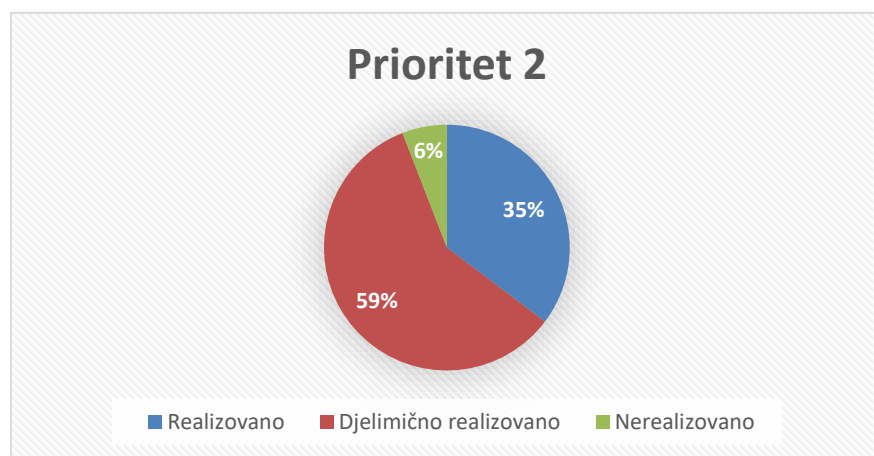
Primarni cilj ovog prioriteta je očuvanje mira, bezbjednosti i stabilnosti, razvoja demokratije, vladavine prava, slobode, ljudskih i manjinskih prava i dobrog upravljanja za sve građane. Da bi to postigli, radićemo na unapređenju sistema pravosuđa kroz poboljšanje pristupa pravdi, kreiranju javne uprave koja će biti u punoj službi građana i privrede i suzbijanju svih oblika kriminala. Takođe, cilj ovog prioriteta je dobro fiskalno upravljanje kroz jačanje makroekonomske i, u tom okviru, fiskalne stabilnosti, kao preduslova dugoročnog privrednog rasta i povećanja konkurentnosti crnogorske ekonomije.

Za Prioritet 2 utvrđeni su ciljevi:

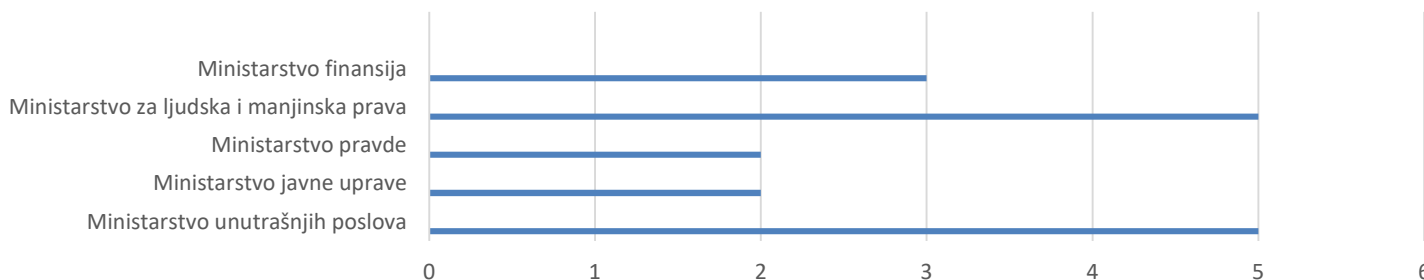
10. Jačanje sistema nacionalne bezbjednosti i odbrane;
11. Stvaranje efikasne i servisno opredijeljene javne uprave koju karakteriše rast povjerenja građana;
12. Poboljšanje pristupa pravdi građanima i pravnim subjektima primjenom alternativnih načina rješavanja sporova (medijacija), kao efikasnog, finansijski isplativog, održivog i dostupnog načina rješavanja sporova;
13. Unapređenje ljudskih prava i sloboda svih društvenih grupa, manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica;
14. Očuvanje održivosti javnih finansija, uz odgovorno upravljanje sredstvima poreskih obveznika.

Za realizaciju Prioriteta 2 ukupno je definisano 5 ciljeva, i u okviru ciljeva ukupno 17 ključnih obaveza.

Ukupan stepen realizacije za Prioritet 2 u 2019. godini je 35%, djelimično je realizovano 59%, a nerealizovano 6%.

Nosioci ključnih obaveza

Ostvareni rezultati

U cilju jačanja sistema nacionalne bezbjednosti i odbrane, u 2019. godini:

- ✓ Nadležnim tužiocima, u oblasti borbe protiv korupcije, podnijeto je 45 krivičnih prijava i 1 izvještaj, kao dopuna krivične prijave, protiv 84 fizička i 17 pravnih lica, zbog postojanja osnovane sumnje da su učinila 60 koruptivnih krivičnih djela. Ukupna materijalna šteta, prouzrokovana koruptivnim krivičnim djelima, iznosi preko 19,6 miliona eura.
- ✓ Registrovano je 358 krivičnih djela protiv života i tijela ili 14,7% manje u odnosu na 2018. godinu. Od 128 krivičnih djela po nepoznatom učiniocu, rasvijetljeno je 114 ili 89% (87,1%).
- ✓ Registrovano je 21 ubistvo – 10 krivičnih djela teško ubistvo i 11 krivičnih djela ubistvo, u kojima su stradala 22 lica (i 1 kao posljedica teškog ubistva u pokušaju, što je ukupno 23 lica). Kao posljedica sukoba organizovanih kriminalnih grupa, registrovana su 4 (3) krivična djela teško ubistvo i 1 krivično djelo ubistvo, od čega su, za sada, rasvijetljena 3 krivična djela teško ubistvo.
- ✓ Registrovana su 42 krivična djela ubistvo u pokušaju i teško ubistvo u pokušaju, od čega je 35 kvalifikovano kao ubistvo u pokušaju i 7 kao teško ubistvo u pokušaju. Od 26 krivičnih djela po nepoznatom učiniocu, rasvijetljena su 22 ili 84,6%.
- ✓ Registrovano je 76 krivičnih djela izazivanje opšte opasnosti (izvršenih podmetanjem požara ili eksplozivnih naprava), ili 162% više u odnosu na 2018. godinu. Od ovog broja, 26 djela je izvršeno upotrebom eksploziva, dok je 50 djela izvršeno podmetanjem požara. Nepoznati učinioци učinili su 71 krivično djelo, od čega je rasvijetljeno 54 ili 76%.
- ✓ Otkriveno je 297 krivičnih djela u vezi sa opojnim drogama, 261 kvalifikovano kao neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga i 36 kvalifikovana kao omogućavanje uživanja opojnih droga.
- ✓ Zbog učinjenih djela, nadležnim državnim tužilaštvima podnijete su 253 krivične prijave, protiv 308 lica.
- ✓ U 1397 pojedinačnih zaplijena, pronađeno je i oduzeto preko 2,4 tone opojnih droga, ili 25,8% manje u odnosu na 2018. godinu. Oduzeta su i 8363 komada nedozvoljenih sintetičkih i farmaceutskih proizvoda.
- ✓ U zajednički sprovedenim međunarodnim istragama, van teritorije Crne Gore, zaplijenjeno je 39 kg kokaina (Italiji) i 1t marihuane (400 kg od strane policije Hrvatske, na teritoriji opštine Varaždin i 600kg na teritoriji Njemačke).
- ✓ Tokom pripremih aktivnosti za sprovođenje projekta „Rad policije u zajednici“, službenici Odsjeka za prevenciju i rad policije u zajednici su, počevši od oktobra 2019. godine, obišli sve centre i odjeljenje bezbjednosti i stanice policije – 23 organizacione jedinice, u kojima su održana 23 sastanka sa načelnicima centra i odjeljenja bezbjednosti i stanica policija. Na nivou centara bezbjednosti, održano je osam sastanaka i sa predstavnicima lokalne samouprave i predstavnicima građana (potpredsjednici opština, predsjednici mjesnih zajednica, načelnici lokalnih kancelarija, direktori škola, NVO i mediji) koji su upoznati sa planiranim projektom „Rad policije u zajednici“ i sa kojima je na neposredan način razgovarano o saradnji sa policijom na lokalnim nivoima, rješavanjem njihovih zahtjeva, problemima sa kojima se susrijeću i modalitetima njihovog prevazilaženja i rješavanja.

- ✓ U 154 osnovne škole održana su 154 predavanja, kojima je obuhvaćeno 8844 učenika, dok je u 5 srednjih škola održano 5 predavanja, kojima je prisustvovalo 700 učenika.

Kada je riječ o stvaranju efikasne i servisno opredijeljene javne uprave koju karakteriše rast povjerenja građana, u 2019. godini je:

- ✓ Uspostavljen sistem monitoringa i evaluacije primjene Zakona o upravnom postupku, koji se odnosi na skraćanje i pojednostavljenje upravnog postupka.
- ✓ Efikasnost rješavanja u prvostepenom postupku na visokom nivou, te je procenat neriješenih predmeta kod organa na centralnom nivou 6,75%, dok je na lokalnom nivou taj procenat 3,98%. Takođe u prvostepenom postupku, blagovremenost rješavanja upravnih predmeta je na visokom nivou, te je procenat predmeta riješenih u roku kod organa na centralnom nivou 98%, dok je na lokalnom nivou taj procenat 91%“.
- ✓ U cilju izgradnje kapaciteta za primjenu rješenja iz novog ZUP-a Ministarstvo javne uprave je u saradnji sa Upravom za kadrove u periodu od 01.07.2017. - 31.12.2018. realizovalo 22 obuke koje je pohađalo 522 službenika koji rade na poslovima upravnog postupka. Tokom 2019. godine realizovano je 16 obuka, koje je pohađalo preko 400 službenika, na centralnom i lokalnom nivou. Posebne obuke su sprovedene za monitoring i evaluaciju ZUP-a, koje je tokom 2018. i 2019. godine pohađalo preko 100 službenika iz javnopravnih organa, što je doprinijelo kvalitetnijem prikupljanju i obradi podataka neophodnih za pripremu Izvještaja o postupanju u upravnim stvarima.
- ✓ Zadovoljavajući rad uprave jer je u postupku preispitivanja i ocjene zakonitosti odluka javnopravnih organa od strane Upravnog suda na centralnom nivou, odbijeno je 72% tužbi, dok je usvojeno 28%. Na lokalnom nivou od strane Upravnog suda, odbijeno je 66%, dok je usvojeno 34% tužbi.
- ✓ Uspostavljen jedinstveni informacioni sistem za elektronsku razmjenu podataka između državnih organa i organa državne uprave. Organi državne uprave u skladu sa Zakonom o elektronskoj upravi koriste Jedinstveni informacioni sistem za elektronsku razmjenu podataka (JISERP) od oktobra 2018. godine. JISERP sistemom se omogućava i obezbjeđuje razmjena podataka između više različitih informacionih sistema državnih organa i organa državne uprave, nezavisno od njihove kompatibilnosti. Indikator za broj servisa je dostignut i premašen pa je u ovom trenutku ukupan broj servisa 596, od čega su 188 servisi nivoa 3 (servisi koji daju mogućnost korisniku da podnese zahtjev elektronski) i 408 informativnih servisa. Takođe, od ukupnog broja servisa 355 je za pravna lica, 219 za fizička i 22 za javnu upravu.

U cilju poboljšanja pristupa pravdi građanima i pravnim subjektima primjenom alternativnih načina rješavanja sporova (medijacija):

- ✓ U odnosu na 2018. godinu, u 2019. godini bilo je 118% više građana zainteresovanih da svoj spor riješi primjenom alternativnog načina rješavanja spora-posredovanjem.
- ✓ U odnosu na 2018. godinu, u 2019. godini bilo je za 215% više predmeta pokrenutih predlogom za pokretanje posredovanja, prije podnošenja tužbe.

Informacija o napretku u postizanju ciljeva:					
Godina	Broj upućenih predmeta	Broj predmeta u kojima je prihvaćeno posredovanje	Broj predmeta u kojima je postignut sporazum	Broj posredovanja u toku	Broj predloga za pokretanje posredovanja prije utuženja
2018.g.	1690	708	378	53	14
2019.g.	13% više	118% više	123% više	100% više	215% više

U pogledu unapređenja ljudskih prava i sloboda svih društvenih grupa, manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, u 2019. godini:

- ✓ Veliki naponi bili su usmjereni na senzitivizaciju i unapređenje kapaciteta i znanja pripadnika policije, sudija, tužilaca za senzibilan rad sa LGBTI osobama, kao i na unapređenje znanja sudija i tužilaca za procesuiranje govora mržnje i zločina iz mržnje prema LGBTI osobama.
- ✓ Realizovane su brojne obuke za jačanje kapaciteta policije za postupanje u slučajevima diskriminacije i nasilja nad LGBTI osobama, u cilju unapređenja zaštite i promocije prava LGBTI osoba kao i povećanja senzibiliteta u komunikaciji i rješavanju potencijalnih delikata učinjenih na štetu LGBTI osoba među kojima je i zločin iz mržnje. Obukama za senzibilan rad sa LGBTI osobama, koje su realizovane u saradnji sa međunarodnim partnerima i LGBTI nevladinim organizacijama, je u prethodnoj godini obuhvaćeno 146 pripadnika Uprave policije, kao i 39 pripadnika policije koje je edukovano za procesuiranje zločina iz mržnje prema LGBTI osobama, te 28 pripadnika policije u Grupi za borbu protiv visokotehnološkog kriminala SKP-a edukovano za suzbijanje govora mržnje na internetu.
- ✓ U posmatranom periodu 3%-4% sudija, kao i 25% državnih tužilaca edukovano je u oblasti procesuiranja zločina iz mržnje prema LGBTI osobama.
- ✓ U oblasti povećanja zastupljenosti žena u političkom i javnom životu, aktivnosti Ženske političke mreže do danas su rezultirale uvođenjem kvote od 40% u nacrt Zakona o izboru odbornika i poslanika koji je u skupštinskoj proceduri za usvajanje, dok su u Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja unijete mjere za finansiranje političkog rada ženskih organizacija političkih stranaka i po prvi put će žene u politici imati obezbijeđene stalne resurse za svoje političko djelovanje.
- ✓ Usvajanje Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja ima za ishod rezultat više od 500.000 evra u 2019. godini dodijeljenih posebno ženskim partijskim forumima. Trenutno u Skupštini Crne Gore je 29, 63% poslanica, što znači da je dostignuta kvota od 30% u skladu sa domaćim zakonodavstvom i CEDAW Konvencijom.
- ✓ Na inicijativu Ženske političke mreže uvedene su budžetske linije za žensko preduzetništvo u 16 opština u ukupnom iznosu od 201.000,00 eura i opštine su krenule u realizaciju raspisivanjem javnih poziva - donešene odluke i organizuju se obuke za podršku ženskom preduzetništvu. 20 žena je iskoristilo bespovratna sredstva po ovom osnovu i osnivanje i razvoj biznisa.

- ✓ Prema podacima Poreske uprave u Crnoj Gori na kraju 2019. godine ima 6.996 preduzeća u većinskom vlasništvu žena i 2,802 preduzetnice.

U oblasti očuvanja održivosti javnih finansija, uz odgovorno upravljanje sredstvima poreskih obveznika, u 2019. godini:

- ✓ Sprovedenjem mjera fiskalne konsolidacije ostvaren je suficit tekuće javne potrošnje čime je unaprijeđena fiskalna pozicija Crne Gore. Država sve svoje tekuće obaveze finansira isključivo iz izvornih prihoda, pri čemu se novo zaduživanje vrši samo za finansiranje kapitalnih projekata čijom se realizacijom podstiče ekonomska aktivnost i unaprjeđuje javna infrastruktura.
- ✓ U prethodnom periodu, obezbijeđeno je rekordno izdvajanje u dijelu kapitalnog budžeta, a u cilju finansiranja najvećeg infrastrukturnog projekta – prioritetne dionice Autoputa Bar - Boljare, ali i nastavka i otpočinjanja novih kapitalnih projekata. Na ovaj način omogućen je visok nivo realizacije sredstava planiranih kapitalnim budžetom, čime je unaprijeđena: putna infrastruktura, izgrađeni, rekonstruisani i adaptirani objekti: kulture, zdravstva, obrazovanja i nauke, sportski objekti kao i obezbijeđena dodatna ulaganja u zaštitu životne sredine.

Naredni ključni koraci

- Nastavak aktivnosti na realizaciji projekta „Video nadzor gradova“, II faza projekta je planirana za 2021. godinu
- Nastavak realizacije projekta „Rad policije u zajednici“
- Izrada web nacionalne baze resursa i adresara-kontakata relevantnih institucija-službi sistema zaštite i spašavanja; istraživački rad na korišćenju i upravljanju dronovima iz NICS sistema. Rad na integraciji NICS sistema sa postojećim sistemima u državi- CoordCom sistemom 112; Ponovno uspostavljanje iznajmljenog voda – internet linka za nacionalni NICS sistem; Nabavka opreme i njena instalacija za sve uključene institucije u NATO SPS ARCECP G4968 projektu; Obuka svih timova i uključenih institucija u projektu; Opremanje terenskog komandnog vozila tehnikom; Nabavka posebnih dronova sa termo, GSM i WiFi senzorima; Izrada SOP-ova i koncepta operacija za djelovanje NICS Sistema na nacionalnom nivou; Nastavak navedenih zadataka mladih istraživača; Obezbeđivanje tehničkog magacina za smještanje NICS opreme.
- Usvajanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, čime će se, pored ostalog, stvoriti preduslovi za izradu tenderske dokumentacije i rekonstrukciju ZGP Šćepan Polje.
- Usvajanjem Zakona o alternativnom rješavanju sporova (koji je u skupštinskoj proceduri) stvoriće se preduslovi za primjenu novog instituta alternativnog rješavanja sporova-rane neutralne procjene spora kao i za transformaciju Centra za posredovanje u Centar za alternativno rješavanje sporova

- Nastavak aktivnosti na unapređenju položaja žena kroz sprovođenje Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti 2017-2021 i planiranja novog strateškog dokumenta za postizanje rodne ravnopravnosti za period 2021-2025.
- Nastavak uključivanja Roma i Egipćana u program javnih radova, kao i pripreme nezaposlenih lica i posredovanje pri zapošljavanju na sezonskim poslovima. Omogući će se pripadnicima romske i egipćanske zajednice sa područja bivših Kampova Konik osnivanje sopstvenih biznisa. Takođe, sprovodiće se aktivacija radno sposobnih korisnika materijalnog obezbjeđenja porodice, kroz uključivanje u programe aktivne politike zapošljavanja i/ili posredovanje u zapošljavanju. Kroz projekat „Podrška Socijalnoj inkluziji Roma i Egipćana“, koji je dio Programa EU i CG za zapošljavanje, obrazovanje i socijalnu politiku (SOPEES 2015-2017) i finansiran je od strane EU uz kontribuciju Vlade Crne Gore, izvršiće se obuka i zapošljavanje na 12 mjeseci, najmanje 15 Saradnika/Saradnica u socijalnoj inkluziji Roma i Egipćana u oblasti zapošljavanja, tokom 2020 i 2021. godine. Tokom 2020. godine će se sprovesti Istraživanje o stepenu integracije Roma i Egipćana u Crnoj Gori u svim oblastima društvenog života, što će biti osnova za prioritizaciju problema sa kojima se ova zajednica suočava, između ostalog i u oblasti zapošljavanja. Takođe, nakon sprovedenog istraživanja pristupiće se izradi nove Strategije za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana u Crnoj Gori, čije se donošenje očekuje u prvom kvartalu 2021. godine, a kojom će se definisati aktivnosti koje će imati za cilj dodatno povećanje broja zaposlenih pripadnika/pripadnica romske i egipćanske zajednice. Nastaviće se i sa edukacijama/kampanjama u cilju povećanja broja građana romske i egipćanske zajednice, koji su upoznati sa štetnim posljedicama dječjih ugovorenih brakova i zakonskim odredbama u cilju prevencije istih.
- Nastaviće se sa implementacijom mjera fiskalne konsolidacije koje imaju za cilj postizanje uravnoteženosti bilansa javnih finansija.

PRIORITET 3: Crna Gora-država koja podstiče razvoj nauke, obrazovanja i kulture za bolji ekonomski rast

Primarni cilj ovog prioriteta je izgradnja ekonomije zasnovane na znanju i vještinama kroz unapređenje kvaliteta obrazovanja, razvoj ljudskih resursa i istraživačkih kapaciteta, unapređenje naučne infrastrukture i povezivanje nauke sa privredom. To će direktno uticati na smanjenje nezaposlenosti i sveukupni ekonomski rast. Takođe, cilj ovog prioriteta je bolja iskorišćenost sektora kulture i njegovih potencijala za ostvarivanje ekonomskog razvoja.

U okviru Prioriteta 3 definisani su ciljevi:

15. Omogućiti veći obuhvat djece s predškolskim obrazovanjem

16. Omogućiti bolje uslove za obrazovanje i naučno-istraživačku i inovacionu djelatnost

17. Obezbijediti više zaposlenih mladih ljudi, doktoranada i mladih doktora nauka

18. Omogućiti bolje obrazovanu i kvalifikovanu radnu snagu

19. Razvijati i omladinski rad i aktivizam

20. Uspostaviti novu, krupnu naučnoistraživačku infrastrukturu u regionu Jugoistočne Evrope i nastaviti razvoj relevantne inovativne infrastrukture

21. Omogućiti internacionalizaciju obrazovanja i nauke

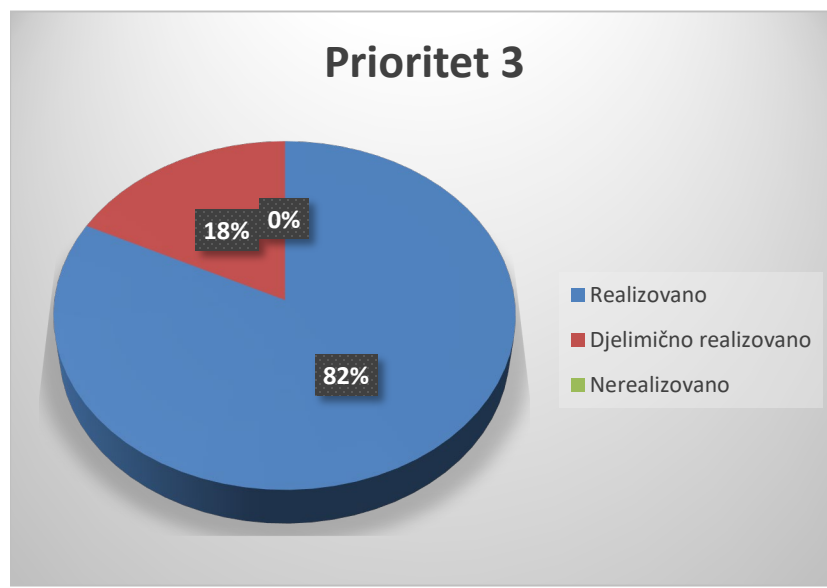
22. Afirmisati Crnu Goru kao privlačnu filmsku destinaciju

23. Valorizacija kulturne baštine u ekonomske i turističke svrhe i uspostavljanje javno-privatnih partnerstava

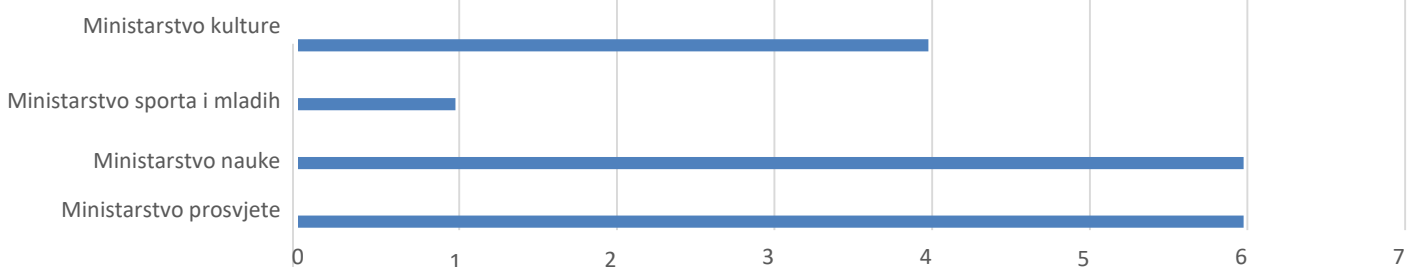
24. Afirmisati državni i kulturni identitet i multikulturalnost Crne Gore

25. Razvijati sektor kreativnih industrija kao pokretača ekonomskog progressa

U okviru Prioriteta 3 definisano je 11 ciljeva, u okviru kojih je definisano 17 ključnih obaveza. Ukupan stepen realizacije za Prioritet 3 u 2019. godini je realizovano 82%, djelimično realizovano je 18%, a nerealizovano 0%.

Nosioci ključnih obaveza

Ostvareni rezultati

- ✓ U skladu sa strateškim opredjeljenjem povećan je obuhvat djece predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem, pa u školskoj 2019/2020. godini imamo 23.080, što je za 6,5% više nego školske 2018/2019. godine.
- ✓ U studijskoj 2019/2020. godini, na javnim ustanovama visokog obrazovanja upisano je cca 3.600 studenata u prvu godinu studija, koji ne plaćaju školarinu.
- ✓ U školskoj 2019/2020. godini imamo 824 individualna ugovora o obrazovanju između učenika i poslodavaca koji se praktično realizuju kod 277 poslodavaca.
- ✓ U proteklom periodu evidentno je smanjenje nezaposlenosti visokoškolaca, pa smo tako, prema podacima Zavoda za zapošljavanje, u 2016. godini imali 11.375 nezaposlenih visokoškolaca, a u 2019. godini 7.262.
- ✓ Ministarstvo prosvjete je nastavilo sa nagrađivanjem najboljih i u 2019. godini, pa je nagradu iz Fonda za kvalitet i talente dobilo 526 nastavnika i učenika osnovnih i srednjih škola od oko 2.500 prijavljenih.
- ✓ Ministarstvo nauke omogućilo je učešće u EU prestižnim programima H2020, EUREKA, COST kroz koje smo omogućili dodatna finansijska sredstva i projektno angažovanje. Dodatnu mobilnost obezbjeđujemo kroz bilateralne sporazume sa drugim državama (100 projekata), „Projekte od velike važnosti“- Grande Rilevanza projekte s Republikom Italijom, kao i povezivanjem sa najvećim međunarodnim i evropskim infrastrukturama (CERN, EMBL-EMBO, ICGEB, ESS).
- ✓ 120 mladih ljudi zaposleno je kroz instrumente Ministarstva nauke, od kojih su 36 doktorandi. Oko 50 mladih inženjera i programera zapošljeno u inovativnim kompanijama.
- ✓ Projekat osnivanja Međunarodnog instituta za održive tehnologije na prostoru Jugoistočne Evrope (SEEIIST) - „Hadronska kancer terapija i istraživanje u oblasti biomedicine pomoću protona i težih jona“, i obuka mladih istraživača za rad u Institutu, je u drugoj fazi, fazi dizajna zahvaljujući finansijskoj podršci Evropske komisije kao i podršci najvećih evropskih istraživačkih centara i klinika.
- ✓ Naučno-tehnološki park Crne Gore (NTP CG) osnovan je 20. septembra 2019. godine i počeo je sa svojim aktivnostima na uspostavljanju operativnih pretpostavki, planova rada, umrežavanja i dizajniranja modela podrške budućim korisnicima usluga. Završen je tender za izbor najpovoljnijeg ponuđača za izvođenje radova na objektu NTP CG i potpisan ugovor sa izvođačem radova.
- ✓ Povećan je broj istraživača u međunarodnim programima i projektima CERN, EMBL, EMBO, ICGEB, ESS, Međunarodne grupe za promociju fizike čestica (IPPOG) za više od 70%.
- ✓ Zahvaljujući programu internacionalizacije koji podstičemo, budžet Ministarstva nauke sa 13.5 miliona eura za tri godine 2017-2019. uvećan je na 21 milion eura.
- ✓ Sredstva povučena iz programa H2020 u periodu 2017-2019 uvećana su za oko 10 puta (1000%) u odnosu na period 2014-2016.
- ✓ Ministarstvo sporta i mladih intenzivno je radilo na stvaranju preduslova za otvaranje omladinskih klubova tako da su otvoreni jedan omladinski klub u Beranama i jedan volonterski klub u Bijelom

Polju. Takođe, tokom 2019. godine intenzivno je rađeno na stvaranju preduslova za otvaranje 6 novih omladinskih klubova, fokusirajući se na sjeverni dio Crne Gore (Mojkovac, Plav, Petnjica, Danilovgrad, Nikšić, Šanik), ulažući u rekonstrukciju i adaptaciju istih. Za obnovu, adaptaciju i opremanje omladinskih klubova u 2019. godini izdvojeno je 170.000 EUR.

- ✓ Ministarstvo sporta i mladih je u 2019. godini, na osnovu Konkursa za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata/programa nevladinih organizacija, finansijski podržalo tri projekta iz oblasti preduzetništva mladih.
- ✓ U saradnji sa NVO „Forum MNE“, Ministarstvo sporta i mladih je realizovalo projekat “Druga generacija omladinskih aktivista” u okviru kojeg je organizovana akreditovana obuka za 15 mladih koji su stekli zvanje omladinskog aktiviste. Projekat je usmjeren na profesionalizaciju kadra koji radi sa mladima kroz sprovođenje akreditovanih obuka koji će im omogućiti da ostvare svoj puni potencijal i da se razviju u svjesne, odgovorne i aktivne članove svoje zajednice. NVO „Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore“ je, uz podršku Ministarstva sporta i mladih, u okviru projekta “Omladinska politika je i moja politika”, tokom maja i juna 2019. godine, organizovalo radionice s omladinskim radnicima/cama o izjednačavanju mogućnosti za učešće mladih s invaliditetom.
- ✓ U 2019. godini Crna Gora je postala članica Potpornog fonda Savjeta Evrope za podršku kinematografiji - Eurimages.
- ✓ U cilju afirmacije državnog i kulturnog identiteta i multikulturalnosti Crne Gore posebna pažnja posvećuje se sufinansiranju i realizaciji manifestacija, festivala i kulturnih događaja koji imaju međunarodni karakter. U tom kontekstu, tokom 2019. godine u odnosu na 2018. podrška ovoj formi kulturno-umjetničkih sadržaja povećana je za šest, odnosno pet manifestacija, festivala i kulturnih događaja i jedan festival sa statusom posebnog značaja za kulturu Crne Gore.
- ✓ Ministarstvo kulture je sprovelo niz aktivnosti u cilju poboljšanja uslova za razvoj kreativnih industrija i tržišnu orijentisanost proizvoda iz ove oblasti i obezbijedilo veći budžet za podršku novim biznisima i start up preduzećima.

Naredni ključni koraci

- U toku je realizacija „Program unapređenja crnogorskog obrazovanja“, čija ukupna vrijednost iznosi 40,5 miliona eura, zbog čega je sa Evropskom investicionom bankom 6. novembra 2019. potpisan ugovor vrijedan 18 miliona eura, a preostala sredstva će biti obezbijeđena iz kapitalnog budžeta. Kroz ovaj program planirana je rekonstrukcija i nadogradnja tri vrtića, izgradnja četiri škole (tri osnovne i jedne gimnazije) i adaptacija 10-ak srednjih škola. Pored ovoga, predmetnim programom planirano je opremanje škola informatičkom opremom, opremanje kabineta stručnih škola, kao i opremanja većine škola mobilijarom.
- Tokom 2020. godine očekuje se početak realizacije programa obuka za mlade istraživače u CERN-u i GSI-iju.
- Planira se povećanje broja istraživača u evropskim naučnim organizacijama i međunarodnim programima za 30%.

- U narednom periodu očekuje se uspostavljanje registra startapova, čime će biti omogućeno precizno praćenje broja i statusa startapova.
- U 2020. godini očekuje se angažovanje novih 15 stipendista doktoranada.
- Nastaviće se sa aktivnostima na uspostavljanju kreativnih habova tokom 2020. godine. Planirana je podrška za najmanje pet novih biznisa u oblasti kreativnih industrija.

PRIORITET 4: Crna Gora – država uspješnih infrastrukturnih projekata

Primarni cilj ovog prioriteta je uspješna realizacija infrastrukturnih projekata za kvalitetniji život naših građana, i to kroz unapređenje saobraćajne infrastrukture odgovornim korišćenjem, efikasnim planiranjem, kvalitetnim održavanjem i upravljanjem, unapređenje sektora energetike povećanjem potrošnje energije iz obnovljivih izvora, obezbjeđivanjem veće sigurnosti snabdijevanja električnom energijom i prirodnim gasom, kao i kroz bržu digitalizaciju društva i uvođenje spektra novih informaciono-komunikacionih tehnologija-ICT.

U okviru Prioriteta 4 definisani su ciljevi:

26. Unapređenje dostupnosti, priuštivosti i kvaliteta isporuke energije

27. Obezbjedenje u slova za dalje poboljšanje energetske efikasnosti

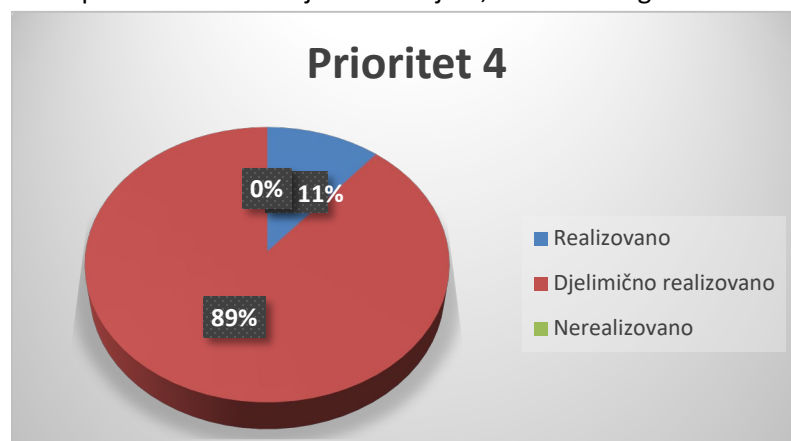
28. Obezbijediti punu pokrivenost teritorije Crne Gore brzim internetom

29. Bolje povezivanje sjevera i juga Crne Gore kroz razvoj puteva, uz puno poštovanje standarda bezbjednosti i sigurnosti

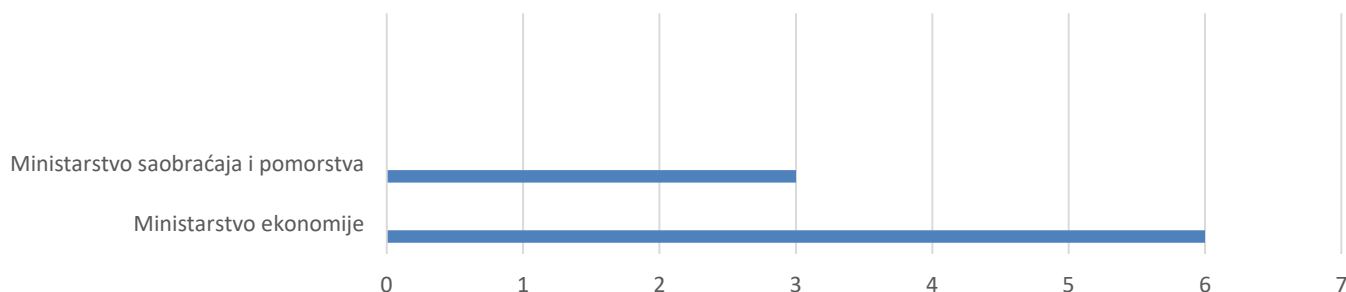
30. Nastavak ravnomjerne obnove i modernizacije javne željezničke infrastrukture, voznih sredstava i postrojenja za održavanje vozova

U okviru Prioriteta 4 definisano je 5 ciljeva, u okviru kojih je definisano 9 ključnih obaveza.

Ukupan stepen realizacije za Prioritet 4 u 2019. godini je 11%, dok je djelimično realizovano 89%, a nerealizovano 0%, pri čemu treba imati u vidu činjenicu da su ciljevi višegodišnjeg karaktera, te da će puni efekti biti vidljivi u srednjem, odnosno dugom roku.

Nosioci ključnih obaveza

Ostvareni rezultati

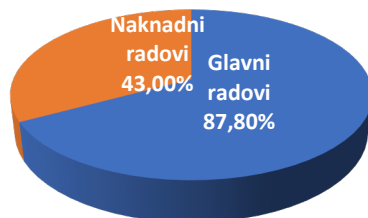
- ✓ U cilju stvaranja uslova za veće iskorišćenje raspoloživog hidroenergetskog potencijala, nastavljene su aktivnosti na realizaciji projekta izgradnje HE Komarnica. Pripremljen je Predlog DPP za višenamjensku akumulaciju HE Komarnica i u proceduri je usvajanja od strane nadležnih organa. Nakon usvajanja DPP i izdavanja UT uslova, planirana je izrada II dijela Idejnog projekta, nakon što su u okviru izrađenog I dijela usvojeni kota normalnog uspora i instalisani proticaj, uz prethodno definisanu snagu i broj agregata HE Komarnica.
- ✓ U izvještajnom periodu realizovane su brojne aktivnosti u okviru Projekta Transbalkanskog elektroenergetskog koridora, sa povezivanjem elektroenergetskih sistema Crne Gore i Italije podmorskim kablom. Dana 28.12.2019. godine je puštena u komercijalnu upotrebu podmorska elektroenergetska interkonekcija između Crne Gore i Italije.
- ✓ Realizovane su brojne aktivnosti u okviru projekata izgradnje novih i rekonstrukcije postojećih objekata za distribuciju električne energije. Za realizaciju projekata primarne mreže ukupne investicije su iznosile 1.303.538€ bez PDV-a, dok je za realizaciju projekata sekundarne mreže ukupno uloženo 12.006.139€ bez PDV-a.

U minutima

CEDIS 2019.	Index	Planirani	Neplanirani	Ukupno
	SAIDI(min)	1.215,90	2.043,44	3.259,34
	SAIFI	8,91	25,59	34,50

- ✓ U okviru Projekta uspostavljanja naprednog sistema za mjerenje električne energije, u izvještajnom periodu je ukupno uloženo 14.801.812€ bez PDV-a. U toku 2019. godine ugrađeno je 24.940 AMM brojila kod aktivnih potrošača. Ukupan broj AMM brojila u sistemu na dan 31.12.2019. godine, uključujući i kontrolna brojila, je 325.625.
- ✓ Realizovana je druga faza programa „Energetski efikasan dom“ u okviru kojeg je realizovano ukupno 187 beskatmatnih kredita za domaćinstva, preko kojih su građani obezbijedili: kupovinu i ugradnju sistema za grijanje na moderne oblike biomase (pelet, briket); ugradnju termoizolacije na fasadi stambenog objekta i ugradnju energetski efikasne fasadne stolarije. Za realizaciju ove faze programa utrošeno je 100.000 eura za subvenciju kamate i naknade za obradu kredita za domaćinstva.
- ✓ Završeni su radovi na unapređenju energetskih karakteristika tri zdravstvena objekta (Dom zdravlja Berane, Dom zdravlja Plav i Dom zdravlja Rožaje). Vrijednost izvedenih radova iznosi 640.344,62 €,
- ✓ U oktobru 2019. godine, započeti su radovi na primjeni mjera energetske efikasnosti u objektima Opšte bolnice Bar i Doma zdravlja Ulcinj. Vrijednost ugovorenih radova iznosi 1.402.448,48 €

- ✓ U toku 2019. godine nastavljeni su radovi na realizaciji prioritetne dionice Smokovac-Uvač-Mateševo autoputa Bar-Boljare, i zaključena su tri aneksa Ugovora o projektovanju i izgradnji dionice Smokovac-Mateševo.

Slika 1: Stepen završenosti radova

- ✓ Zakonom o budžetu Crne Gore za 2019. godinu, planirani kapitalni budžet Uprave za saobraćaj, iznosio je 36,9 miliona eura:
 - iz Budžeta CG (opšti prihodi) planirano je 36,6 miliona eura,
 - iz kredita planirano je 0,3 miliona eura (Evropska investiciona banka 0,2 miliona eura i Evropska banka za rekonstrukciju i razvoj 0,1 miliona eura).
 - u 2019. godini realizovano je 51.205.637,40 € ili 139%:

iz kapitalnog budžeta CG (opšt i prihodi) realizovano je 35.641.224,68 €, što u odnosu na planirana sredstva iznosi 98 %, iz kreditnih sredstava realizovano je 15.564.412,72 € (Evropska investiciona banka 6.583.087,51 € i Evropska banka za rekonstrukciju i razvoj 8.981.325,21 €).

Naredni ključni koraci

- U narednom periodu nastaviće se sa aktivnostima na unapređenju distributivnog sistema električne energije, pa se do 2021. godine planira da pokrivenost AMM brojilima bude kod 85% korisnika.
- U narednom periodu će se nastaviti realizacije nove faze programa "Energetski efikasan dom", čiji početak je planiran za maj 2020. godine.
- Nastaviće se sa implementacijom druge faze "Programa energetske efikasnosti u javnim zgradama" (EEPPB II), koji se finansira iz donacije i kredita, obezbeđenim od strane KfW banke u iznosu od 22,743 miliona eura. Cilj programa je unapređenje energetske efikasnosti i poboljšanje uslova za boravak i rad u odabranim obrazovnim i socijalnim ustanovama i administrativnim objektima, čije je održavanje i plaćanje troškova za energiju i vodu u nadležnosti Ministarstva prosvjete, Ministarstva rada i socijalnog staranja i Uprave za imovinu.

- Stupanjem na snagu Zakona o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina, koji se trenutno nalazi u skupštinskoj proceduri, doprinijeće se smanjenju troškova građevinskih radova na postavljanju mreža, kroz primjenu instrumenata i propisa za izgradnju integrisane infrastrukture, pri čemu bi se koordiniranom izgradnjom istovremeno gradila i postavljala infrastruktura za višestruku namjenu, što uključuje i EK mreže nove generacije.
- Nastaviće se sa radovima na realizaciji prioritetne dionice Smokovac-Uvač-Mateševo autoputa Bar-Boljare, i naknadnim radovima na izgradnji I faze petlje Smokovac, izgradnji sistema za vodosnabdijevanje, postavljanje kablovske kanalizacije na otvorenoj trasi i mostu Moračica, čiji završetak se očekuje do 30. septembra 2020. godine.
- U narednom periodu očekuju se značajna ulaganja na željeznici, kako u infrastrukturi, tako i u oblasti voznih sredstava i održavanja pruge i vozova. U tom pravcu napravljen je veliki korak za naredni investicioni ciklus kroz obezbjeđivanje državnih garancija za nabavku novih vozova za lokalni saobraćaj, mehanizacije i pomoćnog voza za održavanje pruge, kao i sredstava za realizaciju II aranžmana sa WBIF fondom za Zapadni Balkan (generalni remont 20km pruge, sanacija 3 mosta i opremanje i modernizacija radionica i depoa), što u ukupnom iznosu je 55 miliona eura investicija za naredne 3-4 godine.

PRIORITET 5: Crna Gora - država koja brine o zdravlju i dobrobiti svojih građana i zdravoj životnoj sredini

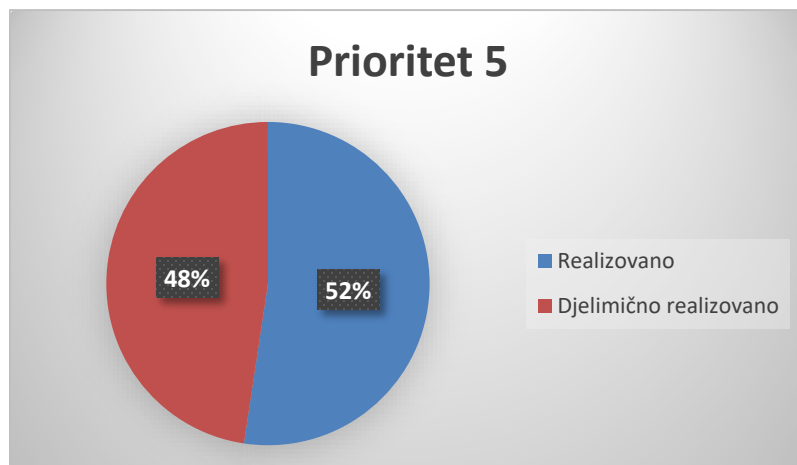
Cilj ovog prioriteta je stvaranje uslova za dostupan, kvalitetan i dugoročno održiv sistem zdravstvene zaštite sa građaninom u centru sistema, sa posebnim fokusom na promociju i prevenciju, blagovremeno liječenje, rehabilitaciju i njegu. Takođe, cilj nam je poboljšanje uslova života i stanovanja građana, smanjenje siromaštva, efikasna i pravovremena podrška ranjivim grupama i permanentna zaštita najosjetljivijih, posebno djece, uz poštovanje principa jednakih šansi za sve.

U okviru Prioriteta 5 definisani su ciljevi:

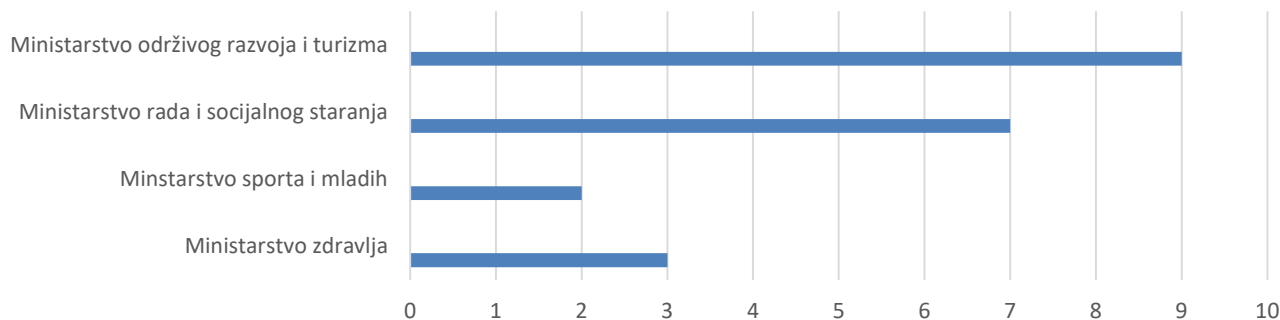
- 31. Podizanje kvaliteta zaštite zdravlja građana, kroz brz i jednostavan pristup uslugama, unapređenje preventivne zdravstvene zaštite, farmaceutske politike i položaja i standard zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika
- 32. Unapređenje zdravlja sportista
- 33. Unaprijeđen sistem socijalne i dječje zaštite
- 34. Unaprijeđen sistem socijalnih usluga u skladu sa potrebama
- 35. Bolji socijalni i ekonomski položaj građana
- 36. Unaprijeđeni uslovi života i stanovanja građana
- 37. Unapređenje stanja životne sredine

U okviru Prioriteta 5 definisano je 7 ciljeva, u okviru kojih je definisana 21 ključna obaveza.

Ukupan stepen realizacije za Prioritet 5 u 2019. godini je 52% djelimično je realizovano 48%, dok nerealizovanih ključnih obaveza nije bilo.

Nosioci ključnih obaveza

Ostvareni rezultati

U cilju podizanja kvaliteta zaštite zdravlja građana, kroz brz i jednostavan pristup uslugama, unapređenje preventivne zdravstvene zaštite, farmaceutske politike i položaja i standarda zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika:

- ✓ Donijet Predlog Programa za prevenciju i zaštitu oralnog zdravlja.
- ✓ Obezbjedeana sredstva u Budžetu Crne Gore i iz granta Globalnog fonda za HIV, tuberkulozu i malariju za ove preventivne servise u ukupnom iznosu od 378.000,00€.
- ✓ Donešen je Godišnji plan specijalizacija i užih specijalizacija kojim će se obezbijediti specijalističko i uže specijalističko usavršavanje zdravstvenih radnika, prvenstveno doktora medicine, u svim oblastima i na svim nivoima zdravstvene zaštite. Godišnjim planom specijalizacija i užih specijalizacija obezbjeđeno je 115 specijalizacija i 28 užih specijalizacija.
- ✓ U 2019. godini završena je izgradnja stambenih objekata sa ukupno 167 stambenih jedinica, od čega: 97 stambenih jedinica u Podgorici, bruto građevinske površine 6.928,78 m². Vrijednost projekta je iznosila 3.284.797,85 eura; 70 stambenih jedinica u opštini Nikšić, bruto građevinske površine 5.872,80 m². Vrijednost projekta je 2.351.984,49 eura.
- ✓ Potpisan je Sporazum o obezbjeđivanju sredstava za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u zdravstvu za period 2021-2023. godinu. Sporazumom je predviđeno da, Vlada Crne Gore u navedenom periodu, Stambenoj zadruzi „Zdravstvo“ uplati sredstva u ukupnom iznosu od 1.500.000 eura za tu namjenu.
- ✓ Krajem 2019. godine završen je konkurs za individualno rješavanje stambenog pitanja - putem izgradnje, rekonstrukcije ili kupovine stambenog objekta - kuće, po povoljnim uslovima, raspisan od strane Stambene zadruge, za čije namjene je opredijeljeno 300.000,00 eura. Na ovaj način 22 zadrugara je ostvarilo svoje pravo.
- ✓ Kod 30 lica koja su prošla obuku podignut nivo svijesti o značaju pravilnog utvrđivanja zdravstvene sposobnosti sportista i pravilne ishrane sportista.

U cilju unapređenja sistema socijalne i dječije zaštite u 2019. godini je:

- ✓ Otvorena je JU “Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetanjama u razvoju” u Budvi, čime je povećan broj dnevnih centara na 15, u okviru kojih se pruža usluga dnevnog boravka djeci i mladima sa smetnjama i teškoćama u razvoju i to: u Bijelom Polju, Nikšiću, Pljevljima, Herceg Novom, Plavu, Ulcinju, Cetinju, Beranama, Mojkovcu, Rožajama, Danilovgradu, Podgorici i Budvi, a usluga dnevnog boravka se obezbjeđuje i u sklopu JU Dječji dom „Mladost”– Bijela i JU Resursni centar za sluh i govor „Dr Peruta Ivanović” Kotor. Evidentirano je 269 korisnika usluge dnevnog boravka (djece i mladih sa smetnjama i teškoćama u razvoju).
- ✓ Povećan broj nesrodničkih hraniteljskih porodica za 9%. Imamo 36 nesrodničkih porodica sa djecom na smještaju, u odnosu na 33 porodice u 2018. godini.
- ✓ U saradnji sa predstavnicima Dječjeg doma „Mladost” Bijela, urađen je Plan transformacije JU Dječjeg doma “Mladost” Bijela za period 2020-2024. godine. Zakonom o budžetu CG za 2019. godinu za ove namjene je opredijeljeno 6,0 mil.€.
- ✓ U mjere profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom, kroz programe profesionalne rehabilitacije, subvencije zarade, subvencije za prilagođavanje radnog mjesta i

uslova rada, subvencija za finansiranje ličnih troškova asistenata u radu i finansiranje grant šena, tokom 2019. godine, bilo je uključeno 1890 lica sa invaliditetom. Od ovog broja subvenciju zarade na dan 31.12.2019. godine ostvarivalo je 820 poslodavaca za 1.407 lica sa invaliditetom (na određeno vrijeme zaposleno je 635 lica sa invaliditetom, dok su 772 lica zaposlena na neodređeno vrijeme).

- ✓ Otvorena su 2 dnevna boravka za starije u opštinama Kotor (Risan) i Petnjica, kapaciteta po 20 korisnika, što je u odnosu na 2018. godinu povećanje za 40 korisnika, odnosno za 50%.
- ✓ U opštinama: Nikšić, Plužine, Danilovgrad, Mojkovac, Kolašin, Plav, Gusinje, Bijelo Polje, Berane, Andrijevica, Petnjica, Pljevlja Žabljak, Rožaje i Prijestonici Cetinje pruža se usluga pomoć u kući za oko 1200 korisnika.
- ✓ Stvoreni su uslovi za veće učešće privatnog sektora u oblasti zaštite starijih lica na način što je uspostavljeno licenciranje pružalaca usluga socijalne zaštite. U 2019. godini su licencirana 24 pružaoca usluga.
- ✓ Započeta je izgradnja Doma za stare u Nikšiću na mjestu bivše kasarne ispod Trebjese. Izgradnja obuhvata dvije faze. Prva faza u okviru koje će biti rekonstruisana tri objekta (upravna zgrada i dva smještajna paviljona) počela je 19. 08. 2019. godine. Prvu fazu gradiće nikšićki konzorcijum LD Gradnja, Arhiboks, Ramel i Ening, a rok za rekonstrukciju je deset mjeseci. U drugoj fazi predviđena je rekonstrukcija dva objekta, kapaciteta za 104 korisnika. Završetkom obje faze, Nikšić će dobiti prostor za smještaj ukupno 208 starih osoba.

U oblasti unapređenja uslova života i stanovanja građana, u 2019. godini:

- ✓ Treća faza Projekta 1000+, je u završnoj fazi realizacije. Tokom ove faze organizovano je osam dodjela vaučera. Dodijeljeno je ukupno 517 vaučera, od kojih je 377 odobrenih kredita. Ukupna vrijednost kredita je 18.590.967,38 eura, dok vrijednost stambenih jedinica za iste iznosi 20.139.786,16 eura. Realizovana su 123 vaučera od strane lica koja spadaju u prioritetne ciljne grupe, 110 su u ciljnoj grupi javni sektor, 69 mladih bračnih parova i 75 aplikanta koji pripadaju grupi ostali. Izrada finalnog izvještaja o realizaciji Projekta 1000+-III faza je u toku.
- ✓ Sprovedene su i realizovane aktivnosti na obezbjeđenju kreditnih sredstava od 10 miliona za realizaciju IV faze Projekta. Sredstva su obezbijeđena kroz aneks Okvirnog ugovora o zajmu iz 2017. godine, koji je odobren od strane CEB-a i potpisan krajem 2019. godine.
- ✓ Prema podacima dostavljenim od jedinica lokalne samouprave od novembra 2019. godine, od oko 51.000 podnijetih zahtjeva za legalizaciju na nivou države, obrađeno je preko 33.000 zahtjeva. Donijeta su 734 rješenja o legalizaciji.
- ✓ Prema prikupljenim podacima, obračunat je i naplaćen dio prihoda od naknade za komunalno opremanje za bespravne objekte: u budžete jedinica lokalne samouprave je uplaćeno 1,353,005.51 € na ime ove naknade, dok je obračunati iznos 2,121,111.55 €. Naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, po zahtjevu vlasnika bespravnog objekta može da se plaća jednokratno ili u jednakim mjesečnim ratama, na period od 10 ili 20 godina.
- ✓ Zadruzi prosvjetnih radnika „Solidarno“ su uplaćena sredstva iz budžeta u iznosu od 600. 000 eura.
- ✓ U cilju podizanja javne svijesti iz oblasti upravljanja otpadom, održano je 16 radionica sa temama "Odvojeno sakupljanje otpada je moja odluka", "Kompostiranje otpada u domaćinstvima" i "Upravljanje opasnim komunalnim otpadom". Planiran je nastavak edukativnih radionica u toku

2020. godine. Obezbijeđena budžetska sredstva u 2020. godini i potpisani ugovori za realizaciju radionica.

Naredni ključni koraci

- Izvršiće se raspodjela grant sredstava dobijenih od Globalnog fonda za HIV, tuberkulozu i malariju, u iznosu od 585.000€.
- Priprema tenderske dokumentacije za izgradnju Klinike za mentalno zdravlje i Klinike za infektivne bolesti i Klinike za dermatovenerologiju.
- Izrada projektnog zadatka za izgradnju opće bolnice na jugu, koja će biti realizovana kroz model javno-privatnog partnerstva.
- Nastavak realizacije Plana i programa kontinuirane medicinske edukacije svim javnim zdravstvenim ustanovama.
- Obezbijeđiće se dostupna, sveobuhvatna i kvalitetna zdravstvena zaštita u svim oblastima medicine.
- Razvoj i jačanje kadrovskih kapaciteta u sistemu zdravstva.
- Uplata sredstava Stambenoj zadruzi „Zdravstvo“ u ukupnom iznosu od 400.000,00 eura, a shodno Sporazumu o obezbjeđenju sredstava za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u zdravstvu za period 2018.–2020. godine.
- Revizija Liste lijekova u cilju smanjenja izdataka građana za lijekove „iz sopstvenog džepa“, na osnovu podataka iz redovnog izvještaja Crnogorske agencije za lijekove i medicinska sredstva.
- Identifikacija svih skupih lijekova za rijetke bolesti, kroz izvještaj CALIMS-a i Fonda za zdravstveno osiguranje i nastavak pregovora MZD sa farmaceutskim proizvođačima na smanjenju cijena koštanja i uslovima prometa u Crnoj Gori.
- Otvaranje tri krizna centra i to dva na jugu Crne Gore i jedan u sjevernoj regiji.
- Priprema četvrte faze Projekta 1000+.
- Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata.
- Nastavak ugovorenih aktivnosti na remedijaciji lokacija Jadranskog brodogradilišta Bijela, Flotacionog jalovišta Gradac i deponije pepela i šljake Maljevac, kao i otpočinjanje pregovora o podršci Svjetske banke u vezi finansiranja samog izvođenja radova na lokaciji KAP.
- Finalizovanje Glavnog revidovanog projekta za izgradnju CITES centra sa ZOO vrtom do kraja I kvartala 2020. godine.
- Priprema Studije izvodljivosti za IPA projekat Rožaje (u završnoj fazi izrade); Priprema tenderske dokumentacije za PPOV Glavni grad Podgorica.
- Nastavak edukativnih radionica za podizanje javne svijesti iz oblasti upravljanja otpadom.

PRIORITET 6: Crna Gora – država sa snažnom međunarodnom pozicijom

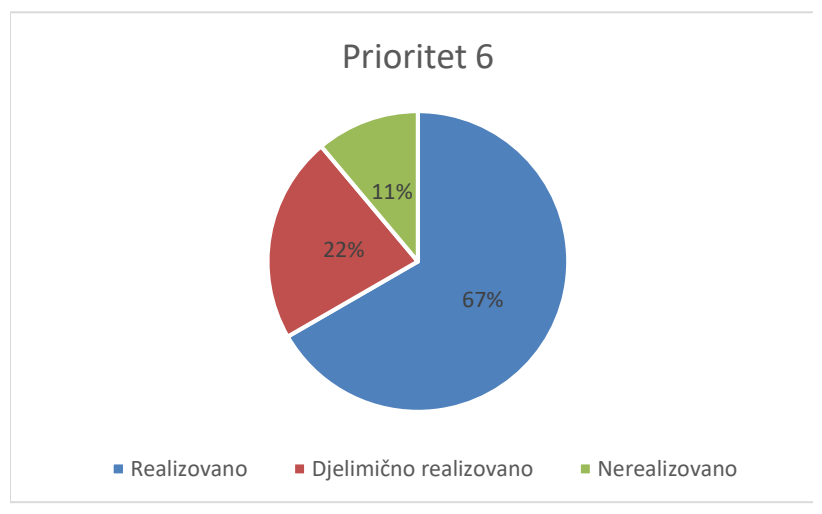
Primarni cilj ovog prioriteta je unaprijediti regionalnu poziciju i međunarodni ugled Crne Gore kao kredibilne članice NATO i buduće članice Evropske unije. Da bismo to postigli, radićemo na sprovođenju bezbjednosne politike u skladu sa standardima NATO i ispunjavanju svih obaveza iz pregovora za članstvo u EU, kako bismo građanima Crne Gore osigurali što bolji i kvalitetniji život.

U okviru Prioriteta 6 definisani su ciljevi:

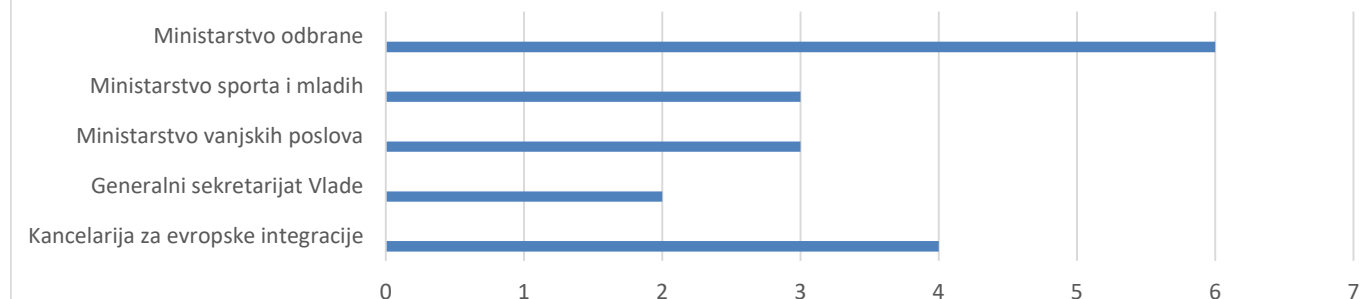
- 38. Ostvarivanje unutrašnje spremnosti za zatvaranje pregovora s EU do 2020;
- 39. Priprema sistema za efikasno sprovođenje evropskih strukturnih i investicionih fondova, uz maksimalno korišćenje sredstava Ipe;
- 40. Unapređenje regionalne saradnje i dobrosusjedskih odnosa, kao i sveukupnih veza sa državama članicama EU i NATO, te politički i ekonomski uticajnim partnerima kroz snaženje diplomatsko-konzularne mreže;
- 41. Produbljivanje veza matične države sa crnogorskim iseljenicima;
- 42. Intenzivni nastavak integracije u NATO kroz implementaciju politika NATO i aktivni doprinos istim, usklađivanje sa standardima NATO, uključujući i unapređenje sposobnosti kapaciteta Vojske Crne Gore za izvršenje namjenskih zadataka, samostalno i u saradnji s NATO saveznicima;
- 43. Modernizacija i opremanje Vojske Crne Gore u skladu sa standardima NATO
- 44. Snaženje imidža Crne Gore kao zemlje sporta kroz podršku crnogorskim vrhunskim sportistima, kao našem brendu u svijetu.

U okviru Prioriteta 6 definisano je 7 ciljeva, u okviru kojih je definisano 18 ključnih obaveza.

Ukupan stepen realizacije za Prioritet 6 u 2019. godini je 67%, djelimično je realizovano 22%, a nerealizovano 11%.

Nosioci ključnih obaveza

Ostvareni rezultati

- ✓ Kada je riječ o udjelu strategija koje donosi Vlada i koje ispunjavaju minimum propisanih kriterijuma kvaliteta, u 2019. godini udio strategija koje ispunjavaju propisane kriterijume kvaliteta potpune usklađenosti je iznosio 45%.

U pogledu informisanosti građana o procesu pristupanja EU, podaci pokazuju da je:

- ✓ 80% građana u različitoj mjeri informisano o pristupanju naše države EU (djelimično, uglavnom i u potpunosti informisani).
- ✓ Zabilježena je uspješna realizacija Akcionog plana za 2019. za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2019– 2022. Akcionim planom za 2019. godinu, planirano je 185 aktivnosti, od čega je u potpunosti realizovano 160 (86.48%).
- ✓ U okviru unapređenja saradnje sa susjednim zemljama Crna Gora je predsjedavala Jadransko-jonskom inicijativom u periodu maj 2018-maj 2019. godine, te usvojila Informaciju o rezultatima predsjedavanja Crne Gore JJI u periodu maj 2018-maj 2019. Realizacijom oko 20 aktivnosti na različitim nivoima i različite teme, Crna Gora je zbližila devet zemalja, dodatno produbljujući saradnju u područjima od zajedničkog interesa i promovišući vrijednosti ovog regiona. Istovremeno, značajno je doprinijela povećanju vidljivosti i boljoj afirmaciji JJI u savremenim regionalnim procesima i na evropskoj sceni. Tokom predsjedavanja, Crna Gora je inicirala izradu strateški važnih projekata za dalji razvoj Inicijative, poput uvođenja novih mehanizama saradnje (kroz sastanke Trojke predsjedavanja), povećanje broja članica (kroz podršku i realizaciju članstva San Marina), podsticanjem tješnje saradnje regionalnih inicijativa (kroz potpisivanje Memoranduma o saradnji Sekretarijata CEI i JJI) i saradnje u okviru ad hoc aktuelnih tema (poput borbe protiv korupcije, mladih i organizacije Likovne kolonije i izložbe slika).
- ✓ U oblasti intenzivnog nastavka integracije u NATO, 23. jula 2019. godine, uspješno je završen proces integracije Crne Gore u NATO, potpisivanjem Deklaracije o završetku procesa integracije Crne Gore u NATO, a nakon što su tokom pristupne faze integracije, koja je trajala dvije godine, u cjelosti realizovane sve planirane aktivnosti i zadaci.
- ✓ U oblasti usklađivanja strateških dokumenata sa standardima NATO u 2019. godini je donijeta Strategija odbrane Crne Gore, kao osnovni strateški dokument kojim se dugoročno uređuje i usmjerava razvoj sistema odbrane, kao i angažovanje i razvoj odbrambenih resursa u odgovoru na savremene bezbjednosne izazove, rizike i prijetnje, čime je zaokružen set ključnih strateških dokumenata u oblasti bezbjednosti i odbrane. Osim toga, Vlada je u 2019. godini donijela i Akcioni plan za implementaciju Strategije odbrane Crne Gore 2019-2022, kao i revidirani Plan investiranja Crne Gore u odbranu 2019-2024. U toku 2019. godine, Skupština je donijela i sljedeće zakone: Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upotrebi jedinica Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama i učešću pripadnika civilne zaštite, policije i zaposlenih u organima državne uprave u mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Vojsci Crne Gore i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani, a Vlada je utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tajnosti podataka i Predlog zakona o vojno obavještajnim poslovima, koji su u skupštinskoj proceduri.
- ✓ Prihvaćena ponuda NATO agencije za podršku i nabavku - NSPA za korišćeni radar HR-3000, koji će biti postavljen na Bjelasici i koji će obezbijediti pokrivenost radarskom slikom cjelokupne

teritorije Crne Gore. Osim toga, nabavkom radara na ovaj način, značajno će se smanjiti troškovi po ovom osnovu (sa 15 miliona eura na oko 4,8 miliona).

- ✓ U 2019. godini je potpisano Pismo namjere za pristupanje Partnerstvu za radarsku podršku, koje je prihvaćeno od strane Nadzornog odbora Organizacije za podršku i nabavke (NSPO).

U cilju snaženja imidža Crne Gore kao zemlje sporta kroz podršku crnogorskim vrhunskim sportistima:

- ✓ Podržano je preko 10 nacionalnih sportskih saveza za organizaciju međunarodnih takmičenja u Crnoj Gori.
- ✓ Podržano je preko 20 sportskih organizacija za učešće na međunarodnim takmičenjima koja se organizuju van Crne Gore.
- ✓ U Podgorici, na Trgu nezavisnosti, 10. marta 2019. godine organizovan je sajam sporta, na kome su promo punktove, pored Ministarstva sporta i mladih, imali COK, POK i nacionalni sportski savezi, a bili su prisutni i reprezentativci koji su kroz neposrednu komunikaciju sa građanima i djecom, približili značaj i prednosti bavljenja sportom sa ciljem jačanja i unapređenja kulta crnogorske reprezentacije.

Naredni ključni koraci

- Dostizanje interne spremnosti za privremeno zatvaranje niza drugih pregovaračkih poglavlja: 3 – Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga, 6 – Privredno pravo, 10 – Informatičko društvo i mediji, 21 – Trans-evropske mreže, 28 – Zaštita potrošača i zdravlja i 31 – Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika.
- Dalje smanjenje broja strategija i jačanje kvaliteta strateških dokumenata i izvještaja; Uvezivanje procesa planiranja politika s programiranjem IPA sredstava EU; Jačanje mehanizama za sprovođenje pravnog okvira za strateško planiranje, uključujući Mrežu državnih službenika za strateško planiranje.
- Sprovođenje i koordinacija sprovođenja Akcionog plana za 2020, u skladu sa Strategijom informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU 2019-2022.
- Sprovođenje projekta EU4ME koji finansira EU.
- Otvaranje Ambasade CG u Kraljevini Holandiji u prvoj polovini 2020. godine i otvaranje Ambasade CG u Kraljevini Danskoj do kraja 2020. godine.
- Nastavak aktivnosti na formiranju informativnog punkt/biro, koji će stvoriti mogućnost za bržu i kvalitetniju razmjenu informacija sa iseljeničkim zajednicama.
- Transformacija Generalštaba i jedinica VCG, u skladu sa Odlukom o organizacijsko-formacijskoj strukturi i veličini Vojske do 01.6.2020. godine.
- Realizacija aktivnosti i obaveza iz Paketa ciljeva sposobnosti koji je NATO dodijelila Crnoj Gori.
- Uvezivanje podataka iz sistema CIMACT i CADAS/AFTN u jedinstveni sistem praćenja vojnog i civilnog vazdušnog saobraćaja - MASE, uz pomoć NATO agencije za komunikacije i informatiku – NCIA, u skladu sa podzakonskim aktima, čija izrada je u toku. Jedinstveni sistem praćenja vojnog i civilnog vazdušnog saobraćaja - MASE preko Linka-1 nam daje podatke o civilnim i vojnim

vazduhoplovima u zoni koje pokrivaju NATO radari u zemljama okruženja. Uvođenjem radara koji će biti postavljen na Bjelasici (vrh Zekova glava) u operativnu upotrebu Vojske Crne Gore, dobiće se potpuna slika vazdušnog prostora Crne Gore.

- Priprema radara (njegova nadogradnja i modernizacija), kao i priprema infrastrukture na lokaciji Bjelasica – Zekova glava, gdje će donirani radar biti postavljen.

PRIORITET 1: Crna Gora – država ekonomskog razvoja i novih radnih mjesta

Cilj 1. Unaprijediti poslovni ambijent radi poboljšanja konkurentnosti privrede i poslovanja klastera uz povećanje zaposlenosti					
Ključne obaveze	Odgovorno ministarstvo	Status realizacije 	Postignuto	Planirani rezultati (naredni koraci)	Očekivano vrijeme realizacije
1.1. Obezbijedit ćemo podršku malim i srednjim preduzećima i preduzetnicima pružanjem neophodnih informacija o uspješnijem korišćenju mjera podsticaja i razvoja poslovanja	Ministarstvo ekonomije	U potpunosti realizovano Povećanje procenta iskorišćenosti sredstava namijenjenih za podršku privrednim subjektima kroz pojedinačne programe podsticanja razvoja biznisa	Ministarstvo ekonomije je sve programe namijenjene razvoju preduzetništva i MSP sektora, koji su u nadležnosti više Direktorata, objedinili u jedinstveni program „Program za unapređenje konkurentnosti privrede“. Izrađen Informator o podsticajima na lokalnom i nacionalnom nivou.	Pripremljen Program za unapređenje konkurentnosti privrede za 2020. godinu, koji sadrži 13 programskih linija.	
1.2. Obezbijedit ćemo unapređenje postojećih, kreiranje novih programa i realizaciju kreditnih linija u cilju podsticanja i razvoja biznisa	Ministarstvo ekonomije	U potpunosti realizovano Obezbijedena kreditna podrška posredstvom IRF-a, po povoljnim uslovima u iznosu od 140 miliona eura	U saradnji sa IRF-om Ministarstvo ekonomije implementiralo Programsku liniju za razvoj preduzetništva, gdje je pružena edukativna i savjetodavna podrška za 20 početnika u biznisu	Nastavak realizacije Programske linije za razvoj preduzetništva	
1.3. Doprinijećemo unapređenju konkurentnosti prerađivačke industrije, kroz tehnološku modernizaciju, inovativnost i razvoj zanatstva	Ministarstvo ekonomije	U potpunosti realizovano Povećan broj podržanih privrednih subjekata za 30% u odnosu na 2018. godinu Podržano 5 privrednih subjekata za unapređenje	Podržana 22 projekta za inovativne aktivnosti u ukupnom iznosu od 60,559 € Programska linija za modernizaciju prerađivačke industrije - podržano 11 firmi; odobreno 155.736 €	Nastavak realizacije podrške za inovativne aktivnosti, sa posebnim benefitima za žene u biznisu i mlade I u 2020. godini planirana je dalja realizacija ove podrške putem Programske linije za modernizaciju prerađivačke	

		inovativnosti kroz finansijsku podršku (grantovi) Podržano 5 zanatlija kroz finansijsku podršku (grantovi)	bespovratnih sredstava ME i 988.980 € kreditnih sredstava IRF uz nabavku od 1.213.786,69 € mašina i prateće opreme. Programska linija za razvoj zanatstva - u 2019. godini odobrena 3 zahtjeva zanatlija po osnovu kojih je isplaćeno 1.021,68 € bespovratnih sredstava MEK i nabavljeno 5.108,43 € vrijednosti opreme	industrije/Program za unapređenje konkurentnosti privrede za 2020 godinu. U 2020. god, za ovaj vid podrške, obezbijeđeno je 250.000 € bespovratnih sredstava MEK. U 2020. godini planirana je dalja realizacija Programske linije u okviru Programa za unapređenje konkurentnosti privrede. Dodatno, planirano je intenziviranje saradnje sa predstavnicima privatnog sektora odnosno predstavnicima zanatskih udruženja, u cilju organizacije promotivnih događaja, kako bi se u što većoj mjeri ukazalo na značaj i podršku koja je na raspolaganju u ovoj oblasti. Za realizaciju ove Programske linije u 2020. godini obezbijeđeno je 50.000 € bespovratnih sredstava MEK	
1.4. Očuvaćemo konkurentan i razvojno stimulativan poreski sistem	Ministarstvo finansija	U potpunosti realizovano Učešće bruto investicija u BDP-u na nivou od oko 20%	Konkurentan i razvojno stimulativan poreski sistem, između ostalog, rezultirao je snažnim rastom ekonomije od 5,1% u 2018. godini, što je najveći rast u protekloj deceniji. Visok rast nastavljen je i u 2019. godini, u kojoj je prema preliminarnim podacima Monstata ostvaren realni ekonomski rast od 3,6%.		

			Najveći pozitivan doprinos rastu u 2019. dali su izvoz roba i usluga (2,8 p.p) i privatna potrošnja (2,1 p.p). Bruto domaći proizvod Crne Gore je u 2019. iznosio 4,9 mlrd.€ pri čemu je stvoreno oko 245 mil.€ dodate vrijednosti više u odnosu na 2018, dok je posmatrano po kvartalima najveći rast ostvaren u trećem kvartalu godine u kojem je zabilježena snažna stopa ekonomskog rasta od 4,7%. Većina sektora je u 2019. zabilježila rast, a najveći rast ostvaren je u turizmu, gdje je broj noćenja u kolektivnom smještaju veći za 11,2% na godišnjem nivou, dok je broj dolazaka veći za 20,1%, kao i u građevinarstvu u kojem je vrijednost građevinskih radova veća za 10,7% u odnosu na 2018. Prihodi od turizma su prema preliminarnim podacima Centralne banke u 2019. dostigli iznos od 1,1 mlrd.€ i veći su 9,7% u odnosu na prethodnu godinu. Promet robe u trgovini na malo je u 2019. ostvario visok rast od		
--	--	--	---	--	--

			5,2% posmatrano u stalnim cijenama. Bruto investicije su u 2019. Iznosile 1,5 mlrd.€ i činile su 31,3% BDP-a, što je u skladu sa procjenom iz posljednjeg PER-a. Neto strane direktne investicije su prema preliminarnim podacima CBCG u 2019. iznosile 344,7 mil.€ što je više za 6,9% u odnosu na prethodnu godinu, i čine oko 7,2% procijenjenog BDP-a za 2019. Kao rezultat pojačane privredne aktivnosti, zaposlenost je u 2019. ostvarila visok rast od 7,1%, pri čemu je prosječan broj zaposlenih iznosio 203.545. Registrovana stopa nezaposlenosti Zavoda za zapošljavanje na kraju 2019. je iznosila 16,2% i niža je za 1,6 p.p. u odnosu na 2018. Na evidenciji ZZZCG na dan 31.12.2019. nalazilo se 37.616 lica, što je 9,1% manje nezaposlenih u odnosu na 2018. godinu. U cilju stvaranja uslova za poboljšanje životnog standarda svih građana, od 1.		
--	--	--	--	--	--

			jula 2019. godine Vlada Crne Gore je povećala iznos minimalne zarade za 15% na 222 eura. Uporedo sa tim, radi povećanja konkurentnosti privatnog sektora, smanjena je stopa doprinosa za zdravstveno osiguranje na teret poslodavaca za 2 p.p. Iznos dospjelih obaveza po osnovu reprograma poreskog duga na dan 31.12.2019. godine iznosi 88,9 mil.€, od čega je 70,3 mil.€ dospjelo za pravna lica, 12,8 mil.€ za fizička lica i 5,8 mil.€ za javne ustanove. Iznos naplaćenih obaveza na 31.12.2019. godine iznosi 63,9 mil.€, od čega 50,9 mil.€ za pravna lica, 8,7 mil.€ za fizička lica i 4,3 mil.€ za javne ustanove. Agencije za kreditni rejting "Standard&Poors" i "Moody's" su u novim izvještajima početkom marta 2020. ocijenile Crnu Goru sa B+/B, odnosno B1 ocjenama kreditnog rejtinga, uz stabilne izglede zemlje. Usljed povoljnih ekonomskih kretanja pozdravili su put razvoja Crne Gore kao i napore Vlade u implementaciji velikog broja mjera strukturnih reformi. Obje rejting agencije ocjenjuju		
--	--	--	--	--	--

			da je dugoročni potencijal Crne Gore povoljan, a kreditni potencijal je dodatno ojačan i perspektivom pristupanja naše zemlje Evropskoj uniji koju prati snaženje institucija. Crna Gora je zauzela 73. mjesto među 141 zemljom svijeta na rang listi Globalne konkurentnosti Svjetskog ekonomskog foruma (WEF) za 2019. godinu, a uz isti ukupan skor od 60,8 poena, zabilježen je pad od dvije pozicije u odnosu na prethodni izvještaj. Gledano po kategorijama, najbolji rang Crna Gora je ostvarila u oblasti tržišta rada (26. pozicija), finansijskog sistema (44.) i poslovne dinamike (50.). Prema Izvještaju, crnogorske institucije, IT sektor, zdravstvo, ključne sposobnosti građana, tržište proizvoda, finansijski sistem i dinamika poslovanja su napredovali. Ostali parametri ostali su isti, izuzev makroekonomske stabilnosti i infrastrukture sa značajnim padom pozicija. Na listi ekonomskih sloboda američke Heritage Foundation za 2019. godinu, Crna Gora se		
--	--	--	---	--	--

			kao i u prethodnom Izvještaju našla u zoni umjereno slobodnih zemalja sa ostvarenih 60,5 poena, što je za 3,8 poena manje u odnosu na 2018. godinu. To je dovelo do pada na 92. mjesto na rang listi (pad za 24 pozicije). Ipak, napredak je prepoznat u oblastima: efikasnost sudstva, poslovnih sloboda i poreskog opterećenja. Pad je zabilježen kod monetarnih sloboda i u državnoj potrošnji, dok su na istom nivou ostale trgovinska, finansijska i investiciona sloboda. Crna Gora je prema Izvještaju o lakoći poslovanja Svjetske banke (Doing Business 2020), zauzela 50. mjesto na listi od 190 rangiranih zemalja, i uz povećanu ocjenu za 1,07 zadržala isti rang kao u Izvještaju DB 2019. Najznačajniji napredak je ostvaren kod indikatora dobijanje građevinskih dozvola (za 35 mjesta) i time zauzimanja 40. pozicije (kao rezultat smanjenja troškova i vremena potrebnog za dobijanje građevinske dozvole). Napredak za 6 mjesta je postignut kod indikatora prekogranična trgovina, tako		
--	--	--	---	--	--

			što je smanjeno vrijeme i troškovi potrebni za uvoz, kao i troškovi izvoza. Kod ostalih indikatora nije bilo promjena u ocjenama u odnosu na prošlogodišnje, a korekcije u njihovom rangu su posljedica intenzivnijih reformskih procesa koje su sprovodile druge zemlje.		
1.5. Unaprijedit ćemo razvoj klastera kroz jačanje kapaciteta postojećih klastera i formiranje novih	Ministarstvo ekonomije	Djelimično realizovano Realizacija programa finansijske i tehničke podrške/ Broj podržanih klastera – do 10	Broj podržanih klastera 7	Nastavak podrške za dalje unapređenje i razvoj klastera u Crnoj Gori	2020. godina
		Broj uspostavljenih vertikalnih klastera (1-3 klastera)	Sredinom 2019. godine započete su aktivnosti na izradi novih pravaca razvoja klastera u Crnoj Gori, koji će definisati novi model uspostavljanja klastera. Iz tog razloga, formiranje vertikalnih klastera je odloženo za naredni period.	Donošenje Programa za ekonomski rast Crne Gore kroz razvoj klastera, koji će dati okvir daljih aktivnosti u klsterskoj politici.	2020. godina
1.6. Omogućićemo nacionalno i međunarodno promovisanje Crne Gore kroz razvoj nacionalnog brenda	Ministarstvo ekonomije	Djelimično realizovano Izrađena internet stranica nationbrand.me/ Broj posjeta internet stranici	Internet stranica je u fazi izrade (ugovor sklopljen po Otvorenom postupku, firma sa kojom je ugovor sklopljen pravi platformu za predmetnu internet stranicu). Ona će omogućiti da sve informacije o Crnoj Gori budu dostupne na jednom mjestu (informacije koje su bitne turistima, investitorima, kupcima crnogorskih proizvoda, zainteresovanim za život i rad u Crnoj Gori i sl.). Takođe, ova	Ista će biti aktivna tek kada sve informacije o Crnoj Gori u saradnji sa drugim organima budu objedinjene, Strategija razvoja nacionalnog brenda usvojena, kao i novi vizuelni identitet nacionalnog brenda izabran.	Očekuje se da će biti puštena u rad u IV kvartalu 2020. godine.

			stranica će omogućiti kvalitetnu prezentaciju Crne Gore, odnosno svih njenih specifičnosti i posebnosti.		
1.7. Stvorićemo uslove za unapređenje poslovnog ambijenta koji će biti prijemčiv za ulaganja, investicije i razvoj biznisa i <u>tako stvoriti prostor za otvaranje radnih mjesta i zapošljavanje</u> , veću fleksibilnost, mobilnost na tržištu rada, zaštitu i sigurnost zaposlenih radnika kao i smanjenje neformalne zaposlenosti i suzbijanje rada na crno	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	Djelimično realizovano Praćenje i puna primjena zakona	Zakon o radu je bio planiran za II kvartal 2019. godine, ali je ova obaveza realizovana u IV kvartalu 2019. godine. Zakon o radu je Skupština Crne Gore usvojila na sjednici od 23. decembra 2019. godine („SL.list CG“, br.74/19) koji je stupio na snagu 7. januara 2020. godine. Zakon o mirnom rješavanju radnih sporova je bio planiran za III kvartal 2019. godine. Međutim, procedura dobijanja mišljenja od strane MOR-a i dodatno usaglašavanje sa socijalnim partnerima, uslovilo je da se Zakon o mirnom rješavanju radnih sporova nakon planiranog roka uputi Sekretarijatu za zakonodavstvo na mišljenje, radi dalje procedure upućivanja Vladi Crne Gore na utvrđivanje. Zakon o Fondu rada planiran je za III kvartal 2019. godine. Međutim, kako je donošenje ovog zakona uslovljeno donošenjem novog Zakona o radu, iz tih razloga je donošenje ovog zakona odloženo. Nakon donošenja Zakona o radu, koji je bio uslov za donošenje Zakona o Fondu	Tokom 2020. godine planira se potpuna implementacija Zakona o radu kroz donošenje podzakonskih akata kojima se bliže uređuju postupak i način ostvarivanja prava, propisanih ovim zakonom. Ministarstvo rada i socijalnog staranja je napravilo plan donošenja podzakonskih akata i formiralo radne grupe za izradu čiji članovi su pored predstavnika Vlade Crne Gore i predstavnici socijalnih partnera, odnosno reprezentativnih udruženja i organizacija poslodavaca i sindikata. Planirano je donošenje 4 podzakonska akta za implementaciju Zakona o radu, i to: - Pravilnik o radu agencija za privremeno ustupanje zaposlenih I kvartal; - Pravilnik o načinu i postupku registrovanja kolektivnih ugovora II kvartal; - Pravilnik o radnoj knjižici IV kvartal, i - Pravilnik o načinu i postupku vođenja evidencije udruženja poslodavaca i bližim kriterijumima za utvrđivanje reprezentativnosti ovlašćenih udruženja poslodavaca IV kvartal.	2020. godina

			rada, proslijeđen je Skupštini Crne Gore na usvajanje u decembru 2019. godine Zakon o volonterizmu je bio planiran za III kvartal 2019. godine. Nakon izrade i usaglašavanja teksta Predloga zakona o volonterizmu sa relevantnim institucijama, Vlada je u decembru 2019. godine proslijedila ovaj zakon Skupštini Crne Gore na usvajanje Zakon o zaštiti građana Crne Gore na radu u inostranstvu je bio planiran za III kvartal 2019. godine. Tekst Predloga zakona je upućen Evropskoj komisiji radi davanja mišljenja. Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom je bio planiran za III kvartal 2019. god. Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica s invaliditetom je upućen Evropskoj komisiji i MOR-a na mišljenje u novembru 2019. godine.	Za implementaciju novog Zakona o radu planira se organizovanje seminara sa posebnim fokusom na Inspekciju rada u cilju jednoobrazne primjene određenih zakonskih instituta. Zakon o mirnom rješavanju radnih sporova, nakon konačnog usaglašavanja sa nadležnim institucijama biće proslijeđen Vladi CG na utvrđivanje, nakon čega će biti proslijeđen Skupštini Crne Gore na usvajanje. Nakon usvajanja Zakona o Fondu rada u Skupštini Crne Gore, počće se sa punom implemenatacijom za ostvarivanje prava zaposlenih koji su uslijed stečaja ostali bez posla, kao i neizmirenih potraživanja iz rada i po osnovu rada. Nakon usvajanja Zakona o volonterizmu, donijeće se podzakonski akt radi njegove primjene, a evidenciju o volonitarnju će voditi Ministarstvo javne uprave. Zakon o zaštiti građana Crne	
--	--	--	---	---	--

				Gore na radu u inostranstvu, nakon dobijanja mišljenja od strane Evropske komisije, isti će biti pripremljen za proceduru upućivanja Vladi Crne Gore na utvrđivanje. Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom će nakon dobijanja mišljenja od strane Evropske komisije i Međunarodne organizacije rada biti predmet razmatranja radne grupe i nadležnih institucija, kako bi konačan Predlog zakona bio upućen Vladi Crne Gore na utvrđivanje.	
--	--	--	--	---	--

2. Realizacija aktivnosti u cilju jačanja ekonomskog patriotizma					
2.1. Promovisaćemo domaću privredu kroz promociju domaćih proizvoda i usluga, uz snažno jačanje ekonomskog patriotizma	Ministarstvo ekonomije	U potpunosti realizovano Broj preduzeća koja sprovode programe	U toku 2019. godine, nastavljena internet i TV kampanja u cilju podizanja svijesti korišćenja domaćih proizvoda.	Podstaci prodaju domaćih proizvoda kroz podizanje svijesti potrošača i animiranje proizvođača da usklade poslovanje sa zahtjevima tržišta koristeći programe podrške	
3. Podrška ravnomjernom razvoju jedinica lokalne samouprave					
3.1. Unaprijedićemo politiku regionalnog razvoja, s posebnim fokusom na podršku manje razvijenim jedinicama lokalne samouprave	Ministarstvo ekonomije	U potpunosti realizovano Poboljšanje indeksa razvijenosti i konkurentnosti, posebno manje razvijenih jedinica lokalne samouprave	U 2019. godini obračunat je novi indeks razvijenosti JLS na bazi podataka za prethodne tri godine (2016-2018). S obzirom na promjenu metodologije obračuna (izmjenu indikatora), poređenje novih indeksa sa prethodnom za pojedinačne JLS nije moguće. Međutim, vidno je smanjenje razlike u indeksima razvijenosti među JLS u okviru istog regiona, kao i	Donešeni indeks razvijenosti JLS važeći naredne tri godine, shodno odredbama Zakona o regionalnom razvoju. Nastavićemo sa praćenjem planiranih i realizovanih ulaganja, shodno pratećim dokumentima Strategije regionalnog razvoja Crne Gore.	Kontinuirano

		Povećanje nivoa ulaganja u sjevernom regionu po glavi stanovnika	među regionima, što ukazuje na smanjenje razlika i razvijenosti. Poredeći planirana ulaganja u 2019. god. sa realizacijom ulaganja u 2018. god. u Sjevernom regionu ulaganja su veća za 25,5%, odnosno 79,5 mil, tačni podaci, shodno Izvještaju za 2019. god. će biti poznati krajem II kvartala ove godine.		
4. Stvaranje uslova za veće zapošljavanje, povećanje radne aktivnosti i mobilnosti radnika, te smanjenje nesklada između ponude i tražnje					
4.1. Unaprijedićemo i finansijski ojačati mjere aktivne politike zapošljavanja kako bi se ubrzalo usklađivanje ponude i tražnje na tržištu rada	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	U potpunosti realizovano Uložiti najmanje 15 miliona eura aktivne mjere Programi i ciljne grupe će se definisati prema potrebi tržišta rada	Zakonom o Budžetu Crne Gore za 2019. godinu opredijeljena su sredstva za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja 3,0 mil.€, kao i 0,3 mil. € za podršku samozapošljavanju. Istovremeno je opredijeljeno i 6,0 mil€ za mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom. Za realizaciju Programa stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem kod Ministarstva prosvjete obezbijeđeno je 7,5 mil.€. Istovremeno kroz Sektorski operativni program za zapošljavanje, obrazovanje i socijalne politike 2015-2017 – u okviru akcije iz oblasti tržišta rada i zapošljavanja opredijeljeno je 8,7 mil. € u	Nastavak finansiranja i sprovođenja mjera aktivne politike zapošljavanja sredstvima opredijeljenim kako iz Budžeta Crne Gore, tako i kroz sredstva EU kroz Sektorski operativni program za zapošljavanje, obrazovanje i socijalne politike 2015-2017. Programi se realizuju za potrebe tržišta rada i definisanim ciljnim grupama.	Kontinuirano Unaprijeđen sistem finansijske podrške za sprovođenje mjera aktivne politike zapošljavanja. Realizacija programa u skladu sa potrebama tržišta rada i određenim ciljnim grupama

			vremenskom periodu do 2022. godine. Sredstva u iznosu od 8,7 mil. eura iz IPE nijesu u cjelosti utrošena u izvještajnom periodu, već će se shodno planiranim aktivnostima utrošiti do 2022. godine		
4.2. Unaprijedićemo zapošljavanje mladih kroz kontinuirano prilagođavanje mjera koje obezbijavaju kvalitetan prelazak iz svijeta obrazovanja u svijet rada	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	Biće uključeno najmanje 4.000 mladih	U Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem, koji se realizovao sedmi put u 2019. godini u skladu sa Zakonom o stručnom obrazovanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem, bilo je uključeno 3.298 korisnika. Uključenost mladih do 30 godina starosti u cjelokupan set mjera aktivne politike zapošljavanja, a koje je sproveo Zavod za zapošljavanje CG je 40,4%, odnosno 908 lica. Od ovog broja kroz realizaciju programa „Stop svojoj ekonomiji“ koji je za cilj imao podršku mladima u rješavanju problema nezaposlenosti i dostizanja višeg nivoa njihovih radnih kapaciteta, a ujedno i podrška suzbijanju sive ekonomije na tržištu rada, bilo je uključeno 190 nezaposlenih lica sa stečenim visokim	Nastavak sprovođenja Programa stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem. Nastavak sprovođenja mjera aktivne politike zapošljavanja za mlade koje će omogućiti kvalitetan prelazak iz svijeta obrazovanja u svijet rada. Dalja realizacija podrške mladima kroz sistem profesionalne orijentacije.	Kontinuirano

			obrazovanjem do 30 godina života i radnim iskustvom u najkraćem trajanju od devet mjeseci. Kao podrška mladima za buduće uključivanje u svijet rada, pravovremeno informisanje i savjetovanje je od velikog značaja. Tako je kroz opšte programe profesionalne orijentacije prošlo 6.900 učenika i 388 studenata . U cilju unapređenja karijernog razvoja pripremljen je i publikovan Informator o upisu u srednju školu namijenjen svršenim osnovcima kroz 8.000 primjeraka koji su distribuirani svim osnovnim školama u Crnoj Gori.		
4.3. Razvijaćemo programe podrške za posebno osjetljive kategorije nezaposlenih lica (dugotrajno nezaposlene, žene, osobe sa invaliditetom) kako bi stekli znanja i vještine potrebne tržištu i dobili zaposlenje	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	2.500 lica uključeno u programe	Programi i mjere za posebno osjetljive kategorije nezaposlenih lica sprovedeni su kroz realizaciju: - programa javnih radova kojima je omogućeno zapošljavanje za 532 nezaposlena lica; - program obrazovanja za samostalan rad koji je realizovan za 238 nezaposlenih lica, dok je program osposobljavanja za rad kod poslodavca realizovan za 239 nezaposlenih lica. -mjere profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom za 1890 lica sa invaliditetom.	Nastavak razvijanja podrške za posebno osjetljive kategorije nezaposlenih lica	Kontinuirano

			Ukupan broj lica uključenih u programe je 2.899.		
4.4. Podstićemo i afirmisati preduzetništvo i samozapošljavanje	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	500.000 eura Zavod za zapošljavanje CG Najmanje 100 novih mikro biznisa	Sredstva za ove namjene iz Budžeta CG opredijeljena su u iznosu od 300.000 € kod Zavoda za zapošljavanje CG. U 2019. g. isfinansirana su 42 kredita ukupne vrijednosti 280.000€, namijenjenih otvaranju 56 novih radnih mjesta. Od ovog broja 33 kredita je za nezaposlena lica, dok je 9 kredita za pravna lica. Iz sredstava EU dodijeljen je prvi grant u okviru „Programa grantova za samozapošljavanje“ čija je ukupna vrijednost 3,5 mil. €, a koji će se realizovati tokom tri godine. Realizacijom prvog granta odobrena je realizacija 94 projekta/biznisa.		
4.5. Razvijaćemo programe podrške za uključivanje žena na tržište rada, sa posebnim akcentom na bivše korisnice naknada	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	Uključeno najmanje 300 žena	U ukupnom broju učesnika programa aktivne politike zapošljavanja tokom 2019. godine lica ženskog pola učestvovala su sa 53,6%, odnosno oko 1.200. Broj bivših korisnica naknada po osnovu rođenja troje ili više djece uključenih i mjera : -u programe obrazovanja i osposobljavanja odraslih 53	Nastavak podrške za uključivanje žena na tržište rada putem mjera aktivne politike zapošljavanja	Kontinuirano

			-u programu osposobljavanja za samostalan rad 12 -u programu osposobljavanja za rad kod poslodavca 20 -u program javnih radova 61		
4.6. Unaprijedićemo mogućnosti sticanja znanja, vještina i kompetencija kroz programe obrazovanja odraslih	Ministarstvo rada i socijalnog staranja	Najmanje 600 uključenih u programe	Zavod za zapošljavanje CG je tokom 2019. godine u saradnji sa organizatorima obrazovanja odraslih realizovao programe obrazovanja i osposobljavanja odraslih za 896 nezaposlenih lica iz evidencije nezaposlenih. Od tog broja kroz programe sticanja stručnih kvalifikacija obuhvaćeno je 461 nezaposlenih lica, dok je kroz programe sticanja ključnih vještina obuhvaćeno 435 polaznika, odnosno nezaposlenih lica.	Nastavak realizacije programa obrazovanja i osposobljavanja odraslih za potrebe tržišta rada kroz mjera aktivne politike zapošljavanja	Kontinuirano
4.7. Podržaćemo žensko preduzetništvo kroz stvaranje povoljnog poslovnog ambijenta, pružanje stručnih konsultacija i povoljnih izvora finansiranja	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	Povećan procenat od 10% realizovanih kredita u odnosu na 2018. godinu	Investiciono razvojni fond Crne Gore (IRF) Broj namjenskih kreditnih linija za žene u biznisu se nije mijenjao tokom 2019 godine, tako da i dalje IRF CG ima aktivna 3 programa podrške za žene i to: 1.Kreditna linija za žene u biznisu 2.Kreditna linija za žene u biznisu UNDP 3.Kreditna linija za žene u biznisu -start up Po osnovu navednih linija odobreno je 25 projekata u vrijednosti od 0,8 mil EUR. ZZZCG u cilju podsticanja preduzetništva sprovodi Inovirani program za	Obezijedićemo podršku ženskom preduzetništvu kroz pružanje povoljnih izvora finansiranja od strane IRF, ZZCG i na osnovu odluka o odobravanju bespovratnih sredstava na nivou lokalnih samouprava u cilju povećanja za 10% realizovanih kredita i grantova u odnosu na 2019.	

			kontinuirano stimulisanje zapošljavanja i preduzetništva u Crnoj Gori (Inovirani program samozapošljavanja). U 2019. godini je za nezaposlena lica isfinansirano 42 kredita čijom realizacijom je omogućeno otvaranje 56 novih radnih mjesta. Od ovog broja 39,39% kredita je dodijeljeno nezaposlenim licima ženskog pola - 13 kredita. Na inicijativu Ženske političke mreže uvedene su budžetske linije za žensko preduzetništvo u 16 opština u ukupnom iznosu od 201.000,00 eura i opštine su krenule u realizaciju raspisivanjem javnih poziva - donešene odluke i organizuju se obuke za podršku ženskom preduzetništvu. Za naredni period planira se da ova sredstva budu institucionalizovana kroz lokalne budžete na posebnoj poziciji. 20 žena je iskoristilo bespovratna sredstva po ovom osnovu i osnivanje i razvoj biznisa.		
5. Ostvarenje veze poljoprivrede sa trgovinom i turizmom kroz diversifikaciju ekonomskih aktivnosti u ruralnim područjima					
5.1. Unaprijedićemo razvoj ruralnog turizma kroz povezivanje turizma i poljoprivrede	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	Povećanje broja seoskih domaćinstava, katuna i etno sela (sa brojem ležaja) Povećanje broja turista i noćenja u seoskim	Na kraju 2017. godine je registrovano 7200 poljoprivrednih gazdinstava (7082 fizičkih lica, 118 pravna lica).	Povećanje broja seoskih domaćinstava, katuna i etno sela (sa brojem ležaja) Povećanje broja turista i noćenja u seoskim domaćinstvima, katunima, etno selima	

		domaćinstvima, katunima, etno selima	Na kraju 2018. godine je registrovano 9557 poljoprivrednih gazdinstava (9393 fizičkih lica, 164 pravna lica). Na kraju 2019. godine je registrovano 11.691 poljoprivrednih gazdinstava (11.498 fizičkih lica, 193 pravna lica). Broj registrovanih seoskih domaćinstava je povećan sa 19 (kraj 2017.) na 52 na kraju 2018. godine i na 92, koliko ih je bilo na kraju 2019. godine.		
6. Povećanje primarne poljoprivredne proizvodnje (biljna proizvodnja i stočarstvo), organske proizvodnje, te rast dohotka na poljoprivrednim gazdinstvima					
6.1. Podržaćemo primarnu poljoprivrednu proizvodnju i prerađivačku agroindustriju kroz podsticanje korišćenja domaćih sirovina i investicije u fizički kapital i sektor prerade	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	Ukupan iznos investicija 80 miliona eura, sa rastom od 100% u odnosu na prethodnu godinu	Ukupan iznos investicija za period januar-decembar 2019. godine je 85.773.299,06 € (IPARD, MIDAS, IFAD, Agrobudžet i projekti iz oblasti vodoprivrede), sa napomenom da iznos koji se odnosi na IPARD obuhvata i ugovorene ali još nerealizovane investicije, a takođe i ugovoreni, a još nerealizovani projekat u okviru novog regionalnog Programa Svjetske banke Sava-Drina Koridor		
6.2. Unaprijedićemo organsku proizvodnju u Crnoj Gori	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	Povećanje broja proizvođača i površina pod organskom proizvodnjom za 10%	U 2017. godini u Registru subjekata u organskoj proizvodnji registrovan je 91 sertifikovani organski proizvođač. U 2018. godini registrovana su 134 sertifikovana organska proizvođača, što predstavlja rast od 47%.		

			U 2019. godini je registrovano 167 sertifikovanih organskih proizvođača, što predstavlja rast od 83,5% u odnosu na 2017. godinu i 24,6% u odnosu na 2018. godinu. Istovremeno, evidentan je rast i površina pod organskom proizvodnjom, i to sa 2.719,8 ha u 2017. godini na 4.461,37 ha u 2018. godini i na 4754,8 ha u 2019. godini, što predstavlja rast od 75%.		
7. Unapređenje infrastrukture neophodne za razvoj i povezivanje ruralnih područja					
7.1. Podržaćemo izgradnju i rekonstrukciju infrastrukture neophodne za razvoj i povezivanje ruralnih područja	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	Ukupan iznos investicija 5 miliona eura	Ukupan iznos investicija za period januar-decembar 2019. god. je 5.900.000 € iz budžetskih sredstava sa programa Ruralni razvoj i Vodoprivreda, iz projekta IFAD, kao i iz ostalih projekata iz oblasti vodoprivrede. Ukupno je asfaltirano oko 32 km seoskih puteva, postavljeno oko 73 km primarne i 20 km sekundarne vodovodne mreže.		
8. Poboljšanje uslova i kvaliteta života i ostanak stanovništva na selu					
8.1. Podržaćemo učešće mladih ljudi u poljoprivrednoj proizvodnji	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	Rast broja mladih ljudi zaposlenih u ruralnim područjima za 15%	Broj mladih ljudi (ispod 40 godina) koji su nosioci poljoprivrednih gazdinstava, povećan je sa 1084 (koliko ih je bilo u 2017. godini) na 1458 na kraju 2018. godine, što predstavlja rast od 34,5%, i na		

			2011 na kraju 2019. godine, što predstavlja rast od 85,5%. Podrškom za 36 mladih poljoprivrednika i za 95 mladih pčelara početnika 2019. god, kao i podrškom kroz ove mjere i u narednim godinama direktno će se uticati na povećan broj mladih poljoprivrednika u ukupnom broju radno angažovanih na gazdinstvima, a samim tim će se i procenat kontinuirano povećavati.		
9. Unapređenje Crne Gore kao turističke destinacije					
9.1. Ostvarićemo rast broja turista, noćenja i prihoda od turizma unapređenjem uslova poslovanja i povećanjem aviodostupnosti Crnoj Gori	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	U potpunosti realizovano Podsticajne mjere i mjere za diversifikaciju turističke ponude 1,1 miliona eura	Ministarstvo u saradnji sa NTOCG je od 2014 do kraja 2019. godine plasiralo preko 1.7 miliona eura preko Programa podsticajnih mjera u oblasti turizma. U toku 2019. godine Ministarstvo i NTO su plasirali preko Programa podsticajnih mjera 703.385,00 eura.	U narednom periodu će se nastaviti ova aktivnost i plan je da u 2020. godini Ministarstvo plasira sredstva u iznosu od 400.000,00 eura.	
		Subvencije za aviodostupnost 5 miliona eura Broj turista - 2,1 miliona Broj noćenja - 13,8 miliona Prihod od turizma - 1,1 mlrd. eura	Budžetom za 2019. godinu predviđeno je bilo 1.1 milion eura za ovu mjeru. Prema raspoloživim nezvaničnim podacima Uprave za statistiku – MONSTAT u svim vidovima smještaja, tokom 2019. godine Crnu Goru je posjetilo 2,6 mil. gostiju koji su realizovali 14,4 mil. noćenja, što je povećanje u odnosu na 2018. godinu za 19,88%, odnosno 11,76% respektivno. Procjenjuje se da su ukupni	U sklopu javnih nabavki male vrijednosti za 2020. godinu, na osnovu sporoveđene javne nabavke, potpisan je ugovor sa konsultantom za razradu modela i pripremu tenderske dokumentacije za podsticaje avio-saobraćaju 25.02.2020. Rok za realizaciju posla je do 12 nedelja od potpisivanja ugovora. Budžetom za 2020. godinu za subvencije za aviodostupnost planirana su sredstva u iznosu od 1,1 mil. €.	Nakon definisanja modela subvencioniranja od strane Vlade, nadležne institucije bi pristupile raspisivanju tendera u najkraćem roku za subvencije za letove s važnih emitivnih tržišta.

			prihodi iznosili preko 1,14 mlrd. €		
9.2. Instaliraćemo Vizni informacijski sistem u svim crnogorskim diplomatsko-konzularnim predstavništvima u cilju pojednostavljenja procedure apliciranja za vizu, a time i <u>podsticanja brojnijeg dolaska inostranih turista i privrednih partnera</u> i iniciraćemo zaključivanje novih sporazuma o bezviznom režimu (trenutno, državljani 103 države mogu ulaziti i boraviti u Crnoj Gori bez vize, a državljani Crne Gore bez vize mogu boraviti u 71 državi)	Ministarstvo vanjskih poslova	Djelimično realizovano Analiziraćemo primjenu viznog sistema, uključujući i evidenciju broja izdatih viza, tip viza kao i presjek država iz kojih potiče najveći broj zahtjeva, koji ukazuju na to da je Crna Gora u tim državama prepoznata kao nova turistička-investiciona destinacija Uvećaćemo broj zemalja sa kojima je uspostavljen sistem vizne liberalizacije za 10%	U 2019. aplikacija za izdavanje viza kroz vizni-informacioni sistem instalirana je u sljedećim dkp Crne Gore: Ambasadi u Atini (april), ambasadama u Londonu i Madridu (maj) i ambasadama u Parizu i Rimu (jun). Instalacija je, na testnoj osnovi, izvršena i u konzulatima na čelu sa počasnim konzulima u Amanu i Bejrutu (jun). Ukupan broj predstavništava u kojima je instalirana aplikacija je 31 (26 ambasada, 3 generalna konzulata i 2 konzulata na čelu sa počasnim konzulima). U 2019. kroz vizni-informacioni sistem primljeno je 1934 zahtjeva za izdavanje vize, odobreno je 799 zahtjeva za vizu C (kratki boravak) i 851 za vizu D (duži boravak radi rada), dok su odbijena 284 zahtjeva. Na bazi brojnih konsultacija sa nadležnim resorima Vlade, MVP je saglasno da Crna Gora, kao turistička destinacija, treba da olakša dolazak što većeg broja stranih turista i potencijalnih investitora, zbog čega se pristupilo dopuni Uredbe o viznom režimu. 23. maja 2019. Vlada Crne Gore usvojila je dopunu Uredbe o viznom režimu, kojom su donijete dodatne vizne olakšice. Članom 7	Planirano je da se vizni informacijski sistem instalira u Ambasadi Crne Gore u Bukureštu, Kancelariji Ambasade Crne Gore u Turskoj, sa sjedištem u Bakuu i konzulatima na čelu sa počasnim konzulima u Durbanu, Tel Avivu, Bangkoku, Manili i Kinšasi.	Tokom 2020.

			Uredbe, kojim su nabrojane zemlje, sa čijom važećom vizom ili dozvolom boravka u tim zemljama, državljani trećih zemalja mogu boraviti bez vize u Crnoj Gori do 30 dana, dodate su nove zemlje. Imajući u vidu da se radi o zemljama koje, prilikom izdavanja vize ili dozvole za boravak strancima, preduzimaju posebne mjere provjera, dopunom Uredbe obuhvaćene su: Državna zajednice Australije, Japan, Kanada, Novi Zeland, kao i tri zemlje EU, koje nisu članice Šengenskog sporazuma: Hrvatska, Bugarska i Rumunija. Istim članom Uredbe prepoznata je potreba da se imaoci poslovnih putnih kartica koje izdaju države članice Azijsko-pacifičke ekonomske saradnje (APEC) mogu ulaziti, prelaziti preko teritorije i boraviti u Crnoj Gori do 30 dana, a najduže do isteka važenja dozvole boravka ili te poslovne putne kartice, ako je vrijeme njihovog važenja kraće od 30 dana. Procedura i uslovi za dobijanje APEC poslovne putne kartice u skladu su sa savremenim bezbjednosnim kriterijumima i, shodno tome, ne postoje smetnje za ulazak u Crnu Goru bez vize. U prilog navedenom govori činjenica da su nosioci APEC poslovnih kartica izuzeti od pribavljanja		
--	--	--	--	--	--

			viza za ulazak u zemlje, koje sprovode rigorozne bezbjednosne provjere u pogledu ulaska stranaca na njihove teritorije, kao što su: Državna zajednica Australija, Japan, Kanada, Novi Zeland, Republika Singapur i SAD. Novine u viznim olakšicama će, takođe, podstaći kulturnu i naučnu razmjenu studenata i naučnih radnika. Evidentno je da su usvojene „vizne olakšice“ iz Uredbe o viznom režimu, uticale i na smanjenje broja zahtjeva za vize u 2019 (oko 1000 manje).		
9.3. Obezbiđićemo neophodnu infrastrukturu i izgraditi ski centre u Kolašinu 1600 i Cmiljači - Bijelo Polje i raditi na izgradnji drugih ski centara (Žarski-Mojkovac, Hajla- Rožaje, Durmitor Žabljak), kao i stvarati uslove za valorizovanje Đalovića pećine - Bijelo Polje	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Stepen realizacije planiranih projekata Ski centar Kolašin „1600“ otvoren u februar 2019 Cmiljača – prema dinamici Žarski – prema dinamici Hajla – prema dinamici Đalovića pećina – prema dinamici	Kolašin 1600: Otvoren je novi ski centar Kolašin 1600 kojim se stvaraju uslovi za razvoj sjevera i unapređenje turističke ponude. Cmilajča – prema dinamici se gradi putna, elektro, vodovodna i kanalizaciona i turistička infrastruktura Žarski – prema dinamici se gradi putna, elektro, vodovodna i kanalizaciona i turistička infrastruktura Hajla – prema dinamici se gradi putna, elektro, vodovodna i kanalizaciona i turistička infrastruktura Đalovića pećina – prema dinamici se gradi putna, elektro, vodovodna i kanalizaciona i turistička infrastruktura.	U 2020. godini će se nastaviti realizacija svih projekata ski centara	U skladu sa investicionim elaboratima planirane realizacije investicaja su 2021/2022

PRIORITET 2: Crna Gora - država vladavine prava i dobrog upravljanja

Cilj 10. Jačanje sistema nacionalne bezbjednosti i odbrane

Ključne obaveze	Odgovorno ministarstvo	Status realizacije 	Postignuto	Planirani rezultati(naredni koraci)	Očekivano vrijeme realizacije
10.1. Obezbijedićemo povoljno stanje bezbjednosti, sprječavanje i otkrivanje svih krivičnih djela i drugih nezakonitih ponašanja i događaja koji mogu ugroziti bezbjednost ljudi i imovine	MUP-UP	Zadržan trend smanjenja stope kriminaliteta u odnosu na 2018.	Stopa kriminaliteta je manja - 7,9 (8,1) i smanjen je broj registrovanih krivičnih djela koja se gone po službenoj dužnosti- 4953 (5094). Broj krivičnih djela, koja su evidentirana u upisniku po privatnoj tužbi, značajno je manji u odnosu na 2018. godinu - 3269 (4401). Registrovano je 1800 (1851) krivičnih djela po nepoznatom učiniocu ili 36,3% ukupnog broja (4953) krivičnih djela koja se gone po službenoj dužnosti. Rezultati na rasvjetljavanju krivičnih djela po nepoznatom učiniocu su poboljšani, rasvjetljeno je 1451 krivično djelo ili 80,6% (74,8%). Ostalo je nerasvjetljeno 349 (467) krivičnih djela ili 19,39% ukupnog broja krivičnih djela po nepoznatom učiniocu.		
		Efikasna realizacija mjera - SOCTA: - Povećan broj otkrivenih krivičnih djela sa elementima korupcije;	- Nadležnim tužiocima, u oblasti borbe protiv korupcije, podnijeto je 45 krivičnih prijava i 1 izvještaj , kao		

		- Neutralizovane organizovane kriminalne grupe; - Smanjen broj teških krivičnih djela protiv života i tijela; - Smanjen broj krivičnih djela izazivanje opšte opasnosti eksplozijama i požarima; - Povećan broj zaplijena i količina zaplijenjenih droga	dopuna krivične prijave, protiv 84 fizička i 17 pravnih lica, zbog postojanja osnovane sumnje da su učinila 60 koruptivnih krivičnih djela. Ukupna materijalna šteta, prouzrokovana koruptivnim krivičnim djelima, iznosi preko 19,6 miliona eura. - Registrovano je 358 (420) krivičnih djela protiv života i tijela ili 14,7% manje u odnosu na 2018. godinu. Od 128 krivičnih djela po nepoznatom učiniocu, rasvijetljeno je 114 ili 89% (87,1%). Registrovano je 21 (11) ubistvo – 10 krivičnih djela teško ubistvo i 11 krivičnih djela ubistvo, u kojima su stradala 22 (12) lica (i 1 kao posljedica teškog ubistva u pokušaju, što je ukupno 23 lica). Kao posljedica sukoba organizovanih kriminalnih grupa (u daljem tekstu: OKG), registrovana su 4 (3) krivična djela teško ubistvo i 1 (1) krivično djelo ubistvo, od čega su, za sada, rasvijetljena 3 krivična djela teško ubistvo.		
--	--	---	---	--	--

			Registrovana su 42 (37) krivična djela ubistvo u pokušaju i teško ubistvo u pokušaju, od čega je 35 kvalifikovano kao ubistvo u pokušaju i 7 kao teško ubistvo u pokušaju. Od 26 krivičnih djela po nepoznatom učiniocu, rasvijetljena su 22 ili 84,6%. - Registrovano je 76 (29) krivičnih djela izazivanje opšte opasnosti (izvršenih podmetanjem požara ili eksplozivnih naprava), ili 162% više u odnosu na 2018. godinu. Od ovog broja, 26 (5) djela je izvršeno upotrebom eksploziva, dok je 50 (24) djela izvršeno podmetanjem požara. Nepoznati učinioci učinili su 71 (28) krivično djelo, od čega je rasvijetljeno 54 ili 76% (50%) -Otkriveno je 297 (246) krivičnih djela u vezi sa opojnim drogama, 261 (239) kvalifikovano kao neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga i 36 (7) kvalifikovana kao omogućavanje uživanja opojnih droga.		
--	--	--	--	--	--

			Zbog učinjenih djela, nadležnim državnim tužilaštvima podnijete su 253 (177) krivične prijave, protiv 308 (249) lica. U 1397 (1146) pojedinačnih zapljena, pronađeno je i oduzeto preko 2,4 tone (preko 3,2 tone) opojnih droga, ili 25,8% manje u odnosu na 2018. godinu. Oduzeta su i 8363 (10 168) komada nedozvoljenih sintetičkih i farmaceutskih proizvoda. U zajednički sprovedenim međunarodnim istragama, van teritorije Crne Gore, zaplijenjeno je 39kg kokaina (Italiji) i 1t marihuane (400kg od strane policije Hrvatske, na teritoriji opštine Varaždin i 600kg na teritoriji Njemačke).		
--	--	--	--	--	--

	Implementacija projekta „Video nadzor gradova“ u vrijednosti od 1.000.000 eura Video nadzor Podgorice, Nikšića, Bara, Budve, Herceg Novog i Kotora, što će uticati na sprječavanje i otkrivanje krivičnih djela i prekršaja kao i poboljšanje ukupnog stanja bezbjednosti	MUP Crne Gore u saradnji sa Upravom policije i predstavnicima lokalne samouprave u gradu Podgorica i opštinama Bar, Budva, Nikšić, Herceg Novi i Kotor, namjerava da uspostavi sisteme video nadzora javnih površina kroz faznu realizaciju, u višegodišnjem projektu za koji je Vlada Crne Gore obezbijedila novčana sredstva u iznosu od 5000000,00e. U skladu sa definisanim prioritetima prva faza realizacije projekta obuhvatiće dio lokacija u Baru, Budvi i Podgorici. Prilikom odabira lokacija, kao kriterijumi su uzeti sledeći parametri: Statistički podaci Centara bezbjednosti, za period od 10 godina, u vezi sa krivičnim djelima i prekršajima na tim lokacijama, prioritetne potrebe kriminalističke policije, kao i potrebe lokalne samouprave. Za ovu fazu projekta MUP je u avgustu 2019. godine dobio saglasnost od Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacija.	1. Nastavak projekta – II faza je planirana za 2021. godinu	20.12.2020. godine po ugovoru
--	---	---	--	--------------------------------------

		U toku je izrada tehničke specifikacije za pokretanje poziva za javnu nabavku. Postavljanje video nadzora imaće za cilj veću bezbjednost građana i imovine, efikasnije sprečavanje i otkrivanje izvršenja krivičnih djela i prekršaja, kao i brže pronalaženje učinilaca istih, te održavanje javnog reda i mira, uključujući i komunalne poslove koji su u nadležnosti lokalne samouprave		
--	--	--	--	--

10.2. Unaprijedićemo saradnju sa građanima i lokalnom samoupravom na poboljšanju nivoa bezbjednosti i sigurnosti, kao i rješavanju problema u zajednici, povećanje povjerenja građana u policiju	UP	Povećanje broja riješenih zahtjeva građana i lokalne samouprave. Povećano povjerenje u rad policije	Tokom pripremnih aktivnosti za sprovođenje projekta „Rad policije u zajednici“, službenici Odsjeka za prevenciju i rad policije u zajednici su, počevši od oktobra 2019. godine, obišli sve centre i odjeljenje bezbjednosti i stanice policije – 23 organizacione jedinice, u kojima su imali sastanke (23 sastanka) sa načelnicima centra i odjeljenja bezbjednosti i stanica policija. Na nivou centara bezbjednosti, održani su sastanci (osam sastanaka) i sa predstavnicima lokalne samouprave i predstavnicima građana (potpredsjednici opština, predsjednici mjesnih zajednica, načelnici lokalnih kancelarija, direktori škola, NVO i mediji) koje smo upoznali sa planiranim projektom „Rad policije u zajednici“ i sa kojima je na neposredan način razgovarano o saradnji sa policijom na lokalnim nivoima, rješavanjem njihovih zahtjeva, problemima sa kojima se susrijeću i modalitetima njihovog prevazilaženja i rješavanja. Tokom ovih sastanaka na nivou centara bezbjednosti, predstavnici lokalne zajednici i građana su, na svakom sastanku, izrazili zadovoljstvo stepenom saradnje sa policijom i davali su sugestije radi daljeg jačanja	Naredni koraci su nabavka sredstava – mobilnih telefona, SIM kartica, izrada i štampanje vizit karti, aplikacije i posebne platforme, za što je Odsjek za prevenciju i rad policije u zajednici planirao sredstva u iznosu od 20.000 eura, a što su minimalna i neophodna sredstva kako bi se otpočelo sa implementacijom ovog značajnog dugoročnog projekta. Implementacija je planirana u 2020. godini. Nabavka sredstava nam ostaje izazov imajući u vidu aktuelnu situaciju, iako je Odsjek ova sredstva još ranije uvrstio u Program rada Uprave policije za 2020. godinu.	Bilo je planirano da sa implementacijom projekta započnemo u aprilu / maju 2020. godine. Zavisno od aktuelne situacije, plan je da projekat započnemo odmah po nabavci navedenih sredstava iz prethodne stavke i po završetku epidemije novog korona virusa. Projekat je vezan za bliski kontakt sa građanima i školama, pa ga je nemoguće sprovesti dok traje mjere u vezi sa sprječavanjem širenja i suzbijanja korona virusa, a takođe nemoguće ga je sprovesti bez navedenih sredstava koja su minimalna i neophodna kako bi se započelo sa njegovom implementacijom.
---	-----------	--	--	--	--

			saradnje. Sugestije su uvažene prilikom izrade plana implementacije projekta „Rad policije u zajednici“. Projekat „Rad policije u zajednici“ namijenjen je građanima i kreiran je tako da odgovori na njihove potrebe u što je moguće većoj mjeri, a što je jako važno sprovodiće ga sve uniformisane starješine i policijski službenici koji rade na terenu – njih 656, na području cijele Crne Gore, što je značajna brojka imajući u vidu da je prethodni projekat „Kontakt policajac“ sprovodilo 120 policijskih službenika – kontakt policajaca. Policijski službenici će, kako je planirano, imati brojeve telefona po kontakt reonima, tako da će ti brojevi biti dostupni građanima za taj reon, bez obzira koji policijski službenici su u smjeni u tom trenutku, a dijeliće i vizit karte i redovno obilaziti kako gradsko područje i objekte od značaja i obrazovne institucije, tako i ruralna područja u nadležnosti svoje organizacione jedinice.		
		Povećan broj organizovanih preventivnih kampanja, časova u školama o bezbjednosti u saobraćaju u odnosu na 2018. godinu	U 154 osnovne škole održana su 154 predavanja predavanja, obuhvaćena 8844 učenika, a u 5 srednjih škola održano 5 predavanja, prisustvovalo 700 učenika.		

		Smanjen broj saobraćajnih nezgoda u blizini škola, bolnica i dr. javnih ustanova i posljedica nezgoda	Registrovano je 6210 (5872) saobraćajnih nezgoda ili 5,8% više u odnosu na 2018. godinu. Registrovano je 47 (48) poginulih lica ili 2,1% manje u odnosu na 2018. godinu, 462 (421) teže povrijeđena lica ili 9,7% više, kao i 2292 (2142) lakše povrijeđena lica ili 7% više u odnosu na prethodnu godinu. NAPOMENA: Uprava policije vodi evidenciju saobraćajnih nezgodama prema kategorijama puta i poslasticama, tako da ne raspolaže sa podacima razvrstanim o saobraćajnim nezgodama u blizini škola, bolnica, javnih ustanova i dr.		
10.3. Poboľjšaćemo bezbjednost u drumskom saobraćaju kroz permanentne kontrole, nadzor, tehničko opremanje, podizanje svijesti učesnika u saobraćaju, posebno mladih	MUP	Povećan broj organizovanih preventivnih kampanja, časova u školama o bezbjednosti u saobraćaju u odnosu na 2018. godinu Smanjen broj saobraćajnih nezgoda u blizini škola, bolnica i dr. javnih ustanova i posljedica nezgoda	U 154 osnovne škole održana su 154 predavanja predavanja, obuhvaćena 8844 učenika, a u 5 srednjih škola održano 5 predavanja, prisustvovalo 700 učenika. Registrovano je 6210 (5872) saobraćajnih nezgoda ili 5,8% više u odnosu na 2018. godinu.		

			Registrovano je 47 (48) poginulih lica ili 2,1% manje u odnosu na 2018. godinu, 462 (421) teže povrijeđena lica ili 9,7% više, kao i 2292 (2142) lakše povrijeđena lica ili 7% više u odnosu na prethodnu godinu. NAPOMENA: Uprava policije vodi evidenciju saobraćajnih nezgodama prema kategorijama puta i posledicama, tako da ne raspolaže sa podacima razvrstanim o saobraćajnim nezgodama u blizini škola, bolnica, javnih ustanova i dr.		
10.4. Unaprijedićemo sistem zaštite i spašavanja implementacijom Akcionog plana za sprovođenje Strategije za smanjenje rizika od katastrofa, nabavkom sredstava i opreme, učešćem na vježbama, obukama, unapređenjem saradnje s operativnim jedinicama za zaštitu i spašavanje	MUP	Projekat regionalnog karaktera (Projekat civilne napredne regionalne koordinacije u hitnim situacijama - Advanced Regional Civil Emergency Coordination Pilot – ARCECP), NATO program „Nauka za mir i bezbjednost“ (2016-2020). Opredijeljenja sredstva za Crnu Goru su 831.600 eura. Realizacijom ovog projekta uspostaviće se bolji uslovi za donošenje pravovremenih i kvalitetnijih odluka za djelovanje u slučaju prirodnih, tehničko-tehnoloških i drugih nesreća čime se znatno	- Nabavljeni i instalirani serveri za NICS sistem – za ostvarivanje redundantnosti sistema. - Podignut i pušten nacionalni sistem NICS (MNE NICS). - Testiranje i razvijanje NICS sistema - Testiran model socijalnih medija (prikupljanje podataka sa socijalnih mreža i njihov prikaz u NICS-s). - U programu istraživačkog rada izrađena Studija pokrivenosti državne teritorije GSM signalom (mreža mobilne telefonije i interneta), MNE 112 mobilna aplikacija za pomoć i	- Programom istraživačkog rada projekta planirano da se završi: Izrada web nacionalne baze resursa i adresara-kontakata relevantnih institucija-službi sistema zaštite i spašavanja; istraživački rad na korišćenju i upravljanju dronovima iz NICS sistema. - Rad na integraciji NICS Sistema sa postojećim sistemima u državi- CoordCom sistemom 112 - Ponovno uspostavljanje iznajmljenog voda – internet linka za nacionalni NICS sistem. - Nabavka opreme i njena instalacija za sve uključene	IV kvartal 2020.

		smanjuju moguće materijalne štete i čuvaju ljudski životi	informacije građanima i turistima. - Izrađena Politika privatnosti za MNE 112 aplikaciju. - Organizovana je međunarodna vježba „NICS Montenegro 2019.“ - Kreiran SOP za NICS i ubrzani prelaz granice timova i opreme sa praćenjem kretanja istih u NICS sistemu. - Izvršena nabavka NICS tehničke opreme za Direktorata za vanredne situacije. - Opremljen je Operativni štab za zaštitu i spasavanje CG. - Izvršena nabavka ljetnjih uniformi za Operativno komunikacioni centar 112 i sve učesnike u tijelima vježbe NICS Montenegro 2019. - Izvršene obuke za NICS sistem Nerealizovane obaveze: - Uspostavljanje iznajmljenog internet voda za MNE NICS sistem i servere.	institucije u NATO SPS ARCECP G4968 projektu. - Obuka svih timova i uključenih institucija u projektu, - Opremanje terenskog komandnog vozila tehnikom. - Nabavka posebnih dronova sa termo, GSM i WIFI senzorima. - Izrada SOP-ova i koncepta operacija za djelovanje NICS Sistema na nacionalnom nivou. - Nastavak navedenih zadataka mladih istraživača. - Obezbeđivanje tehničkog magacina za smještanje NICS opreme.	
		Uz podršku organizacije Norveška narodna pomoć (NPA) planirano je čišćenje kasetne municije sa teritorije Crne Gore. Planirana sredstva u iznosu od oko 1.120.000 eura Kasetnom municijom u Crnoj Gori je kontaminirano ukupno 1.715.000m² na teritoriji Glavnog grada i teritoriji opštine Rožaje	- Završen pregled svih površina u opštinama Rožaje i Tuzi, takođe je pregledana cjelokupna površina civilnog i vojnog aerodroma u Golubovcima. - Pronađeno je 85 komada kasetnih bombi, koje su uništili službenici Odsjeka za neeksplozivna ubojna sredstva (NUS) MUP-Direktorata za vanredne situacije.	Planirano je da se ljudstvo iz NPA vrati u Crnu Goru i nastavi sa realizacijom aktivnosti, čim se za to stvore uslovi zbog epidemije izazvane korona virusom - potrebno je 30 radnih dana za kompletnu realizaciju aktivnosti.	III kvartal 2020.

10.5. Unaprijedićemo sistem integrisanog upravljanja granicom, prihvatanjem standarda za usklađivanje sa sistemom IBM EU i za pristupanje Šengenskom prostoru, izgradnjom granične infrastrukture, graničnim prelazima i pograničnom saobraćaju Crne Gore sa susjednim državama	MUP	Završetak rekonstrukcije graničnog prelaza Božaj i završetak izgradnje graničnog prelaza Zatrijebačka Cijevna – Grabon u iznosu od 2.000.000 eura. Početak izgradnje GP Ranče u iznosu od 2.000.000 eura i rekonstrukcije ZGP Vračenovići u iznosu od 1.200.000 eura i ZGP Šćepan Polje u iznosu od 1.000.000 eura	Mjera djeimično realizovana. U toku je rekonstrukcija ZGP Vračenovići. U toku je tenderska procedura za izbor najpovoljnijeg ponuđača za izvođenje radova na uzgradnji GP Ranče, izabran je prvorangirani ponuđač, rok za ulaganje žalbe je 16.03.2020. godine. MUP je izradio tendersku dokumentaciju i u proceduri je pribavljanja dozvola za raspisivanje tendera za elektrifikaciju GP Zatrijebačka Cijevna. Raspisivanje tendera se očekuje do 01.04.2020. godine. Vezano za rekonstrukciju ZGP Šćepan Polje, postoji problem sa planskom dokumentacijom. Problem će se prevazići nakon donošenja izmjena i dopuna Zakona o planiranju prostora i izgradnje objekata. Ministarstvo održivog razvoja i turizma je 28.04.2020. godine uputilo Predlog zakona na davanje mišljenja. U Predlogu zakona je predloženo u članu 218a da do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore, između ostalih nabrojanih objekata, i za objekte za potrebe infrastrukture graničnih prelazakoji se grade na zemljištu u državnoj svojini, koji nijesu detaljno planski razrađeni, urbanističko-tehnički uslovi mogu se izdati	Sledeći korak je usvajanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, čime će se stvoriti preduslovi za izradu tenderske dokumentacije i rekonstrukciju ZGP Šćepan Polje.	Očekivano vrijeme realizacije navedenih projekata je I kvartal 2021.g., a za rekonstrukciju ZGP Šćepan Polje 18 mjeseci od stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata.
--	------------	---	---	--	--

			aktom Vlade u skladu sa planskim dokumentom višeg reda. Navedeno će omogućiti realizaciju navedenog graničnog prelaza.		
11.Stvaranje efikasne i servisno opredijeljene javne uprave koju karakteriše rast povjerenja građana					
11.1. Ostvarićemo uštedu resursa građana i privrede kroz povećanje efikasnosti državne uprave	Ministarstvo javne uprave	Uspostavljen sistem monitoringa i evaluacije primjene Zakona o upravnom postupku, koji se odnosi na skraćanje i pojednostavljenje upravnog postupka Trend smanjenja procenta upravnih akata poništenih od strane Upravnog suda Uspostavljen jedinstveni informacijski sistem za elektronsku razmjenu podataka između državnih organa i organa državne uprave	Uspostavljen sistem monitoringa i evaluacije primjene Zakona o upravnom postupku, koji se odnosi na skraćanje i pojednostavljenje upravnog postupka. Sistem monitoringa i evaluacije nad primjenom novog Zakona o upravnom postupku(ZUP) uspostavljen je od 2017. godine Izveštaj o postupanju u upravnim stvarima za period 01 jul 2017. do 31 decembar 2018. godine, Vlada je usvojila u junu 2019. godine, a pripremljen je na osnovu podataka, stavova i ocjena dostavljenih od strane ministarstava, po sektorskom pristupu, za centralni nivo i od opština, za lokalni nivo. U		

			izvještaju su prikazani rezultati neposredne primjene propisa u ostvarivanju prava, obaveza i pravnih interesa fizičkih i pravnih lica i drugih stranaka u postupcima pred javnopravnim organima, na centralnom i lokalnom nivou. Iz prikupljenih podataka izvedeni su zaključci o rezultatima u ostvarivanju nadležnosti javnopravnih organa, stanju odnosa, stavovima o opravdanosti pojedinih instituta i kritičkom potrebom za unaprjeđenje određenih rješenja. Izvještaj sadrži ocjenu stanja o njihovoj realizaciji, kao i prijedlog mjera čijom realizacijom će se obezbijediti odgovarajuća zaštita prava i pravnih interesa stranaka i javnog interesa, poboljšati efikasnost rada i povećati povjerenje građana u rad i transparentnost rada javne uprave. Izvještaj je pokazao da je efikasnost rješavanja u prvostepenom postupku na visokom nivou, te je procenat		
--	--	--	--	--	--

			neriješenih predmeta kod organa na centralnom nivou 6,75%, dok je na lokalnom nivou taj procenat 3,98%. Takođe u prvostepenom postupku, blagovremenost rješavanja upravnih predmeta je na visokom nivou, te je procenat predmeta riješenih u roku kod organa na centralnom nivou je 98%, dok je na lokalnom nivou taj procenat 91%“. U cilju izgradnje kapaciteta za primjenu rješenja iz novog ZUP-a Ministarstvo javne uprave je u saradnji sa Upravom za kadrove u periodu od 01.07.2017. - 31.12.2018. realizovalo 22 obuke koje je pohađalo 522 službenika koji rade na poslovima upravnog postupka. Tokom 2019.godine realizovano je 16 obuka, koje je pohađalo preko 400 službenika, na centralnom i lokalnom nivou. Posebne obuke su sprovedene za monitoring i evaluaciju ZUP-a, koje je tokom 2018. i 2019. godine pohađalo preko 100 službenika iz javnopravnih		
--	--	--	--	--	--

			organa, što je doprinijelo kvalitetnijem prikupljanju i obradi podataka neophodnih za pripremu Izvještaja o postupanju u upravnim stvarima. Trend smanjenja procenta upravnih akata poništenih od strane Upravnog suda Izvještaj o postupanju u upravnim stvarima, za period od 01.07.2017. - 31.12.2018. godine pokazuje zadovoljavajući rad uprave jer je u postupku preispitavanja i ocjene zakonitosti odluka javnopravnih organa od strane Upravnog suda na centralnom nivou, odbijeno je 72% tužbi, dok je usvojeno 28%. Na lokalnom nivou od strane Upravnog suda, odbijeno je 66%, dok je usvojeno 34% tužbi. Izvještaj o postupanju u upravnim stvarima za period od 01.01.2019. - 31.12.2019, koji je Programom rada Vlade Crne Gore planiran za II kvartala 2020. godine,		
--	--	--	---	--	--

			pokazaće stanje u 2019. godini i poređenje sa prethodnim izvještajem Uspostavljen jedinstveni informacijski sistem za elektronsku razmjenu podataka između državnih organa i organa državne uprave. Organi državne uprave u skladu sa Zakonom o elektronskoj upravi koriste Jedinstveni informacijski sistem za elektronsku razmjenu podataka (JISERP) od oktobra 2018. godine. JISERP sistemom se omogućava i obezbjeđuje razmjena podataka između više različitih informacijskih sistema državnih organa i organa državne uprave, nezavisno od njihove kompatibilnosti.		
		Povećan broj elektronskih servisa (450 servisa)	Indikator za broj servisa je dostignut i premašen pa je u ovom trenutku ukupan broj servisa 596, od čega su 188 servisa nivoa 3 (servisi koji daju mogućnost korisniku da podnese zahtjev elektronski) i 408 informativnih servisa.		

			Takođe, od ukupnog broja servisa 355 je za pravna lica, 219 za fizička i 22 za javnu upravu.		
11.2. Povećaćemo efikasnost javne uprave uz povećan stepen odgovornosti	Ministarstvo javne uprave	Nastavak implementacije Plana optimizacije	Prema polaznim vrijednostima na kraju 2017. godine na centralnom nivou je bilo 39,312 zaposlenih, a na lokalnom nivou 12,174. Od početka primjene Plana optimizacije, Ministarstvo javne uprave je posvećeno radilo na koordinaciji procesom optimizacije javne uprave, kao i na praćenju sprovođenja mjera definisanih Planom optimizacije, o čemu je izvijestilo Vladu Crne Gore kroz četiri izvještaja o sprovođenju Plana za period jul-avgust 2018, septembar-decembar 2018, januar-mart 2019, april – jun 2019, kao i Analizu efekata kratkoročnih mjera Plana koja je obuhvatila drugu polovinu 2018. godine. Dosadašnje praćenje i izvještavanje je pokazalo da je sprovođenje Plana optimizacije imalo pozitivan uticaj na usporavanje trenda		

			rasta zaposlenosti u javnoj upravi, a da se nije negativno odrazilo na ukupan rast zaposlenosti. Ograničavanje zapošljavanja na neodređeno i određeno vrijeme, kao jedna od ključnih mjera politike optimizacije, na snazi je od jula 2018. godine, a Vlada Crne Gore je produžila primjenu tzv. „moratorijuma“ do 31. decembra 2020. godine Iako nijesu ispunjeni predviđeni ciljevi smanjenja broja zaposlenih Plan optimizacije ostvario je pozitivan efekat u snažnijoj kontroli zapošljavanja u javnoj upravi, zahvaljujući uspješnoj koordinaciji institucionalnih mehanizama Kabineta predsjednika Valde, Ministarstva javne uprave, Ministarstva finansija, Uprave za kadrove, Zavoda za zapošljavanje, kao i jedinica lokalne samouprave. Dodatno, kroz uspostavljenu proceduru rada Međuresorskog tima za praćenje implementacije Plana optimizacije i Užeg kabineta Vlade nastavljeno je		
--	--	--	--	--	--

			odobravanje zahtjeva za novim zapošljavanjima i angažovanjima podnijetih od strane organa sa ciljem odgovaranja na izazove evropske integracije i omogućavanja nesmetanog funkcionisanja organa.		
12. Poboljšanje pristupa pravdi građanima i pravnim subjektima primjenom alternativnih načina rješavanja sporova (medijacija), kao efikasnog, finansijski isplativog, održivog i dostupnog načina rješavanja sporova					
12.1. Razvijaćemo i unaprijediti primjenu alternativnih načina rješavanja sporova uspostavljanjem strateškog okvira i usklađivanjem zakonodavnog okvira sa pravom Evropske unije	Ministarstvo pravde	Obezbjeđeni preduslovi za primjenu novog instituta rane neutralne procjene spora	Preduslov za primjenu novog instituta alternativnog rješavanja sporova - rane neutralne procjene spora je donošenje Zakona o ARS-u, čije usvajanje je predviđeno za prvi kvartal 2020.g. S obzirom da je planirano pilotiranje instituta rane neutralne procjene spora i da je uspostavljena saradnja sa renomiranom britanskom organizacijom, koja je jedna od rijetkih u Evropi koja se bavi primjenom ovog instituta, u prošloj godini je pripremljen Program obuke za neutralne evaluatore i sprovedena prva obuka potencijalnih neutralnih evaluatora.	Predlog zakona o ARS-u je u skupštinskoj proceduri od kraja prošle godine i usvajanje istog je predviđeno u prvom kvartalu 2020.godine. Nakon usvajanja Zakona o ARS-u planira se organizovanje okruglih stolova za relevantne subjekte - privredna društva, Advokatsku komoru i građane, kao i publikovanje brošure i promocija novog instituta u cilju podizanja nivoa informisanosti zainteresovanih strana u postupku.	Jun 2020.g.

		Povećan broj građana/ki koji su zainteresovani da svoj spor riješe primjenom alternativnih načina za 10% u odnosu na prethodnu godinu	U potpunosti realizovano U odnosu na 2018.godinu, u 2019.godini bilo je 118% više građana zainteresovanih da svoj spor riješi primjenom alternativnog načina rješavanja spora-posredovanjem. U odnosu na 2018.godinu, u 2019.godini bilo je za 215% više predmeta pokrenutih predlogom za pokretanje posredovanja, prije podnošenja tužbe	Shodno Godišnjem izvještaju o radu Centra za posredovanje za 2019.godinu, utvrđeno je u odnosu na 2018.g. povećanje nivoa zainteresovanosti građana da svoj spor riješe primjenom alternativnih načina jer je znatno veći broj građana koji su prihvatili da pokušaju da riješe svoj spor pred Centrom za posredovanje i znatno je veći broj građana koji su sporazumno riješili svoj spor. Posebno je važno istaći da je znatno povećan broj građana koji se odlučio da pokuša da svoj spor riješe pred Centrom, ne podnoseći tužbu nadležnom sudu (215% veći broj u odnosu na 2018.godinu).	
12.2. Transformisćemo Centar za posredovanje u Centar za alternativno rješavanje sporova i unaprijediti stručne i administrativne kapacitete Centra kako bi građani/ke i pravna lica dobili efikasan servis podrške prilikom upotrebe ARS, i sporove	Ministarstvo pravde	Osnovan Centar za alternativno rješavanje sporova	Nije realizovano Transformacija Centra za posredovanje u Centar za alternativno rješavanje sporova nije realizovana jer je ista bila uslovljena donošenjem Zakona o ARS-u, koji je u skupštinskoj	Predlog zakona o ARS-u je u skupštinskoj proceduri od kraja prošle godine i usvajanje istog je predviđeno u prvom kvartalu 2020.godine, čime će se steći uslovi za transformaciju Centra za posredovanje u centar za ARS.	Jun 2020.g.

rješavali na jednostavniji i efikasniji način			proceduri i čije usvajanje je predviđeno u prvom kvartalu 2020.g.		
13. Unapređenje ljudskih prava i sloboda svih društvenih grupa, manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica					
13.1. Unaprijedićemo uslove života manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u Crnoj Gori i omogućiti njihovu punu integraciju u crnogorsko društvo, uz očuvanje i promociju njihovog identiteta	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	Ojačani kapaciteti institucija za očuvanje i unapređenje prava manjina (Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava, Centar za očuvanje i unapređenje kulture manjina Crne Gore, nacionalni savjeti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica)	Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematiziji Centra za očuvanje i unapređenje kulture manjina Crne Gore koja je Vlada Crne Gore usvojila 13.02.2020. godine predviđena su 8 (osam) mjesta uključujući i mjesto direktora. Budžet CEKUMA za 2019. godinu je iznosio 306.955.24 eura dok za 2020.godinu iznosi 314.974.32 eura. U 2019. godini, budžet Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava iznosio je 1.370.606.15 eura dok za 2020. godinu iznosi 1.500.487.80 eura. Broj zaposlenih u 2019. godini pored Vršioca dužnosti direktora Fonda bilo je zaposleno 6 (šest) službenika/ca – namještenika/ca na neodređeno vrijeme i 1 (jedan) konsultant po Ugovoru o djelu. Broj zaposlenih u 2020. godini pored Vršioca dužnosti direktora Fonda bilo je zaposleno 6 (šest)		

			službenika/ca – namještenika/ca na neodređeno vrijeme , 1 (jedan) konsultant po Ugovoru o konsultantskim uslugama, 2 (dvoje) po Ugovoru o dodatnom radu i 7 (sedam) angažovanih po Ugovoru o djelu.		
		Povećana zastupljenost pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u državnim organima i organima lokalne samouprave za statistički značajan procenat	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava u saradnji sa Upravom za kadrove u toku 2019. godine sprovelo je Istraživanje o zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u organima lokalne samouprave, privrednim društvima i javnim ustanovama čiji je osnivač Glavni grad, Prijestonica ili Opština. Podaci su prikupljeni i u toku je obrada istih.	Obrađivanje podataka o nacionalnoj strukturi zaposlenih od strane Uprave za kadrove.	II Kvartal 2020
13.2. Unaprijedićemo kvalitet života LGBTI osoba i njihovu društvenu integraciju uspostavljanjem strategijskog okvira i jačanjem institucionalnih kapaciteta za pružanje zaštite	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	Ojačani kapaciteti institucija za borbu protiv govora mržnje i zločina iz mržnje prema LGBTI osobama kroz unapređenje institucionalnog znanja i razumijevanja navedenih instituta, te njihovog adekvatnog zakonskog procesuiranja	U izvještajnom periodu, veliki napori bili su usmjereni na senzitivizaciju i unapređenje kapaciteta i znanja pripadnika policije, sudija, tužilaca za senzibilan rad sa LGBTI osobama, kao i na unapređenje znanja sudija i tužilaca za procesuiranje govora mržnje i zločina iz mržnje prema LGBTI osobama. Pripadnici Uprave policije staraju se o bezbjednosti i zaštiti prava građana Crne Gore i drugih lica, a samim tim i pripadnika LGBT zajednice. U svom radu rukovode se		

			principima vladavine prava i zaštite ljudskih prava svih građana, principom da su rodni identitet i seksualna orijentacija sastavni dio ličnosti svakog lica i ne mogu biti osnov zloupotrebe i diskriminacije. S tim u vezi, realizovane su brojne obuke za jačanje kapaciteta policije za postupanje u slučajevima diskriminacije i nasilja nad LGBTI osobama, u cilju unaprijeđenja zaštite i promocije prava LGBTI osoba kao i povećanja senzibiliteta u komunikaciji i rješavanju potencijalnih delikata učinjenih na štetu LGBTI osoba među kojima je i zločin iz mržnje. Obukama za senzibilan rad sa LGBTI osobama, koje su realizovane u saradnji sa međunarodnim partnerima i LGBTI nevladinim organizacijama, je u prethodnoj godini obuhvaćeno 146 pripadnika Uprave policije, kao i 39 pripadnika policije koje je edukovano za procesuiranje zločina iz mržnje prema LGBTI osobama, te 28 pripadnika policije u Grupi za borbu protiv visokotehnološkog kriminala SKP-a edukovano za suzbijanje govora mržnje na internetu. Takođe, u posmatranom periodu 3-4% sudija, kao i		
--	--	--	--	--	--

			25% državnih tužilaca edukovano je u oblasti procesuiranja zločina iz mržnje prema LGBTI osobama. Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, u saradnji sa Savjetom Evrope, priprema Analizu primjene Zakona o zabrani diskriminacije sa aspekta zaštite LGBTI osoba od diskriminacije. Analiza primjene zakona imaće glavni fokus na zločin iz mržnje i govor mržnje, a obuhvatiće razdoblje od 2013. do 2019. godine. Ova analiza ukazaće na sve izazove sa kojima se suočavaju pravosudni organi i druge nadležne institucije u odnosu na procesuiranje slučajeva u kojima su LGBTI osobe oštećena strana, odnosno na izazove u implementaciji krivičnog zakona i zakona o zabrani diskriminacije. Njima će biti obuhvaćeni slučajevi i na krivičnom i na prekršajnom nivou. Analiza će sadržati preporuke i smjernice za bolju i efikasniju implementaciju zakona a konačni cilj je efikasna borba protiv zločina iz mržnje i govora mržnje prema ovoj ranjivoj društvenoj grupi. Za pomenutu analizu angažovani su međunarodni i domaći eksperti sa visokim		
--	--	--	--	--	--

			referencama, što nas dodatno ohrabruje da ćemo dobiti kvalitetnu analizu koja će pokazati sve poteškoće i eventualne propuste u praksi. Takođe, u protekloj godini, predstavnici sudske vlasti su započeli proces definisanja neophodnih koraka za uspostavljanje funkcionalnog i raščlanjenog vođenja evidencije o procesuiranim slučajevima zločina iz mržnje prema LGBTI osobama. Razvoj novog sudskog informacionog sistema je u toku i nalazi u fazi analize poslovnih potreba. Analizom je predviđeno da u sistemu posebno budu evidentirani predmeti zločina iz mržnje prema LGBTI osobama.		
13.3. Unaprijedićemo položaj žena u crnogorskom društvu u cilju njihovog većeg učešća u političkom i javnom životu, boljeg ekonomskog položaja i borbe protiv svih oblika diskriminacije i nasilja	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	Povećan broj žena preduzetnica za najmanje 2,5%	U oblasti povećanja zastupljenosti žena u političkom i javnom životu, aktivnosti u 2019 su uglavnom fokusirane na zalaganje za izbornu zakonodavstvo započeto u 2018. i razvoj kapaciteta za podršku ženama u 16 političkih stranaka okupljenih oko Ženske političke mreže(ŽPM) koja je nastala u okviru projekta IPA2014 „ Podrška antidiskriminacionim i politikama rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori“koji sprovodi	Nastavićemo sa aktivnostima na unapređenju položaja žena kroz sprovođenje Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti 2017-2021 i planiranja novog strateškog dokumenta za postizanje rodne ravnopravnosti za period 2021-2025.	

			Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i UNDP u Crnoj Gori uz finansijsku podršku DEU. Aktivnosti Ženske političke mreže do danas su rezultirale uvođenjem kvote od 40% u nacrt Zakona o izboru odbornika i poslanika koji je u skupštinskoj proceduri za usvajanje, dok su u Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja unijete mjere za finansiranje političkog rada ženskih organizacija političkih stranaka i po prvi put su će žene u politici imati obezbijeđene stalne resurse za svoje političko djelovanje. Samo usvajanje Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja ima za ishod rezultat više od 500.000 evra u 2019. dodijeljenih posebno ženskim partijskim forumima, što predstavlja izuzetno ohrabrenje u ovoj oblasti. Trenutno u Skupštini Crne Gore je 29, 63% poslanica, što znači da je dostignuta kvota od 30% u skladu sa domaćim zakonodavstvom i CEDAW Konvencijom. Na inicijativu Ženske političke mreže uvedene su budžetske linije za žensko preduzetništvo u 16 opština u ukupnom iznosu od 201.000,00 eura i opštine su		
--	--	--	--	--	--

			krenule u realizaciju raspisivanjem javnih poziva - donešene odluke i organizuju se obuke za podršku ženskom preduzetništvu. Za naredni period planira se da ova sredstva budu institucionalizovana kroz lokalne budžete na posebnoj poziciji. 20 žena je iskoristilo bespovratna sredstva po ovom osnovu i osnivanje i razvoj biznisa. Prema podacima Poreske uprave u Crnoj Gori na kraju 2019. god ima 6.996 preduzeća u većinskom vlasništvu žena i 2,802 preduzetnice. Podaci koje su dobijeni od strane Poreske uprave ukazuje da je u odnosu na 2018 .godinu, u 2019. godini povećan broj malih I srednjih preduzeća u vlasništvu žena za 536 novih registrovanih preduzeća. Ovo znači da je u 2018 godini bilo MMPS 6,460 u vlasništvu žena dok je taj broj u 2019. godini iznosio 6,996., što znači da je povećanje više od 2,5%. Broj odobrenih kredita od strane IRF se nije povećao u 2019 u odnosu na 2018. Međutim, kako su aktivnosti na unapređenju ženskom preduzetništvu ženskom preduzetništvu u 2019.godine,		
--	--	--	---	--	--

			uključile grantove od strane lokalnih samouprava i ZZCG, došlo je do povećanja broja novo registrovanih preduzetnica u toj godini.		
		Povećan broj zaposlenih žena, posebno procenat teže zapošljivih kategorija kroz programe podrške ZZCG i IRF za 5%	U programe javnih radova i na sezonskim poslovima tokom 2019. godine bilo je uključeno (zaposlena) 64 žene romske i egipćanske zajednice. Na dan 31. decembar 2018 godine na evidenciji ZZCG nalazilo se 417 žena romske i egipćanske zajednice koje aktivno traže zaposlenje, što je u odnosu na taj podatak smanjenje 2019. godine nezaposlenih žena romske i egipćanske zajednice za 15,3% za period trajanja navedenih javnih radova i sezonskih poslova.	Tokom 2020. godine će se nastaviti sa uključivanjem Roma i Egipćana u program javnih radova kao i sa pripremom nezaposlenih lica i posredovanjem pri zapošljavanju na sezonskim poslovima. Omogućiti će se pripadnicima romske i egipćanske zajednice sa područja bivših Kampova Konik da osnuju sopstvene biznise i otvore svoje zanatske radnje. Takođe, sprovodiće se aktivacija radno sposobnih korisnika materijalnog obezbeđenja porodice kroz uključivanje u programe aktivne politike zapošljavanja i/ili posredovanje u zapošljavanju. Kroz projekat „Podrška Socijalnoj inkluziji Roma i Egipćana“ koji je dio Programa EU i CG za zapošljavanje, obrazovanje i socijalnu politiku (SOPEES 2015-2017) i finansiran je od strane EU uz kontribuciju Vlade Crne Gore, izvršiće se obuka i zapošljavanje na 12 mjeseci najmanje 15 Saradnika/Saradnica u socijalnoj inkluziji Roma i Egipćana u oblasti	IV kvartal 2020

				<i>zapošljavanja</i> , tokom 2020 i 2021. godine. Tokom 2020. godine će se sprovesti Istraživanje o stepenu integracije Roma i Egipćana u Crnoj Gori u svim oblastima društvenog života, što će biti osnova za prioritizaciju problema sa kojima se ova zajednica suočava, između ostalog i u oblasti zapošljavanja. Prioritizacija problema je ključna za planiranje budućih politika za integraciju Roma i Egipćana. Takođe, nakon sprovedenog istraživanja pristupiće se izradi nove Strategije za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana u Crnoj Gori, čije se donošenje očekuje u prvom kvartalu 2021. godine, a kojom će se definisati aktivnosti koje će imati za cilj dodatno povećanje broja zaposlenih pripadnika/pripadnica romske i egipćanske zajednice.	
13.4. Unaprijedićemo poštovanje ljudskih prava lica sa invaliditetom uvažavajući princip jednakosti i ravnopravnosti, bez diskriminacije	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	Smanjen nivo diskriminacije lica sa invaliditetom i stepen socijalne distance prema ovim licima za 2% Povećan broj pokrenutih postupaka za zaštitu od diskriminacije lica sa invaliditetom za 20%	Istraživanje Institucije Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda pokazuju da je najmanji stepen socijalne distance prema licima sa invaliditetom. Zaštitnik ljudskih prava i sloboda je u 2019. godini imao u radu 24 predmeta zbog diskriminacije po osnovu invaliditeta, od čega je u 13	Nastavak praćenja realizacije mjera iz Strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period 2017-2021.	2021. godina

			predmeta utvrđena diskriminacija ili povreda drugog prava dok je u 2018 godini bilo 17 predmeta po osnovu diskriminacije lica sa invaliditetom, što pokazuje povećanje u odnosu na predhodnu godinu.		
13.5. Unaprijedićemo socijalnu inkluziju Roma i Egipćana u crnogorskom društvu i podignuti nivo kvaliteta njihovog života	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava	Podignuta svijest Roma i Egipćana o važnosti uključivanja u javni i politički život za 13% u odnosu na 2017. godinu	Tokom 2018. i 2019. godine edukovano je (podignuta je svijest) 7.3% građana romske i egipćanske zajednice o važnosti uključivanja u javni i politički život u odnosu na ukupan broj Roma i Egipćana prema Popisu stanovništva, domaćinstava i stanova 2011. godine.	Tokom 2020 godine nastaviće se sa edukacijama za pripadnike romske i egipćanske zajednice u cilju osnaživanja za uključivanje u politički i javni život. Tokom 2020. godine će se sprovesti Istraživanje o stepenu integracije Roma i Egipćana u Crnoj Gori u svim oblastima društvenog života, što će biti osnova za prioritizaciju problema sa kojima se ova zajednica suočava. Prioritizacija problema je ključna za planiranje budućih politika za integraciju Roma i Egipćana. Takođe, nakon sprovedenog istraživanja pristupiće se izradi nove Strategije za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana u Crnoj Gori, čije se donošenje očekuje u prvom kvartalu 2021. godine.	IV kvartal 2020. godine

		Podignuta svijest Roma i Egipćana o štetnim posljedicama dječjih ugovorenih brakova i zakonskim odredbama u cilju prevencije istih za 11% u odnosu na 2017. godinu	Tokom 2018. i 2019. godine edukovano je (podignuta je svijest) kod 7.2% građana romske i egipćanske zajednice o štetnim posljedicama dječjih ugovorenih brakova i zakonskim odredbama u cilju prevencije istih u odnosu na ukupan broj Roma i Egipćana prema Popisu stanovništva, domaćinstava i stanova 2011. godine.	Tokom 2020. godine nastaviće se sa edukacijama/kampanjama u cilju povećanja broja građana romske i egipćanske zajednice koji su upoznati sa štetnim posljedicama dječjih ugovorenih brakova i zakonskim odredbama u cilju prevencije istih. Tokom 2020. godine će se sprovesti Istraživanje o stepenu integracije Roma i Egipćana u Crnoj Gori u svim oblastima društvenog života, što će biti osnova za prioritizaciju problema sa kojima se ova zajednica suočava. Prioritizacija problema je ključna za planiranje budućih politika za integraciju Roma i Egipćana. Takođe, nakon sprovedenog istraživanja pristupiće se izradi nove Strategije za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana u Crnoj Gori, čije se donošenje očekuje u prvom kvartalu 2021. godine, a kojom će se definisati, između ostalog, i aktivnosti u cilju prevencije i suzbijanja dječjih ugovorenih brakova.	IV kvartal 2020. godine
		Povećana prevencija i suzbijanje prosjačenja za 9% u odnosu na 2017. godinu	Tokom 2018. i 2019. godine edukovano je (podignuta je svijest) kod 7.2% građana romske i egipćanske zajednice	Tokom 2020. godine nastaviće se sa edukacijama/kampanjama u cilju povećanja broja građana romske i egipćanske zajednice	

			o štetnim posljedicama dječijeg prosjačenja u odnosu na ukupan broj Roma i Egipćana prema Popisu stanovništva, domaćinstava i stanova 2011. godine.	koji su upoznati sa štetnim posljedicama dječijeg prosjačenja. Tokom 2020. godine će se sprovesti Istraživanje o stepenu integracije Roma i Egipćana u Crnoj Gori u svim oblastima društvenog života, što će biti osnova za prioritizaciju problema sa kojima se ova zajednica suočava. Prioritizacija problema je ključna za planiranje budućih politika za integraciju Roma i Egipćana. Takođe, nakon sprovedenog istraživanja pristupiće se izradi nove Strategije za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana u Crnoj Gori, čije se donošenje očekuje u prvom kvartalu 2021. godine, a kojom će se, između ostalog, definisati aktivnosti koje će za cilj imati prevenciju i suzbijanje prosjačenja.	
14. Očuvanje održivosti javnih finansija, uz odgovorno upravljanje sredstvima poreskih obveznika					
14.1. Omogućićemo realizaciju mjera fiskalne konsolidacije	Ministarstvo finansija	Djelimično realizovano Uravnoteženje budžeta (učesće u BDP-u 0.1%) Javni dug u BDP-u 66.13%	Sprovedena su dva paketa mjera fiskalnog prilagođavanja usmjerena na stabilizaciju i jačanje održivosti javnih finansija. Sprovedenim mjerama fiskalne konsolidacije	U narednom srednjoročnom periodu će se nastaviti sa implementacijom mjera fiskalne konsolidacije koje imaju za cilj postizanje uravnoteženosti bilansa javnih finansija.	Uravnoteženost bilansa javnih finansija u narednom srednjoročnom periodu.

			preokrenut je negativan trend javnih finansija, čemu svjedoči smanjenje deficita javnih finansija sa 5,6% BDP-a u 2017. kao referentnoj godini početka sprovođenja mjera na 2,0% BDP-a u 2019. godini, što je u skladu sa dozvoljenim nivoom budžetskog deficita propisanim Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ali i kriterijumom iz Mاستrihta. Postignuti rezultat omogućen je značajnim povećanjem javnih prihoda i optimizovanjem tekuće javne potrošnje, uz rekordna ulaganja u infrastrukturne projekte kojim je podstaknut ekonomski rast. Efekti mjera fiskalne politike rezultirali su poboljšanjem kreditne sposobnosti Crne Gore, čime su omogućeni povoljniji uslovi zaduživanja i refinansiranja postojećeg duga, a čime su stvoreni uslovi za postepeno		
--	--	--	---	--	--

			smanjenje javnog duga u srednjem roku. I pored postignutih rezultata, evidentno je odstupanje od vrijednosti glavnih fiskalnih agregata projektovanih Fiskalnom strategijom, uzrokovanim objektivnim okolnostima kao što su: izmijenjena dinamika izvođenja radova na prioritetnoj dionici Autoputa, dodatnog izdvajanja sredstava u cilju unaprjeđenja pružanja javnih usluga u oblasti Zdravstva i Prosvjete kao i ispunjavanja obaveza Crne Gore iz integracionih procesa.		
14.2. Omogućićemo da se tekuća javna potrošnja finansira iz tekućih prihoda	Ministarstvo finansija	Suficit tekućeg budžeta	Da je unaprijeđena fiskalna pozicija Crne Gore svjedoči i podatak da je u svim godinama sprovođenja mjera fiskalne konsolidacije ostvaren suficit tekuće javne potrošnje. Ovaj indikator pokazuje da država sve svoje tekuće obaveza finansira isključivo iz izvornih prihoda, pri čemu se novo zaduživanje vrši samo za finansiranje kapitalnih projekata čijom se realizacijom podstiče ekonomska aktivnost i		

			unaprjeđuje javna infrastruktura.		
14.3. Stvorićemo uslove da se nastavi (poveća) izdvajanje sredstava za finansiranje kapitalnih odnosno razvojnih projekata	Ministarstvo finansija	Obezbijeđena sredstva za finansiranje prioritetne dionice autoputa Bar- Boljare uz redovno finansiranje ostalih kapitalnih projekata	I pored mjera usmjerenih na ograničenje javne potrošnje, u prethodnom periodu, obezbijeđeno je rekordno izdvajanje u dijelu kapitalnog budžeta, a u cilju finansiranja najvećeg infrastrukturnog projekta – prioritetne dionice Autoputa, ali i nastavka i otpočinjanja novih kapitalnih projekata. Na ovaj način omogućen je visok nivo realizacije sredstava planiranih kapitalnim budžetom, čime je unaprijeđena: putna infrastruktura, izgrađeni, rekonstruisani i adaptirani objekti: kulture, zdravstva, obrazovanja i nauke, sportski objekti kao i obezbijeđena dodatna ulaganja u zaštitu životne sredine.		

PRIORITET 3: Crna Gora - država koja podstiče razvoj nauke, obrazovanja i kulture za bolji ekonomski rast

Cilj 15. Omogućiti veći obuhvat djece s predškolskim obrazovanjem

Ključne obaveze	Odgovorno ministarstvo	Status realizacije 	Postignuto	Planirani rezultati (naredni koraci)	Očekivano vrijeme realizacije
15.1. Povećaćemo obuhvat djece od rođenja do polaska u osnovnu školu kroz ulaganja u gradnju nove i rekonstrukciju postojeće infrastrukture, uspostavljanje alternativnih usluga (interaktivne službe i sl.)	Ministarstvo prosvjete	21.200 upisane djece	23.080 upisane djece u školskoj 2019/2020. godini	23.600 upisane djece	
		Pet novih vrtića u Podgorici, Tuzima, Baru, Pljevljima i Rožajama	Tuzi – završeni radovi		Podgorica – vrtić u Bloku VI, početak radova maj 2020. godine; Rožaje – radovi u toku; Pljevlja – početak radova maj 2020. godine; Bar - u toku izrada projektne dokumentacije;
		Dva rekonstruisana vrtića u Herceg Novom i Beranama	Berane – završeni radovi		HN – početak radova april 2020. godine
16.Omogućiti bolje uslove za obrazovanje i naučno-istraživačku i inovativnu djelatnost					
16.1. Uvešćemo novi tzv. ugovorni model finansiranja Univerziteta Crne Gore baziran na indikatorima uspješnosti i besplatne studije za studente osnovnih i master studija	Ministarstvo prosvjete	Upisano 3.500 studenata u prvu godinu osnovnih studija na javnim ustanovama visokog obrazovanja bez obaveze plaćanja školarine	U maju mjesecu 2019. godine, potpisan je Ugovor o finansiranju između Vlade Crne Gore i Univerziteta Crne Gore, koji prate četiri Anexa. Upisano je cca 3.600 studenata u prvu godinu osnovnih studija na javne	Upisano cca 3.600 studenata na osnovne studije i cca 1.300 studenata na master studije, koji ne plaćaju školarinu.	

			ustanove visokog obrazovanja u Crnoj Gori bez obaveze plaćanja školarine.		
16.2. Uvešćemo aktivno obavljanje naučno-istraživačke i inovativne djelatnosti na visokoobrazovnim ustanovama i afirmisati naučnu profesiju	Ministarstvo nauke	Najuspješnije studente i saradnike u nastavi/istraživanju u javnim ustanovama visokog obrazovanja upisivati na doktorske studije bez obaveze plaćanja školarine	Podsticanje istraživačke pozicije i mladih istraživača – novi program doktorskih stipendija uz atraktivne uslove i oslobađanje plaćanja školarine– za dvije godine zaposleno 36 doktoranada	Očekujemo angažovanje novih 15 stipendista doktoranada u 2020. godini	
		Omogućiti mobilnost akademskog/naučnog osoblja i mladih istraživača u međunarodnim naučnim institutima	Omogućeno učešće u EU prestižnim programima H2020, EUREKA, COST kroz koje smo omogućili dodatna finansijska sredstva i projektno angažovanje. Dodatnu mobilnost obezbjeđujemo kroz bilateralne sporazume (100 projekata), Grande Rilevanza projekte s Italijom, kao i povezivanjem sa najvećim međunarodnim i evropskim infrastrukturnim (CERN, EMBL-EMBO, ICGEB, ESS).	Imajući u vidu povećanje budžeta sa 90.000 na 120.000 eura 2020. godine u okviru učešća u Eureka programu očekuje se povećanje broja prijave. Biće održan Info dan za promociju konkursa u drugom kvartalu 2020. godine.	
17.Obezbijediti više zaposlenih mladih ljudi, doktoranada i mladih doktora nauka					
17.1. Kontinuirano ćemo raditi na usklađivanju upisne politike s potrebama tržišta rada u cilju povećanja zapošljivosti mladih	Ministarstvo prosvjete	Povećanje zapošljivosti lica sa visokim obrazovanjem za 10% Prema podacima Zavoda za zapošljavanje broj nezaposlenih lica sa visokim obrazovanjem u odnosu na 2018. godinu je smanjen (sa 8.180 na 7.262) U stručnom obrazovanju sprovode se aktivnosti promocije stručnog obrazovanja kao prvog izbora	-Za 11,2% je smanjena nezaposlenost visokoškolaca -Nastavljena je tendencija interesovanja učenika za upis u obrazovne programe u trogodišnjem trajanju koji vode direktno na tržište rada, koji su na tržištu rada prepoznati kao deficitarni. U prvi razred programa u trogodišnjem trajanju u školskoj 2016/2017. godini upisano je 566 učenika, u	5% smanjena nezaposlenost visokoškolaca	

		učenika koje može omogućiti bržu zapošljivost.	školskoj 2019/2020. godini broj učenika u prvom razredu u obrazovnim programima u trogodišnjem trajanju je 1543.		
17.2. Realizovaćemo Program zapošljavanja doktoranada i mladih doktora nauka	Ministarstvo nauke	Povećan broj zaposlenih doktoranada i mladih doktora nauka za 50%	120 mladih ljudi zaposleno je kroz instrumente Ministarstva nauke, od kojih su 36 doktorandi. Oko 50 mladih inženjera i programera zapošljeno u inovativnim kompanijama. Kroz dva nova Centra izvrsnosti: Univerziteta Donja Gorica u Podgorici - „Centar izvrsnosti za digitalizaciju procjene rizika u oblasti bezbjednosti hrane i preciznu sertifikaciju autentičnosti prehrambenih proizvoda - FoodHub“, i Instituta za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i reumatologiju „Dr Simo Milošević“ u Igalu - „Centar izvrsnosti za biomedicinska istraživanja – CEBIMER“, planirano dodatno zapošljavanje 6 doktoranada.	Angažovanje 15 stipendista doktoranada u 2020. godini Kroz naučnoistraživačke projekte zaposleno je 7 mladih istraživača na puno radno vrijeme	
18.Omogućiti bolje obrazovanu i kvalifikovanu radnu snagu					
18.1. Promovisaćemo i unapređivati učenje uz rad, u realnom radnom okruženju, s posebnim akcentom na dualno obrazovanje, i obaveznu praktičnu nastavu u visokom obrazovanju	Ministarstvo prosvjete	Potpisano novih 250 individualnih ugovora o praktičnom obrazovanju između učenika i poslodavaca, ukupno 408 ugovora – za školsku 2018/2019. godinu	U školskoj 2019/2020. godini između učenika i poslodavaca potpisana su ukupno 824 individualna ugovora o obrazovanju učenika koji praktično obrazovanje realizuju kod 277 poslodavaca. Potpisano novih 250 individualnih ugovora o		

			praktičnom obrazovanju između učenika i poslodavaca, ukupno 408 ugovora – za školsku 2018/2019. godinu. -U dualni oblik obrazovanja uključeno 277 poslodavaca; -U školskoj 2018/2019. godini 56% učenika koji su završili obrazovanje u dualnom obliku nastavilo radni angažman kod poslodavca kod koga su realizovali praktično obrazovanje.		
18.2. Radićemo na unapređenju profesionalnog razvoja nastavnika stručnih škola kako bi se kroz proces nastave učenicima omogućilo da steknu specifične stručne kompetencije i transferzalne vještine (kao što su rješavanje problema, socijalne vještine, kreativnost, timski rad i druge)	Ministarstvo prosvjete	Za realizaciju programa u školskoj 2018/2019. godini obučeno 250 nastavnika	Tokom 2019. godine radi unapređenja kompetencija nastavnika koji učestvuju u razvoju kvalifikacija i razvoju i realizaciji obrazovnih programa stručnog obrazovanja realizovane su obuke članova radnih grupa za izradu standarda zanimanja, standarda kvalifikacija, obrazovnih programa i ispitnih kataloga prema programima, akreditovanim od strane Nacionalnog savjeta za obrazovanje. -Obučeno je 150 članova radnih grupa za pripremu standarda zanimanja i 80 članova radnih grupa za pripremu standarda kvalifikacija; -Održano je 18 sesija obuka nastavnika u kojima je učestvovalo 412 nastavnika u okviru oblasti: mašinstvo,		

			elektrotehnika, građevina, ekonomija, zdravstvo, saobraćaj, inkluzija, pedagogija i dr. ; -Stručno usavršavanje kod poslodavaca završilo je 168 nastavnika; -Obučeno je 339 nastavnika za pripremu i realizaciju modularizovanih obrazovnih programa.		
18.3. Promovisaćemo cjeloživotno učenje odraslih radi unapređenja znanja, vještina i kompetencija za bolju zapošljivost kroz verifikovanje neformalno i informalno stečenih znanja	Ministarstvo prosvjete	Povećanje učešća odraslih u programima cjeloživotnog učenja za 0,5% na godišnjem nivou	15.14% je povećanje učešća odraslih u programima cjeloživotnog učenja u 2019. godini kada je ukupno 2730 odraslih građana pohađalo programe cjeloživotnog učenja, u odnosu na 2018. godinu, kada je ukupno 2371 odraslih građana pohađalo programe cjeloživotnog učenja. - Ministarstvo prosvjete je u saradnji sa Centrom za stručno obrazovanje pripremilo dvije publikacije, dopunjeno drugo izdanje "Vodiča kroz sistem neformalnog obrazovanja u Crnoj Gori" i "Analizu obrazovanja odraslih u Crnoj Gori". Publikacije su dizajnirane, štampane i distribuirane na svim promotivnim događajima u oblasti obrazovanja odraslih. - Ministarstvo prosvjete je organizovalo konferenciju „Digitalne vještine i kompetencije kod odraslih“ u cilju promocije upotrebe	- Podaci o organizatorima obrazovanja odraslih i programima cjeloživotnog učenja će biti dostupna na portalima skolskamreza.edu.me and skolskastatistika.edu.me. - Istraživanje o potrebama nastavnog osoblja u ustanovama za obrazovanje odraslih će biti sprovedeno. - Ministarstvo prosvjete će organizovati radionice iz oblasti informacionih tehnologija za teže zapošljiva lica, u cilju unapređenja njihovih vještina i kompetencija. - Ministarstvo prosvjete će organizovati „Dan za stare“, u cilju promocije obrazovanja odraslih i za građane starije od 65 godina.	

			digitalnog obrazovanja u obrazovanju odraslih. - U saradnji sa Ministarstvom prosvjete, Centar za stručno obrazovanje je organizovalo „Dane obrazovanja i učenja odraslih“ u oktobru 2019. godine, kada su se organizovali brojni promotivni događaji, okrugli stolovi, tribine, radionice širom Crne Gore, na kojima je učestvovalo više od 6000 zainteresovanih građana. - U 2018. godini je bilo 98 organizatora obrazovanja odraslih, dok ih je u 2019. godini 109, dakle 10% više.		
19. Razvijati omladinski rad i aktivizam					
19.1. Otvorićemo prostore u kojima će mladi imati priliku za razvoj životnih vještina, neformalno obrazovanje, interkulturalno učenje, socijalnu inkluziju i jačanje društvenog uticaja mladih, kako bi se olakšao mladima pristup tržištu rada i zapošljenje	Ministarstvo sporta i mladih	Dva otvorena prostora za mlade (omladinski centri/klubovi, volonterski klubovi) i podrška u njihovom radu	Ministarstvo sporta i mladih, u saradnji sa opštinom Berane je dana 21. februara 2019. godine otvorilo nove prostorije Omladinskog kluba u Beranama. U saradnji sa NVO „Bjelopoljski demokratski centar“, Ministarstvo sporta i mladih je podržalo otvaranje Volonterskog kluba u okviru projekta „Otvaranje lokalnog volonterskog servisa u Bijelom Polju“. Tokom 2019. godine Ministarstvo sporta i mladih je intenzivno radilo na stvaranju preduslova za otvaranje 6 novih omladinskih klubova, fokusirajući se na sjeverni dio		

			Crne Gore (Mojkovac, Plav, Petnjica, Danilovgrad, Nikšić, Šavnik), ulažući u rekonstrukciju i adaptaciju istih.		
		Najmanje tri realizovana projekta iz oblasti preduzetništva	Ministarstvo sporta i mladih je u 2019. godini, na osnovu Konkursa za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata/programa nevladinih organizacija u 2019. godini, finansijski podržalo tri projekta iz oblasti preduzetništva mladih: 1. "Preduzetništvo - put do smanjenja nezaposlenosti mladih", NVO „Centar kreativnih vještina“, Berane 2. "Informacija je kapital- online servis o nefinansijskim i finansijskim podrškama za postojeće i buduće mlade preduzetnike/ce u Crnoj Gori“, NVO „Unija mladih preduzetnika“, Podgorica 3. "Budi i ti mladi preduzetnik", NVO „Sjeverna zemlja“, Berane		
		Najmanje dvije obuke za osobe koje se bave omladinskom politikom	Uz podršku Ministarstva sporta i mladih: - organizovana akreditovana obuka za 15 mladih koji su stekli zvanje omladinskog aktiviste (NVO "Forum MNE") - organizovane radionice s omladinskim radnicima/cama o izjednačavanju mogućnosti za učešće mladih s invaliditetom (NVO „UMHCG“)		

20. Uspostaviti novu, krupnu naučnoistraživačku infrastrukturu u regionu Jugoistočne Evrope i nastaviti razvoj relevantne inovativne infrastrukture

20.1. Osnivanje Međunarodnog instituta za održive tehnologije na prostoru Jugoistočne Evrope i obuka mladih istraživača za rad u Institutu	Ministarstvo nauke	Izrada Glavnog projekta Instituta Pokrenut krupni infrastrukturni istraživački projekat za region JE Evrope. Projekat je drugoj fazi, fazi dizajna zahvaljujući finansijskoj podršci Evropske komisije kao i podršci najvećih evropskih istraživačkih centara i klinika	Memorandum o okviru saradnje za Međunarodni institut za održive tehnologije na prostoru Jugoistočne Evrope, potpisan u Poznanju 05.07.2019. godine. - Predat je projektni predlog HITRI (Hadron Ion Therapy Research Infrastructure) na poziv INFRADEV-01-2019-2020 'Design Study' u okviru EU Horizont 2020. U pitanju je aplikacija za 3 mil. eura kako bi se ostvarila dodatna sredstva neophodna za finalizaciju 'Design Study Phase'. - U cilju izgradnje i jačanja kapaciteta (Capacity Building) pripremljen je i predat projektni predlog TREASURE for fighting cancer u okviru MC ITN poziva. - IAEA je podržala program izgradnje i jačanja kapaciteta u okviru SEEIIST projekta RER6039 „Razvoj ljudskih resursa za uspostavljanje Centra za terapiju teškim jonima u okviru Instituta za održive tehnologije Jugoistočne Evrope“ (Human Resources Development for the Joint South-East European International Institute for Sustainable Technologies), u iznosu od 0.5 mil. eura. SEEIIST projekat je na listi	Za realizaciju faze dizajna potrebna su dodatna 3 miliona eura za koje je formirana SEEIIST Asocijacija aplicirala kroz konkurentni EU okvirni program H2020. Sljedeći izazovan korak je uključivanje SEEIIST Projekta na 'Jedinstvenu listu evropskih istraživačkih strukturnih projekata', t.j. na Mapu puta Evropskog strateškog foruma za istraživačku infrastrukturu (European Strategy Forum for Research Infrastructure – ESFRI) kako bismo imali efikasnu šansu da obezbjedimo fondove, EU strukturne, kohezione, i dr. fondove, za investiciju čija je vrijednost od 150-200 mil. eura. Krajnji rok je septembar 2020. što zahtijeva pripremu pre-TDR dokumenta i Biznis plana koji su u pripremi od strane ekspertske grupe.	
---	---------------------------	---	---	--	--

			prioritetnih infrastrukturnih projekata Vlade Crne Gore.		
		Povećan broj obuka mladih istraživača za rad u Institutu za 50%	Međunarodna agencija za atomsku energiju (IAEA) podržala je izgradnju kapaciteta naophodnih za buduće funkcionisanje ove infrastrukture i prva finansijska podrška je već odobrena. Konkurs je završen, a očekuje se ugovaranje stipendija za tri selektovana kandidata. Otvoren je nacionalni konkurs za dodjelu nacionalne stipendije u okviru Programa izgradnje kapaciteta za SEEIIST. Nakon evaluacije pristiglih prijava za nacionalni konkurs u okviru Programa izgradnje kapaciteta za SEEIIST, odabrana su 2 učesnika obuka u CERNu što predstavlja povećanje od 100%. Nakon evaluacije odabran je 1 kandidat za stipendiju u GSI-iju. Čeka se evaluacija za odabir kandidata koji će pohađati program obuke u CERNU (ukupno 2 korisnika obuka podržanih od strane IAEA).	Početak realizacije programa obuka u CERN-u i GSI-iju tokom 2020. godine.	

20.2. Uspostavljanje Naučnotehnološkog parka (NTP) u Podgorici, uz obezbjeđivanje prostora za 50 MSP iz oblasti visokih tehnologija uz učešće inostranih kompanija	Ministarstvo nauke	Tender za izbor najpovoljnijeg ponuđača za izvođenje i početak radova	Ugovor o osnivanju „Naučno-tehnološkog parka Crne Gore“ d.o.o. (NTP CG), potpisan je 28.01.2019. god. - Statut NTP CG potpisan je 02.09.2019. godine. - NTP CG osnovan je 20.09.2019. godine i počeo je sa svojim aktivnostima na uspostavljanju operativnih pretpostavki, planova rada, umrežavanja i dizajniranja modela podrške budućim korisnicima usluga. Imenovan je Odbor direktora NTP CG 06. juna 2019. godine; - Imenovan je Izvršni direktor NTP CG na osnovu javnog konkursa, uz saglasnost Vlade sa sjednice od 26.12. 2019. godine. - U julu 2019. godine završen je Projekat adaptacije buduće zgrade NTP CG u kampusu Univerziteta Crne Gore. Sredstva u iznosu od 121.000 eura obezbijeđena su u okviru INVO projekta, a nakon ove faze, urađena je i revizija Projekta adaptacije kako bi se pristupilo pripremi tendera za izvođenje radova. - Objavljen je tender za izvođača radova na adaptaciji objekta NTP CG 26. 12. 2019. godine, koji je u toku. Ukupna vrijednost projekta NTP CG sa projektovanjem i opremanjem je 8.441.000 eura, utvrđenom kroz listu prioriternih	Realizacija tendera za izbor najpovoljnijeg ponuđača	
---	---------------------------	--	--	---	--

			infrastrukturnih projekata Vlade Crne Gore. - CFCU- Ministarstva finansija raspisao je tender za nabavku opreme kroz 3 LOT-a za laboratoriju za industrijski dizajn, data centar i bio – hemijsku laboratoriju u okviru IPC Tehnopolis, Nikšić. Tenderska procedura je završena u februaru 2020. godine i izabran je najpovoljniji ponuđač. U toku je potpisivanje ugovora i slijedi isporuka specijalizovane opreme. Ukupna vrijednost tendera je 1.000.000 eura.		
20.3. Stvorićemo povoljan ambijent za rast i razvoj start-up-ova	Ministarstvo nauke	Povećan broj start-up –ova za 50%	U okviru Programa podsticanja inovativnih startapova u Crnoj Gori (2019-2021), realizovane su mjere: - podrške za stimulisanje inovacione kulture (događaji, obuke, gostujući predavači); - Javni poziv iz jula 2019. godine za strateško partnerstvo u sprovođenju Predakceleracijskog programa za inovativne startapove, u okviru kojeg su prihvaćena dva predakceleracijska programa za sufinansiranje: „BoostMeUp“ i „Startup Activator“ - u iznosu od 130.000 eura. Kroz otvoreni javni poziv pristiglo je preko 100 prijava startap ideja i timova na oba programa, a oko 20 timova će ući u uži	Zakonske izmjene biće završene u 2020. godini Uspostavljanjem registra startapova biće omogućeno precizno praćenje broja i statusa Predakceleracijski programi za inovativne startapove biće okončani tokom 2020. godine (5 kvalitetnih startapova u ranoj fazi) Kolaborativni program za inovacije će od 2020. godine biti dostupan i za inovativne startapove (3 startapa u zrelijoj fazi) IPA II program podrške inovacijama započeo je početkom 2020. godine i u	2020. i kontinuirano u narednim godinama

			izbor za podršku. Kroz realizaciju programa vršiće se edukacija i mentorstvo kako bi se najbolji timovi podržali da svoje ideje razviju do uspješnih biznisa. Očekuje se da će do kraja oba programa biti formirano najmanje 5 perspektivnih inovativnih startapova. - Izradom novog Zakona o inovacionoj djelatnosti precizno će se definisati inovativni startap i kreirati njihov Registar - Počeo je rad na zakonodavnim izmjenama kojima će se uvesti podsticajne mjere za razvoj istraživanja i inovacija. - Kolaborativni program za inovacije prilagođen je za potrebe uključivanja perspektivnih startapova u naredne javne pozive. Na ovaj način se obezbjeđuje podrška inovacijama u različitim fazama razvoja, prije dostizanja zrelosti za kreditna zaduženja. Kroz ranije cikluse grantova za inovacije kreirana su 2 spinofa (posebna vrsta startapa), dok sličnu mogućnost nudi i IPA II program podrške inovativnim projektima.	okviru 15 podržanih projekata biće kreirano i ojačano najmanje 5 startapova u zrelijoj fazi razvoja	
21.Omogućiti internacionalizaciju obrazovanja i nauke					
21.1. Podstaci ćemo učešće Crne Gore u evropskim naučnim organizacijama (EIRO-Forum,	Ministarstvo nauke	Povećanje broja istraživača u projektima CERN, EMBL,	Povećan je broj istraživača u međunarodnim programima i projektima CERN, EMBL,	Povećanje broja istraživača u evropskim naučnim	

CERN, EMBL, EMBO i dr.) i međunarodnim programima		EMBO i dr. i međunarodnim programima za 70%	EMBO, ICGEB, ESS, Međunarodne grupe za promociju fizike čestica (IPPOG) za više od 70%. Zahvaljujući programu internacionalizacije koji podstičemo, budžet Ministarstva nauke sa 13.5 miliona eura za tri godine 2017-2019. uvećan je na 21 milion eura. Sredstva povučena iz programa H2020 u periodu 2017-2019 uvećana su za oko 10 puta (1000%) u odnosu na period 2014-2016. U posljednjem trogodišnjem periodu omogućen je neto povraćaj uplaćene članarine za članstvo u programu.	organizacijama i međunarodnim programima za 30%	
		Povećanje povraćaja sredstava uložениh u članstvo u međunarodnim programima za 100%	Zahvaljujući programu internacionalizacije koji podstičemo, budžet Ministarstva nauke sa 13.5 miliona eura za tri godine 2017-2019. uvećan je na 21 milion eura! Sredstva povučena iz programa H2020 u periodu 2017-2019 uvećana su za oko 10 puta (1000%) u odnosu na period 2014-2016. U posljednjem trogodišnjem periodu omogućen je neto povraćaj uplaćene članarine za članstvo u programu.		
22.Afirmisati Crnu Goru kao privlačnu filmsku destinaciju					

22.1. Jačaćemo pozicioniranje Crne Gore kao destinacije za razvoj filmske industrije i filmskog turizma u kontekstu afirmacije koncepta kreativnih industrija	Ministarstvo kulture	Visina izdvojenih sredstava za filmski fond	Rezervisana sredstva u iznosu od 100.000 € za potrebe povraćaja dijela sredstava utrošenih na snimanje u Crnoj Gori		
		Broj snimajućih dana inostranih ekipa u Crnoj Gori, kao i iznos sredstava utrošenih za proizvodnju filmskih i televizijskih projekata u Crnoj Gori Broj angažovanih domaćih filmskih radnika tokom snimanja inostranih filmskih i televizijskih projekata u Crnoj Gori	Ukupno 136 snimajućih dana inostranih ekipa u Crnoj Gori - 96 snimajućih dana za 16 filmskih i televizijskih projekata i reklama, i 40 dana za snimanje TV serije „Biser Bojane“ (Povećanje u odnosu na 2018., tokom koje je 68 snimajućih dana za 13 projekata za koje su ino producenti tražili dozvolu za snimanje) Za snimanje TV serije utrošeno 269.597 € prihvatljivih troškova za ostvarivanje prava na povraćaj dijela sredstava utrošenih za proizvodnju kinematografskih djela u Crnoj Gori (dostupni su samo podaci za projekte za koje se u Crnoj Gori utroši više od 100.000 € i za koje inostrani producenti imaju pravo na povraćaj dijela sredstava – kao u slučaju navedene TV serije). Najmanje 45 domaćih filmskih radnika, od kojih oko 35 za snimanje TV serije „Biser Bojane“ pri čemu su reditelj, producent i dva glavna glumca državljani Crne Gore.		

23. Valorizacija kulturne baštine u ekonomske i turističke svrhe i uspostavljanje javno-privatnih partnerstava

23.1. Radićemo na povećanju stepena valorizacije kulturne baštine	Ministarstvo kulture	Broj valorizovanih kulturnih dobara	U 2019. godini Uprava za zaštitu kulturnih dobara je prihvatila 15 inicijativa o utvrđivanju statusa kulturno dobro, sačinila 6 elaborata o valorizaciji kulturnih vrijednosti, 2 dobra su dobila status kulturno dobro (donijeta rješenja čime su ista stavljena pod zaštitu i upisana u Registar kulturnih dobara), a za 2 dobra su donijeta rješenja o prethodnoj zaštiti radi sprečavanja rizika od oštećenja, uništenja ili nestanka.		
---	----------------------	-------------------------------------	--	--	--

24. Afirmisati državni i kulturni identitet i multikulturalnost Crne Gore

24.1. Sprovođenje strateških planova i politika u cilju razvoja svijesti o kulturnom identitetu, kreiranja nacionalnih kulturnih proizvoda i produkcije međunarodnih događaja kojima se promoviše Crna Gora kao multikulturalna destinacija	Ministarstvo kulture	Povećan broj kulturnih proizvoda koji referišu na državni identitet i multikulturalnost Crne Gore Povećan broj međunarodnih kulturnih događaja u Crnoj Gori	Kroz program Kreativna Crna Gora realizovana su 3 projekta, odnosno 3 kulturna proizvoda koji referišu na državni identitet i multikulturalnost Crne Gore: - štampanje 3. kola „Nove luče“ - Izdavačka kuća OKF sa Cetinja objavila je 10 knjiga autora iz Crne Gore koji su svoj stvaralački kredibilitet i afirmaciju stekli u drugim državama, čime je postignuto ostvarivanje javnog interesa u kulturi definisano Zakonom o kulturi o potrebi valorizacije kulturnih vrijednosti Crne Gore nastalih van granica države; - Oktob Tempus – realizovan u saradnji s produkcijskom		
---	----------------------	---	---	--	--

			kućom Marsala d.o.o. Podgorica i Udruženjem likovnih umjetnika CG. Kroz 10 grafika zabilježeni su artefakti iz Oktoiha, prve štampane ćirilćne knjige na Slovenskom jugu, dizajnirani u skladu sa savremenim zahtjevima struke i inovativnim likovno-grafićkim rješenjima; - objavljena publikacija „Crna Gora filmska destinacija“ koja obiluje velikim brojem fotografija – potencijalnih filmskih lokacija za inostrana snimanja, a sadrži i podatke o uslovima za inostrana snimanja, spisak producenćskih kuća i servisa, postupak za povraćaj kvalifikovanih troškova inostranom producentu, kao i podatke o crnogorskim glumcima. Sufinansirano i realizovano 25 manifestacija, festivala i događaja međunarodnog karaktera u Crnoj Gori, kao i 4 međunarodne manifestacije i festivala koje imaju status posebnog znaćaja za kulturu CG. U odnosu na uporedne podatke iz 2018. godine, bilježi se povećanje broja podržanih za 6 projekata. Sprovođenjem navedene mjere obezbjeđuje se kontinuitet realizacije manifestacija i festivala, unapređenje njihovog		
--	--	--	---	--	--

			programskog koncepta, realizacija kvalitetne umjetničke produkcije, učešće referentnih domaćih i inostranih učesnika, animiran crnogorski mladi kreativni potencijal na aktivno djelovanje, otvaraju mogućnosti valorizacije resursa Crne Gore. U oblasti kulturne baštine realizovano je 10 projekata u saradnji s: Nacionalnim istraživačkim savjetom Italije (CNR), Arheološkim institutom Austrije, Institutom za tehnologije primijenjene u kulturnoj baštini (ITABC), Univerzitetom iz Mičigena, Univerzitetom u Varšavi, Organizacijom za obrazovanje, nauku i kulturu Ujedinjenih nacija (UNESCO) na projektu „Jačanje upravljanja, promocije i održivog korišćenja kulturne baštine za razvoj u Crnoj Gori“, u okviru kojeg se radi Strategija razvoja kulturne baštine za period 2020–2025, kao i Nacionalna strategija zaštite i održivog korištenja kulturne baštine i Pregled institucionalnog okvira i kapaciteta državnih organa i javnih ustanova nadležnih za zaštitu i upravljanje kulturnom baštinom.		
25. Razvijati sektor kreativnih industrija kao pokretača ekonomskog progressa					

25.1. Stvaranje uslova za razvoj kreativnih industrija u cilju kreiranja novih radnih mjesta i ostvarivanja ekonomskog rasta	Ministarstvo kulture	Usvojene smjernice za razvoj kreativnih industrija u Crnoj Gori Stvaranje preduslova za unapređenje kreativnih industrija kroz djelovanje biznis inkubatora i inovativnih centara Minimum 5 osnovanih start-up preduzeća u oblasti kreativnih industrija Povećan broj samozapošljenih u kreativnim industrijama Povećan broj edukovanih stručnjaka za rad u oblasti kulture	Nastavljene aktivnosti na uspostavljanju pet kreativnih habova: u Bijelom Polju, Podgorici, Baru, Kotoru i Herceg Novom. Ministarstvo kulture podržalo 13 novih biznisa u oblasti kreativnih industrija s ukupno 80.000 €. Najmanje 5 samozapošljenih u kreativnim industrijama	Nastavak aktivnosti na uspostavljanju kreativnih habova tokom 2020. godine Podrška za najmanje pet novih biznisa u oblasti kreativnih industrija	Do kraja 2020. godine
--	----------------------	---	--	--	-----------------------

PRIORITET 4 : Crna Gora – država uspješnih infrastrukturnih projekata

CILJ 26.Unapređenje dostupnosti, priuštivosti i kvaliteta isporuke energije					
Ključne obaveze	Odgovorno ministarstvo	Status realizacije 	Postignuto	Planirani rezultati (naredni koraci)	Očekivano vrijeme realizacije
26.1. Obezbjedićemo dodatnu diversifikaciju izvora energije, kroz uvećanje udjela obnovljivih izvora u ukupnoj finalnoj potrošnji energije u Crnoj Gori, na tržišnim principima	MEK	Nastavak realizacije aktivnosti iz 2018. godine 1. Projekat izgradnje HE Komarnica	1. Nakon sprovedenih javnih rasprava, predlog DPP za višenamjensku akumulaciju HE Komarnica je u finalnoj proceduri usvajanja od strane nadležnih organa.	Nakon usvajanja DPP i izdavanja UT uslova, formalno će otpočeti izrada II dijela Idejnog projekta, nakon što su u okviru već izrađenog I dijela usvojeni kota normalnog uspora i instalisani proticaj, uz prethodno definisanu snagu i broj agregata HE Komarnica.	1. Očekivano vrijeme realizacije narednih koraka u toku 2020. godine

		2. Projekat izgradnje solarne elektrane Briska Gora 3. Projekat izgradnje VE Brajići Budva-Bar 4. Projekat izgradnje solarne elektrane Velje Brdo, Podgorica	2. U skladu sa definisanim projektnim zadatkom planerski tim je izradio nacrt izmjena i dopuna PUP-a Ulcinj. Definisana je trasa priključka elektrane na EES za I fazu realizacije projekta. 3. Ministarstvo ekonomije je 12. avgusta 2019. godine raspisalo Javni poziv za davanje u dugoročni zakup zemljišta u državnoj svojini, radi izgradnje vjetroelektrane na lokalitetu „Brajići“ – opštine Budva i Bar, čija je minimalna instalisana snaga 70MW. Dana 11. oktobra 2019. godine izabran je Konzorcijum “WPD Brajići”. 4. Pokrenuta je inicijativa za sprovođenje tenderskog postupka za izbor investitora za izgradnju solarne elektrane Velje Brdo.	2. U skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata, biće organizovana javna rasprava o prostornom planu, a njegovo usvajanje se očekuje u periodu septembar-oktobar 2020. godine. 3. Vlada Crne Gore je donijela zaključak kojim se zadužuje Ministarstvo ekonomije da formira Komisiju za pregovore o Nacrtu ugovora o zakupu zemljišta u svojini države za izgradnju vjetroelektrane na lokalitetu Brajići – opštine Budva i Bar sa prvorangiranim ponuđačem Konzorcijumom “WPD Brajići”. Postupajući po navedenom zaključku Vlade, Ministarstvo ekonomije je formiralo Komisiju i otpočelo postupak pregovora. 4. Ocjena inicijative i razmatranje mogućnosti za raspisivanje javnog oglasa za izgradnju solarne elektrane Velje Brdo na teritoriji Glavnog grada Podgorica.	2. Očekivano vrijeme realizacije narednih koraka u toku 2020. godine 3. Očekivano vrijeme za potpisivanje Ugovora o zakupu zemljišta u svojini države za izgradnju vjetroelektrane na lokalitetu Brajići – opštine Budva i Bar je prva polovina 2020. godine. 4. Očekivano vrijeme realizacije za naredne korake 2020. godina
--	--	---	---	---	--

		5. Projekat izgradnje VE Gvozd, Nikšić	5. U skladu sa odredbama Memoranduma o razumijevanju potpisanog u maju 2018., a nakon donošenja odgovarajuće odluke Skupštine akcionara EPCG, 6. IX 2019. zaključen je Ugovor o zajedničkom razvoju projekta između Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić i kompanije Ivicom Holding GmbH. Predviđena je izgradnja VE Gvozd instalisane snage oko 50 MW i procijenjene godišnje proizvodnje oko 150 GWh.	5. Nastavak procedure rješavanja imovinsko-pravnih odnosa za potrebe realizacije projekta, u skladu sa elaboratom o eksproprijaciji. Za period jun-jul 2020. godine predviđeno je sprovođenje geoloških istražnih radova u okviru ovog projekta.	5. Očekivano vrijeme realizacije za naredne korake 2020. godina
26.2. Obezbjedićemo veću sigurnost snabdijevanja električnom energijom kroz unapređenje prenosnog sistema električne energije	MEK	Puštanje u rad podmorskog kabla između Crne Gore i Italije Nastavak realizacije Transbalkanskog koridora – sekcija Crna Gora Nastavak saradnje sa susjednim sistemima Srbije i Bosne i Hercegovine na realizaciji projekta Planirani stepen realizacije Projekta na teritoriji Crne Gore u 2019. godini: okončanje prve faze projekta izgradnje podmorskog kabla 86% ukupne vrijednosti	Potpisani su Proces notifikacije i Operativni sporazum, a sredinom decembra 2019. godine potpisan je i Ugovor za upravljanje zagušenjima. Dana 28.12.2019. godine je zvanično puštena u komercijalnu upotrebu podmorska elektroenergetska interkonekcija između Crne Gore i Italije. 1. LOT 1 – Izgradnja trafostanice 400/110/35 kV Lastva i proširenje postojeće trafostanice 400/220/110 kV Pljevlja 2 -u julu 2019. godine izdata je upotrebna dozvola za trafostanicu 400/110/35 kV Lastva; - dalekovod 110 kV ulaz – izlaz Lastva je pušten u probni rad i	1. LOT 1: - Nakon dobijanja pozitivnog mišljenja Komisije za tehnički prijem, biće sprovedena procedura za dobijanje upotrebne dozvole za dalekovod 110 kV ulaz – izlaz Lastva; - Očekuje se isporuka drugog transformatora za TS Lastva u skladu sa ugovorom za isporuku koji je potpisan sa kineskom kompanijom CHINT, kao i njegova ugradnja sredinom 2020. godine; - Pregled izvršenih radova na proširenju postojeće trafostanice 400/220/110 kV Pljevlja 2 od strane Komisije za tehnički prijem, a nakon toga upućivanje zahtjeva Ministarstvu održivog razvoja i	

		projekta Transbalkanskog koridora	otklonjeni su određeni nedostaci u skladu sa primjedbama Komisije za tehnički prijem; - završeni su radovi na proširenju postojeće trafostanice 400/220/110 kV Pljevlja 2; 2. LOT 2 – Izgradnja 400 kV dalekovoda Lastva-Čevo (stepen realizacije: oko 98%) - dalekovod 2x400 kV Lastva – Čevo početkom aprila 2019. godine pušten je u probni pogon; - dalekovod 1x400 kV je završen, osim u dijelu priključnog polja na prenosnu mrežu; 3. LOT 3 – 400kV dalekovod Čevo – Pljevlja - stepen realizacije eksproprijacije zemljišta za stubna mjesta je 99%; - stepen realizacije projektovanja, izdavanja građevinskih dozvola i isporuke opreme je 100%; - stepen realizacije građevinskih i elektromontažnih radova je 76%; - Ugovor za LOT 3 između CGES – a i Konzorcijuma Energoinvest Sarajevo/Energomontaža Beograd je produžen do 24.12.2020.godine.	turizma za dobijanje upotrebne dozvole. 2. LOT 2 - Nastavak aktivnosti na dalekovodu 1x400 kV Lastva - Čevo 3. LOT 3 - Nastavak aktivnosti na eksproprijaciji zemljišta za stubna mjesta, obezbjeđenju pristupa i izvođenju građevinskih i elektromontažnih radova.	<i>LOT 2: Očekivano vrijeme realizacije je IV kvartal 2020. godine</i>
--	--	-----------------------------------	--	--	---

					<i>LOT 3: Očekivano vrijeme realizacije je IV kvartal 2021. godine</i>
26.3. Obezbijedićemo veću sigurnost snabdijevanja električnom energijom kroz unapređenje distributivnog sistema električne energije	MEK	Nastavak realizacije aktivnosti iz 2018. godine 1. Realizacija projekata izgradnje novih i rekonstrukcije postojećih objekata za distribuciju električne energije Indeks SAIDI (min) za period januar-decembar 2019. iznosi: Planirani 1.215,90; Neplanirani 2.043,44; Ukupno 3.259,34; Indeks SAIDI (h) za period januar-decembar 2019. iznosi: Planirani 20,27;-Neplanirani 34,06; Ukupno 54,32; Indeks SAIFI za period januar-decembar 2019. iznosi: Planirani 8,91; Neplanirani 25,59; Ukupno 34,50; 2. Realizacija Projekta uspostavljanja naprednog sistema za mjerenje električne energije primjenom tzv. pametnih brojila	2.1. U periodu od 01.01-31.12.2019. godine ukupno je uloženo u realizaciju projekta AMM i mjerna mjesta 14,801,812€ bez PDV. - U toku 2019. godine ugrađeno je 24.940 AMM brojila kod aktivnih potrošača. Na dan 31.12.2019. ima 321.763 instaliranih obračunskih AMM brojila od ukupno 403.772 brojila kod aktivnih potrošača. (Ukupan broj AMM brojila u sistemu na dan 31.12.2019. godine,	Nastaviće se sa realizacijom započetih i planiranih projekata. Do kraja 2020. godine očekuje se ugradnja oko 9.000 AMM brojila u sklopu završetka 3. faze AMM projekta i instalacije brojila kod novih potrošača. Pored toga, u toku je tenderski postupak za proširenje 3. faze AMM projekta u kojem je planirana ugradnja oko 8.000 AMM brojila u ovoj godini (od ukupno planiranih 20.000). Ukoliko se ovaj postupak nabavke realizuje po planu, do kraja 2021. godine će biti	

		3. Primarna mreža	uključujući i kontrolna brojila, je 325.625). U periodu od 01.01-31.12.2019. godine ukupno je uloženo u realizaciju projekata primarne mreže 1.303.538€ bez PDV. Investicioni projekti primarne mreže koji su završeni u ovoj godini su: - Nabavka transformatora 4MVA u TS35/10kV Rijeka Crnojevića - Nabavka transformatora 4MVA u TS35/10kV Veliki Pijesak - Nabavka transformatora 8MVA u TS35/10kV Miločer - Izgradnja DV 35kV Rijeka Mušovića-Jezerine, KL - Izgradnja DV 35kV R.Mušovića-Bjelasica, KL - Izmještanje DV 35kV (stubno mjesto 33) u trasi DV 35kV Cetinje-Njeguši zbog usaglašavanja sa rekonstrukcijom regionalnog puta R-1 Cetinje-Njeguši-Krsat KO Njeguši-Cetinje - Rekonstrukcija 35kV postrojenja Gornja Zeta, PG - Građevinska adaptacija objekta TS 35/10kV Centar, PG - Građevinska adaptacija objekta TS 35/10kV Manastir Morača, KL - Ugradnja optičkog vlakna na 35kV (OPGW uže)	pokrivenost AMM brojilima kod 85% konzuma. Nastaviće se sa realizacijom započetih i planiranih projekata.	
--	--	-------------------	---	---	--

		4. Sekundarna mreža	U periodu od 01.01-31.12.2019.godine u realizaciju projekata sekundarne mreže ukupno je uloženo 12,006,139€ bez PDV, od čega je 6,783,839€ opredijeljeno za projekat Revitalizacije 10 kV dalekovoda i pripadajućih STS i NNM. Investicioni projekti sekundarne mreže koji su završeni u ovoj godini su: - Rekonstrukcija NDTS 10/0,4kV Dubrava 2 - Rekonstrukcija NNNV Kraljevo kolo - Izgradnja nadzemnog voda 0.4 kV "TR Gusinje I" - DTS Kamenjuša - Izgradnja DTS Orja Luka - Izgradnja STS 10/0,4kV 250kVA "Dušići IV" - Izgradnja NDTS 10/0,4kV 2x1000kVA B-3 (B-7) - Izgradnja DTS 10/0.4 kV "Voljevac" - Izgradnja STS 10/0.4 kV 250kVA Klenak Gornji sa priključnim DV 10kV i uklapanjem u NNM - Izgradnja TS 10/0,4 kV "Nova" sa priključnim 10kV kablovskim vodom u ul. Boška Jankovića - Izgradnja DV 10kV prebacivanje STS Grbe,Daljam, Klikovače 1 i 2 i Art Stone sa 10kV izvoda Novo Selo na 10kV izvod Klikovače –Danilovgrad	Nastaviće se sa realizacijom započetih i planiranih projekata.	
--	--	---------------------	--	--	--

			- Izgradnja NN kablovskog voda od NKRO do objekta "Nacional" – Berane - Zamjena transformatora 630kVA sa transformatorom 1000kVA MBTS VILE ZEPS T1 - Zamjena transformatora 630kVA sa transformatorom 1000kVA ADOC - T2 - Zamjena transformatora 630kVA sa transformatorom 1000kVA i NN bloka TS POD LOZOM - Reklozeri Grbalj 2 - Izgradnja TS 10/0,4kV, 1x1000kVA „ UP TS3 " -"DUP- u „ Dajbabe - Zelenika dio planske zone 11 "-PG - Izgradnja TS 10/0,4 kV 1x630 kVA “Voštar” sa uklapanjem u 10kV i NN mrežu-DG - Izgradnja TS 10/0,4kV 1x630kVA "Tološi 7" sa uklapanjem u 10kV i NN mrežu-PG - Rekonstrukcija DV 10 kV Podgorica iz TS 35/10 kV Podanje - Rekonstrukcija TS 10/0,4 kV "Plav 1" -zamjena TR-PL - Rekonstrukcija TS 10/0,4 kV "ADOC (II faza)" zamjena NN blok-BD - Rekonstrukcija TS 10/0,4 kV "Vile Zeps (II faza)" zamjena NN blok-BD - Rekonstrukcija TS 10/0,4kV Brca-Zelen" zamjena TR; NN blok-BR		
--	--	--	--	--	--

			- Rekonstrukcija TS 10/0,4kV "Prepumpna stanica" zamjena TR i SN blok-BR - Rekonstrukcija TS 10/0,4kV MBTS PALJUŠKOVO - Rekonstrukcija TS 10/0,4kV Petovića Zabio (III faza)- zamjena TR i NN blok-BR - Rekonstrukcija TS 10/0,4kV "Paljuškov pijesak (II-faza)" zamjena NN blok-BR - Izgradnja TS 10/0,4kV, 1x630kVA "Pistula 3"-UL - Rekonstrukcija TS 10/0,4kV Đerane 3 Bulevar - Rekonstrukcija TS 10/0,4kV Fekalijske - Rekonstrukcija TS 10/0,4kV Bregvija - Izgradnja podzemnog NN kablovskog voda od MBTS 10/0.4kV Dječiji vrtić do NKRO 4, PG - Zamjena postojećih 10kV kablovskih veza na dijelu izgradnje bulevara u Donjoj Gorici od MBTS "Donja Gorica 1" do MBTS "Donja Gorica 12", PG - Izgradnja STS Crnja sa uklapanjem u SN i NN mrežu – RO - Uklapanje NNM sa TS 10/0,4 kV "B-7" u Ulcinjsko polje, UL - Izgradnja NN kablovskog voda TS Varoš 3 - NKRO 8, PV - Rekonstrukcija MBTS 10/0,4kV Babin Do 2 T-2ST, BD - Rekonstrukcija postojeće STS 10/0,4kV 100kVA "Miolje		
--	--	--	---	--	--

		4.1. Revitalizacija 10 kV dalekovoda i pripadajućih STS i NNM	polje", zamjena transformatora novim od 160kVA i zamjena NN ormara, PG - Uklapanje DTS Dubovica 5 u SN i NN mrežu – BD - Zamjena SN postrojenja za TS rasklopište Bolnica-Cetinje - Rekonstrukcija TS "Bim Slavija 1" - Zamjena NN bloka - Ugradnja optičkog vlakna na 0,4kV (ADSS uže) U okviru projekta Revitalizacije u periodu od 01.01-31.12.2019. godine ukupno je uloženo 6,783,839€. Kroz ovaj projekat završene su aktivnosti na: - Revitalizaciji DV 10 kV Lipova Ravan - Revitalizaciji DV 10 kV Kneževići - Revitalizaciji DV 10 kV Babići - Revitalizaciji DV 10 kV Lutovo - Revitalizaciji DV 10 kV Cetinje - Revitalizaciji DV 10 kV Radio predajnik - Revitalizaciji DV 10 kV Mataguži - Revitalizaciji DV 10 kV Luge - Revitalizaciji DV 10 kV Šas - Revitalizaciji DV 10 kV Kameno - Revitalizaciji DV 10 kV Morinj - Revitalizaciji DV 10 kV Skrbuša	Nastaviće se sa realizacijom započetih i planiranih projekata.	Realizacija planiranih projekata očekuje se tokom 2020. godine.
--	--	--	---	---	--

			- Revitalizaciji DV 10 kV Komini - Revitalizaciji DV 10 kV Timar - Revitalizaciji DV 10 kV Slap Zete - Revitalizaciji DV 10 kV Dolac - Revitalizaciji DV 10 kV Bijela U periodu od 01.01-31.12.2019. godine ukupno je uloženo u realizaciju ostalih investicija 1,388,142€ bez PDV. Investicioni projekti koji spadaju u ovu grupu osnovnih sredstava i čija je realizacija u toku su: - Nabavka opreme i izvođenje radova na uzemljenju neutralne tačke 35 kV mreže Ulcinj - Nabavka opreme i izvođenje radova na uzemljenju neutralne tačke 35kV mreže Mojkovac - SCADA - Server sala primarne lokacije - Razvoj eBS Sistema - Projekat digitalizacije radio veza U periodu 01.01-31.12.2019. godine ukupno je uloženo u realizaciju ostalih osnovnih sredstava 2.794.075€ bez PDV. Iz ovih sredstava izvršena je nabavka vozila, instrumenata, računara, kamiona sa dizalicom, kancelarijskog namještaja i opreme za video nadzor.		
27.Obezbjedenje uslova za dalje poboljšanje energetske efikasnosti					

27.1. Omogućićemo ostvarivanje ušteda u finalnoj potrošnji energije na nivou Crne Gore	MEK	U potpunosti realizovano 1% uštede potrošnje finalne energije	1,3% uštede finalne potrošnje energije postignuto u 2018. godini izračunato u Akcionom planu energetske efikasnosti za period 2019-2021. godina. Podaci za 2019. godinu biće dostupni u 2022. godini.	Realizacija Akcionog plana energetske efikasnosti za period 2019-2021. godina u 2020. godini.	
		Djelimično realizovano 2% uštede potrošnje energije u javnom sektoru	Nije moguće utvrditi. Sproveden tenderski postupak za odabir izvođača radova za implementaciju Centralnog informacionog sistema za monitoring potrošnje energije i vode u javnom sektoru.	Planirano uspostavljanje Centralnog informacionog sistema za monitoring potrošnje energije i vode	jun 2021. godine
		U potpunosti realizovano Realizacija projekata podrške građanima za korišćenje efikasnih tehnologija koje koriste obnovljive izvore energije Energy Wood, 100.000 eura, cca 280 sistema. Planirana ušteda energije cca 6.000 MWh Solarni katuni, 30.000 eura, cca 30 sistema	Kroz Program „Energetski efikasan dom“ je tokom 2019. godine, realizovano ukupno 187 beskamatnih kredita za domaćinstva, putem kojih su građani obezbijedili: kupovinu i ugradnju sistema za grijanje na moderne oblike biomase (pelet, briket); ugradnju termoizolacije na fasadi stambenog objekta i ugradnju energetski efikasne fasadne stolarije. Program „Energetski efikasan dom“ predstavlja proširen projekat „Energy Wood“. Utrošena sredstva: 100.000 €	Započeta je procedura izbora banaka i izvođača radova za realizaciju nove faze programa "Energetski efikasan dom".	

			Ostvarene uštede: 4397 MWh (uštede energije), 11502 eura (finansijske uštede) i smanjenje emisije CO2 iznosi 181 tona CO2/god.		
27.2. Obezbijedićemo uslove za dalje poboljšanje energetske karakteristika javnih objekata po osnovu namjenskih kredita	MEK	Projekat energetske efikasnosti u javnim zgradama – faza II (EPPB II), 5 miliona eura; očekivana ušteda 250.000 eura godišnje	U 2019. godini su završeni radovi na unapređenju energetske efikasnosti u jednoj socijalnoj ustanovi. Vrijednost izvedenih radova na navedenom objektu iznosi 1,3 miliona eura. Sproveden tenderski postupak za odabir izvođača radova na adaptaciji predškolske ustanove u Herceg Novom i adaptaciji objekta državnih organa u Podgorici, kao i na implementaciji Centralnog informacionog sistema za monitoring potrošnje energije i vode.	U toku 2020. godine planirana je realizacija aktivnosti, koje su bile predmet tenderskog postupka u toku 2019. godine. Planirana ulaganja u 2020. godini su 7 mil. €	Završetak realizacije planiran za prvi kvartal 2021. godine
		Projekat „Energetska efikasnost u zdravstvenim objektima“ (MEEP II), 1,5 miliona eura; očekivana ušteda 160.000 eura godišnje	Završeni su radovi na tri zdravstvena objekta (Dom zdravlja Berane Dom zdravlja Plav i Dom zdravlja Rožaje). Vrijednost izvedenih radova iznosi 640.344,62 €. U toku su radovi na objektima: Opšta bolnica Bar i Dom zdravlja Ulcinj. Vrijednost ugovorenih radova iznosi: 1.402.448,48 €.	Planirane su sledeće aktivnosti: Sprovođenje tehničkog monitoringa na objektima Dom zdravlja Berane, Dom zdravlja Plav i Dom zdravlja Rožaje, a kako bi se utvrdila ostvarena ušteda u potrošnji energenata nakon primjene mjera energetske efikasnosti. Završetak radova na objektima Opšta bolnica Bar i Dom zdravlja Ulcinj. Aktivnosti na	do 31. decembra 2023. godine.

			Raspisan je tender za odabir izvođača radova za primjenu mjera energetske efikasnosti u objektima: Specijalna bolnica Dobrota, Specijalna bolnica Risan i Dom zdravlja Tivat. Rok za dostavu ponuda je 2. mart 2020. godine	mjerenu ostvarenih ušteda u potrošnji energenata sprovede se od novembra 2020. do februara 2021. Početak radova na primjeni mjera energetske efikasnosti u objektima Opšta bolnica Nikšić i Dom zdravlja Podgorica-Golubovci. Raspisivanje tendera za odabir izvođača radova za primjenu mjera energetske efikasnosti u objektu Dom zdravlja Mojkovac. Pripremiti tehničku dokumentaciju za primjenu mjera energetske efikasnosti u još 7 zdravstvenih objekata.	
28.Obezbijediti punu pokrivenost teritorije Crne Gore brzim internetom					
28.1. Razvićemo mreže nove generacije za pristup internetu (NGA) u svim opštinama Crne Gore	MEK	Donošenje Zakona o pristupu i postavljanju elektronskih mreža velikih brzina.	Utvrđen Predlog zakona o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina (decembar 2019.)	Donošenjem ovog zakona značajno će se smanjiti troškovi građevinskih radova na postavljanju mreža, kroz primjenu instrumenata i propisa za izgradnju integrisane infrastrukture, pri čemu bi se koordiniranom izgradnjom istovremeno gradila i postavljala infrastruktura za višestruku namjenu, što uključuje i EK mreže nove generacije.	
29.Bolje povezivanje sjevera i juga Crne Gore kroz razvoj puteva, uz puno poštovanje standarda bezbjednosti i sigurnosti					
29.1. Izgradnja prioritetne dionice Smokovac-Uvač-Mateševo autoputa Bar-Boljare, čime će se obezbijediti bolja regionalna povezanost Crne Gore i bolje	MSP	Završena izgradnja prioritetne dionice autoputa Bar-Boljare	U 2019. godini, po okončanju relevantnih ugovornih procedura, zaključena su 3 aneksa Ugovora vezano za naknadne radove (izgradnja I	Nastavak realizacije Ugovora o projektovanju i izgradnji dionice Smokovac-Uvač-Mateševo autoputa Bar-Boljare ("Sl.list CG" br. 54/14)	Ugovoreni rok realizacije je 30.09.2020.

iskorišćavanje razvojnih potencijala u domenu poljoprivrede i turizma, kao i razvoj Luke Bar			faze petlje Smokovac, izgradnja sistema za vodosnabdijevanje, postavljanje kablovske kanalizacije na otvorenoj trasi i mostu Moračica) ukupne ugovorene vrijednosti od 49.490.000,00 eura što se u cjelosti finansira iz Budžeta Crne Gore, za razliku od vrijednosti osnovnog Ugovora (809.577.356,14 €) za koji je opredijeljena sljedeća struktura izvora finansiranja: 15% iz Budžeta Crne Gore i 85% iz preferencijalnih kreditnih sredstava kineske EXIM banke. Zaključenim aneksima za naknadne radove i rok završetka prve dionice autoputa Bar-Boljare je pomjeren za 30. septembar 2020. godine u odnosu na prvobitno ugovoreni rok koji je bio 11. maj 2019. godine. -Od iznosa planiranog Zakonom o budžetu za 2019. godinu, namijenjenog za plaćanja Izvođaču radova, za projektovanje i izgradnju od 182.586.100,00 eura, Izvođač radova je za obim stvarno izvedenih radova (glavni i naknadni radovi) plaćen iznos 126.768.262,22 eura. -Domaćim podizvođačima je do kraja 2019. godine povjerena realizacija 40,07 % ugovorene vrijednosti radova,		
---	--	--	--	--	--

			dok je ugovorena obaveza Izvođača radova bila da 30% ugovorene vrijednosti za projektovanje i izvođenje radova povjeri domaćim podizvođačima		
29.2. Unaprijedićemo putnu infrastrukturu kroz izgradnju i rekonstrukciju, redovno i investiciono održavanje magistralnih i regionalnih putevaž	MSP	U trogodišnjem periodu (2018-2020. godine) realizovaće se sljedeći projekti:			
		Izgradnja - Obilaznica Rožaje II faza	Ugovor za izvođenje radova br. 01-10421/1 od 25.10.2017. g odine, zaključen je sa preduzećem Euro-Asfalt d.o.o. - dio stranog društva u Crnoj Gori. Ugovorena vrijednost radova je 19.778.320,09 €. Projekat se finansira iz potpisanog kredita sa EIB. Vrijednost izvedenih radova je 12.308.040,65 €, od čega u 2019. godini 4.653.190,12 ili 24% od ugovorene vrijednosti. Ukupan stepen realizacije je 63%, od čega je u 2019. godini realizovano 24 %.	Radovi se nastavljaju u 2020. godini.	2020. godina

		- Rekonstrukcija dionice puta (izgradnja bulevara) Podgorica – Petrovac dionica skretanja za Aerodrom Golubovci – početak obilaznice Golubovci;	Ovaj projekat je realizovan u saradnji sa Glavnim gradom. Po raspisanom tenderu koji je sprovela Uprava za saobraćaj, izabran je izvođač radova „Bemax“ d.o.o. - Podgorica, i sa istim je 18.01.2016. godine sklopljen ugovor br. 01-239/1, na iznos od 4.696.396,33 €. Aneksom 1 ugovora br.01-4255/1, od 28.04.2016. godine definisan je iznos radova koji su obaveza Uprave za saobraćaj – 3.600.993,23 €, za radove koji shodno Zakonu o putevima finansira Uprava za saobraćaj, i Glavnog grada – 1.095.403,10 €. Ukupna vrijednost izvedenih radova koji su se finansirali preko Uprave za saobraćaj je 3.660.275,72 €, od čega u 2018. godini - 3.300.176,40 € ili 90,2% od ugovorene vrijednosti koju finansira Uprava za saobraćaj. Ukupan stepen realizacije projekta je 100%.		
--	--	--	--	--	--

		- Rekonstrukcija magistralnog puta M-2.3 Podgorica – Cetinje, dionica Cetinjski semafori – most na Sitnici	Ovaj projekat se takođe realizuje u saradnji sa Glavnim gradom. Ugovor za izvođenje radova br. 01-11049/1 od 14.11.2017. godine, zaključen je sa preduzećem Tehnoput-MNE d.o.o. Ugovorena vrijednost radova je 9.473.074,45 €. Aneksom 1 ugovora br. 01-1856/1 od 02.03.2018. godine, definisani su radovi koji se finansiraju iz sredstava budžeta (6.006.553,10 €), koji su prema Zakonu o putevima u nadležnosti Uprave za saobraćaj, kao i sredstva budžeta Glavnog grada za radove koje finansira Glavni grad (3.466.539,36 €). Ukupna vrijednost izvedenih radova koji se realizuju preko Uprave za saobraćaj je 5.905.749,58 €, od čega je u 2019. godini 1.830.097,72 € ili 31% ugovorene vrijednosti koju finansira Uprava za saobraćaj. Ukupan stepen realizacije koji se finansirao preko Uprave za saobraćaj je 100%.		
--	--	--	---	--	--

		- Rekonstrukcija i izgradnja puta Vrulja – Miljakovići	Ugovor za izvođenje radova br. 01-9564/1 od 01.10.2018. godine, u iznosu od 8.689.943,21 €, zaključen je sa preduzećem Tehnput-MNE d.o.o. Podgorica. Ukupna vrijednost izvedenih radova je 1.972.614,09 €, od čega u 2019. godini 1.085.619,77 €. Ukupan stepen realizacije je 23% (u 2019. godini 13%.)	Radovi se nastavljaju u 2020. godini.	Sredina 2021. godina
		Rekonstrukcija magistralnog puta M-18 Danilovgrad – Podgorica od km 114+500 do km 129+500	Tenderska procedura za izbor izvođača radova se sprovodila u toku 2019. godine, a u 2020. godini izabran je izvođač. Ista se izvodi po pravilima EBRD iz čijih sredstava će se finansirati ovaj projekat.	Izvođenje radova će početi u 2020. godini.	2022. godina
		Rekonstrukcija magistralnog puta M-2 Tivat – Jaz od km 885+500 do km 901+500, izgradnja bulevara	Tenderska procedura za izbor izvođača radova je u toku. Ista se izvodi po pravilima EBRD iz čijih sredstava će se finansirati ovaj projekat.	Izvođenje radova u skladu sa zaključenim ugovorom.	2022. godina
		Rekonstrukcija puta Cetinje – Čevo – Nikšić, dionica Cetinje – Čevo	U 2019. godini, raspisan je tender za izbor izvođača radova.	Izvođenje radova će početi nakon izbora izvođača radova-u 2020. godini.	2022. godina

		- Rekonstrukcija puta Vilusi – Vračenovići, dionica Petrovići – Vračenovići	Ugovor za izvođenje radova br. 01-5456/1, zaključen je 26.05.2016. godine, na iznos od 3.588.000,00 €, sa preduzećem „Tehnoput-MNE“ d.o.o. Podgorica. Ukupna vrijednost izvedenih radova je 3.582.400,80 €, od čega u 2019. godini 201.102,91 €, Ukupan stepen realizacije projekta je 100%.		
		Rekonstrukcija puta Berane – Petnjica, II faza	Ugovor za izvođenje radova broj 01-3688/1, zaključen je 23.04.2018. godine, na iznos od 6.979.261,54 €, sa firmom „Bemax“ d.o.o. Podgorica. Ukupna vrijednost izvedenih radova iznosi 5.417.328,15, od čega u 2019. godini 3.147.682,62 € ili 46% od ugovorene vrijednosti. Projekat je u toku. Ukupan stepen realizacije projekta je 78%.	Radovi se nastavljaju u 2020. godini.	Sredina 2020. godina
		Rekonstrukcija puta Pljevlja – Metaljka I faza	Ugovor br.01-4749/1 za izvođenje radova sa preduzećem Crnagoraput a.d. Podgorica, zaključen je 06.05.2019. godine, na iznos od 12.097.955,45 €. Ukupna vrijednost izvedenih radova u 2019. godini, iznosi	Radovi se nastavljaju u 2020. godini.	Sredina 2021. godine

			2.493.706,50 €, što čini 21% od ugovorene vrijednosti.		
		Rekonstrukcija puta Ulcinj - Krute	Ovaj projekat se finansira iz sredstava kredita sa EIB – Sanacija puteva i obilaznice oko gradova ("Road Rehabilitation and City Bypass Project – the Finance Contract"). Ugovorena vrijednost radova je 5.824.687,33 €. Ukupno je realizovano 5.506.823,38 €, od čega je u 2019. godini – 1.916.757,51€ ili 33% od ugovorene vrijednosti. Izvođač radova je "MET&ALU PLAST" d.o.o. Danilovgrad. Projekat je završen. Ukupan stepen realizacije projekta je 95%.		
		Rekonstrukcija puta Berane – Kolašin, dionica Lubnice - Jezerine	Ugovor o izvođenju radova br. 01-5591/2, zaključen je 02.12.2016. godine, na iznos od 34.694.804,35 €. Nakon sprovedenog međunarodnog tendera izabran je izvođač radova „Euro-Asfalt“ d.o.o. Sarajevo (dio stranog društva Podgorica). Projekat se	Radovi se nastavljaju u 2020. godini.	Kraj 2021. godine

			finansira iz kredita EBRD - Ugovor o zajmu (Crna Gora - Projekat rekonstrukcije i unapređenje lokalnih puteva). Ukupno realizovano 17.257.642,09 €, od čega u 2019. godini 8.625.599,21 € ili 25% od ugovorene vrijednosti. Ukupan stepen realizacije projekta je 50%.		
		Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M – 2.1 Bijelo Polje – Ribarevine od km 149+950 do km 153+000	Ugovor za izvođenje radova br. 01-8679/1 od 04.09.2018. godine, u iznosu od 2.799.988,85 €, zaključen je sa preduzećem "Bemax" d.o.o. Podgorica. Ukupno realizovano 1.015.301,80 €, od čega u 2019. godini iznos od 735.302,92 € ili 27% od ugovorene vrijednosti. Ukupan stepen realizacije je 37%.	Izvođenje radova se nastavlja u 2020. godini	2020. godina
		Rekonstrukcija puta Dinoša – Cijevna Zatrijebačka	Ugovor za izvođenje radova br.01-6242/1 od 07.06.2019. godine, u iznosu od 8.979.999,37 €, zaključen je sa preduzećem "Tehnoput-MNE" d.o.o. Podgorica. Ukupno realizovano u 2019. godini, 2.382.399,82 € ili 27% od ugovorene vrijednosti.	Izvođenje radova se nastavlja u 2020. godini.	2020. godina

			Ukupan stepen realizacije je 27%.		
		Rekonstrukcija puta Rogami – Spuž u dužini od 5 km	Ugovor za izvođenje radova br. 01-7040/1 od 28.06.2019. godine, u iznosu od 3.082.826,90 €, zaključen je sa preduzećem "Bemax" d.o.o. Podgorica. Ukupno realizovano u 2019. godini 804.052,86 € ili 26% od ugovorene vrijednosti. Ukupan stepen realizacije je 26%.	Izvođenje radova se nastavlja u 2020. godini.	2020. godina
		Rekonstrukcija puta Debeli Brijeg – Herceg Novi, lokalitet Tatarbašče	Ugovor za izvođenje radova br. 01-9365/1 od 25.09.2018. godine, u iznosu od 1.798.000,11 € zaključen je sa preduzećem Tehnput-MNE d.o.o. Podgorica. Ukupno realizovano 718.131,37 €, od čega u 2019. godini, 538.331,36 € ili 30% od ugovorene vrijednosti. Ukupan stepen realizacije je 40%.	Izvođenje radova se nastavlja u 2020. godini.	2020. godina
		Rekonstrukcija regionalnog puta Krstac – Ivanova Korita	Ugovor za izvođenje radova broj 01-10133/1, zaključen je 16.10.2017. godine, na iznos od 3.892.192,45 €, sa firmom		

			„Mehanizacija i programat“ A.D. Nikšić. Ukupna vrijednost izvedenih radova je 3.890.535,87 €, od čega u 2019. godini 704.676,95 € ili 19% od ugovorene vrijednosti. Ukupan stepen realizacije projekta je 100%.		
		Rekonstrukcija regionalnog puta R-1 u dužini od 3,5 km od supermarketa Voli do Bajičke crkve	Ugovor za izvođenje radova br. 01-3862/1 od 25.04.2018. godine, u iznosu od 1.901.841,58 €, zaključen je sa preduzećem „Crnogoraput“ a.d. Podgorica. U 2018. godini, isplaćen avans po ugovoru, u iznosu od 190.184,16 € ili 10% od ugovorene vrijednosti. Ukupan stepen realizacije je 10% (avansna isplata).	Radovi će početi kada Prijestonica Cetinje, završi eksproprijaciju nepokretnosti, na predmetnoj lokaciji.	2020. godina
		Rekonstrukcija puta Nikšić – Vilusi, dionica Trubjela – Vilusi u dužini od 16 km	Ugovor za izvođenje radova br. 01-9860/1 od 09.10.2018. godine, u iznosu od 9.986.402,49 € zaključen je sa preduzećem „Mehanizacija i programat“ AD Nikšić. Ukupna vrijednost izvedenih radova je 8.074.182,16 €, od čega u 2019. godini, iznos od 7.075.541,91 € ili 71% od ugovorene vrijednosti.	Radovi se nastavljaju u 2020. godini.	2020. godina

			Ukupan stepen realizacije je 81% .		
		Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-2.1 Barski most – Bijelo Polje, od Barskog mosta do Dobrakova	Tenderska procedura za izbor izvođača radova će se sprovesti u toku 2020. godine, po pravilima EIB iz čijih sredstava se finansira projekat.	Izvođenje radova u skladu sa zaključenim ugovorom.	2021. godina
		Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-2.1 Barski most – Bijelo Polje, od Dobrakova do Bijelog Polja km 35 + 300 do km 146 + 600	Tenderska procedura za izbor izvođača radova će se sprovesti u toku 2020. godine, po pravilima EIB iz čijih sredstava se finansira projekat.	Izvođenje radova u skladu sa zaključenim ugovorom.	2021. godina
		Rekonstrukcija i rehabilitacija puta M-8 Pljevlja –Mihajlovica	Tenderska procedura za izbor izvođača radova će se sprovesti u toku 2020. godine, po pravilima EIB iz čijih sredstava se finansira projekat.	Izvođenje radova u skladu sa zaključenim ugovorom.	2021. godina
		Rekonstrukcija magistralnog puta M-2 Rožaje – Špiljani od km 1148 + 200 do km 1168 + 200 sa sanacijom tunela i mostova	Tenderska procedura za izbor izvođača radova će se sprovesti u toku 2020. godine, po pravilima EIB iz čijih sredstava se finansira projekat.	Izvođenje radova u skladu sa zaključenim ugovorom.	2022. godina
		Rekonstrukcija magistralnog puta M-2 dionica Lepenac – Ribarevina, L=12, 90 km, Potezi: km 1075 + 200 – km 1081 + 800 i km 1083 + 600 – km 1089 + 872	Tenderska procedura za izbor izvođača radova će se sprovesti u toku 2020. godine, po pravilima EIB iz čijih	Izvođenje radova u skladu sa zaključenim ugovorom.	2022. godina

			sredstava se finansira projekat.		
		Rekonstrukcija magistralnog puta M-2 dionica Ribarevina – Poda, L=14,70 km, od km 1089 + 872 do km 1104 + 559	Tenderska procedura za izbor izvođača radova će se sprovesti u toku 2020. godine, po pravilima EIB iz čijih sredstava se finansira projekat.	Izvođenje radova u skladu sa zaključenim ugovorom.	2022. godina
		Rekonstrukcija magistralnog puta M-2 dionica Poda – Berane, L=12,20 km, od km 1104 + 559 do km 1117 + 300	Tenderska procedura za izbor izvođača radova će se sprovesti u toku 2020. godine, po pravilima EIB iz čijih sredstava se finansira projekat.	Izvođenje radova u skladu sa zaključenim ugovorom.	2022. godina
		Rekonstrukcija magistralnog puta M-2 dionica Berane – tunel „Lokve“, L=16,2 km, od km 1117 + 300 do km 1133 + 507	Tenderska procedura za izbor izvođača radova će se sprovesti u toku 2020. godine, po pravilima EIB iz čijih sredstava se finansira projekat.	Izvođenje radova u skladu sa zaključenim ugovorom.	2022. godine
		Rekonstrukcija magistralnog puta M-2 dionica tunel „Lokve“ – Rožaje, L=14,7 km	Tenderska procedura za izbor izvođača radova će se sprovesti u toku 2020. godine, po pravilima EIB iz čijih sredstava se finansira projekat.	Izvođenje radova u skladu sa zaključenim ugovorom.	2022. godine
		Rekonstrukcija magistralnog puta M-2 dionica Kamenovo – Petrovac, L=11,3 km, od km 911 + 700 do km 923 + 000	Tenderska procedura za izbor izvođača radova će se sprovesti u toku 2020. godine, po pravilima EIB iz čijih	Izvođenje radova u skladu sa zaključenim ugovorom.	2022. godine

			sredstava se finansira projekat.		
		Rekonstrukcija magistralnog puta M-2.4 dionica Petrovac – Bar, L=12,0 km	Tenderska procedura za izbor izvođača radova će se sprovesti u toku 2020. godine, po pravilima EIB iz čijih sredstava se finansira projekat.	Izvođenje radova u skladu sa zaključenim ugovorom.	2022. godine
		Investiciono presvlačenje magistralnih i regionalnih puteva	Ovim programom svake godine je predviđeno presvlačenje asfaltom oko 40 do 50 km regionalnih i magistralnih puteva u Crnoj Gori. Budžetom za 2019. godinu opredijeljen je iznos od 3,0 miliona eura, kako bi se nastavio kontinuitet očuvanja putne infrastrukture i ovaj iznos je u cjelosti realizovan. Planirani godišnji budžet projekta je realizovan 100%.	Kontinuirana godišnja aktivnost.	
		Rekonstrukcija puta Trpezi – Kalače	Izrada projektne dokumentacije je u toku.	Izvođenje radova u skladu sa zaključenim ugovorom.	2021. godina
		Rekonstrukcija puta Zeleni – Vuča	Izrada projektne dokumentacije je u toku.	Izvođenje radova u skladu sa zaključenim ugovorom	2021. godine

30. Nastavak ravnomjerne obnove i modernizacije javne željezničke infrastrukture, voznih sredstava i postrojenja za održavanje vozova

30.1. Uložiće se 14.69 miliona eura u tekuće i investiciono održavanje javne željezničke infrastrukture i kreiraće se uslovi za nove investicije u iznosu od 40 miliona eura (nabavka novih vozova, oprema za radionice i depoe za održavanje željezničkih vozila, generalni remont 20 km barske pruge i sanacija čeličnih mostova), podizanjem stepena bezbjednosti i sigurnosti u željezničkom prevozu i postizanje ravnomjernog razvoja u svim segmentima željeznice	MSP	Realizovaće se sljedeći infrastrukturni projekti za tri godine (2018-2020):			
		Remont gornjeg stroja na dionici Kos – Trebešica (povećanje brzine za 30%)	Radovi su završeni. U toku je garantni period.	Brzina je povećana za 30%	
		Rekonstrukcija i adaptacija željezničke stanice Bijelo Polje za potrebe zajedničke granične stanice (ubrzanje obrade vozova za 40%),	Tender je u toku	Ubrzanje obrade vozova za 40%	2019 - 2021
		Zamjena signalno/sigurnosnog uređaja u stanici Podgorica	Projekat je završen	Poboljšana i modernizovana kontrola saobraćaja	
		Izrada glavnog projekta i izvođenje radova na sanaciji 6 kosina na dionici Lutovo-Bratonožići (smanjenje odrona za 20%)	Radovi su završeni. U toku je garantni period.	Obezbijedeno je smanjenje odrona za 20%.	
		Izrada glavnih projekata i izvođenje radova sanacije 5 prednapregnutih betonskih mostova na dionici Trebaljevo – Kos	Radovi su u toku	Poboljšanje sigurnosti i bezbjednosti	2018 – 2020
		Izrada glavnih projekata i izvođenje radova sanacije 24 betonska mosta na dionici Bijelo Polje – Bar	GP su završeni. 7. Izrada GP je u toku	Revizija GP završena	
		Izrada glavnih projekata i izvođenje radova sanacije 20 tunela na dionici Bijelo Polje – Bar	Izrada GP je u toku.	Očekuje se objavljivanje TD za sanaciju prioriternih tunela u 2020. godini.	2018 – 2020

		Izrada glavnih projekata sanacije 10 kosina na pruzi Nikšić – Podgorica	Izrada GP je završena	Očekuje se potpisivanje Ugovora za izvođenje radova na sanaciji prioriternih kosina do kraja marta meseca.	
		Nabavka i ugradnja grijača skretnica u stanicama Nikšić i Ostrog na pruzi Nikšić-Podgorica	Projekat je završen.	Mogućnost zamrzavanja skretnica je otklonjena	
		Sanacija tunela br. 206 između stanice Trebešica i ukrsnice Lutovo	Radovi su završeni. U toku je Garantni period.	Poboljšanje sigurnosti i bezbjednosti	
		Sanacija propusta i regulacija vodotoka (8 lokaliteta) na pruzi Vrbnica – Bar	Radovi su završeni. U toku je Garantni period	Poboljšanje sigurnosti i bezbjednosti	
		Izgradnja pristupne saobraćajnice Ždrebaonik – Sekulići, (povećanje brzine za 40%),	Započeto 2018. godine, realizacija u toku, do kraja godine 2020. biće završeno	Povećanje brzine za 40%	2018 – 2020
		Izgradnja podvožnjaka Pažići sa pristupnim saobraćajnicama, (povećanje brzine za 40%)	Tender za radove u 2020. godini	Povećanje brzine za 40%	2020 – 2021
		Izgradnja podvožnjaka Spuž sa pristupnim saobraćajnicama, (povećanje brzine za 40%),	Tender za radove u 2021.godini	Povećanje brzine za 40%	2021 – 2022
		Za sljedeća 3 projekta iz II investicionog granta sa WBIF fondom finansijski ugovori biće potpisani u 2020.godini, a implementacija ovih projekata počinje u 2020. godini kao što je i planirano, tako se može reći da će do kraja 2020. biti urađeno ono			

		što je planirano u mandatu ove Vlade na ovoj grupi			
		Nabavka novih vozova (3) za lokalni putnički saobraćaj	Tender za nabavku vozova u 2020.godini	Kompletiranje modernizacije lokalnog putničkog saobraćaja	2020-2022
		Opremanje i modernizacija radionica i depoa za održavanje voznih sredstava	Tender za nabavku opreme u 2020.godini	Modernizacija radionica i depoa nakon 45 godina	2020-2022
		Generalni remont 20 km pruge Vrbnica - Bar i sanacija 2 čelična mosta	Očekuje se potpisivanje Finansijskog Ugovora	Povećanje bezbjednosti, brzine vozova i propusne moći pruge	2020-2024

PRIORITET 5: Crna Gora – država koja brine o zdravlju i dobrobiti svojih građana i zdravoj životnoj sredini

Cilj 31. Podizanje kvaliteta zaštite zdravlja građana, kroz brz i jednostavan pristup uslugama, unapređenje preventivne zdravstvene zaštite, farmaceutske politike i položaja i standarda zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika

Ključne obaveze	Odgovorno ministarstvo	Status realizacije 	Postignuto	Planirani rezultati (naredni koraci)	Očekivano vrijeme realizacije
31.1. Unaprijedićemo preventivnu zdravstvenu zaštitu i podizanje kvaliteta zaštite zdravlja građana, uz povećanje dostupnosti zdravstvene zaštite kroz brz i jednostavan pristup uslugama	MZD	Donijet program za prevenciju i zaštitu oralnog zdravlja kojem podliježu različite starosne grupe: odojčad (šest mjeseci do godinu dana), djeca predškolskog i školskog uzrasta, studenti i grupa u riziku (djeca ometena u psihofizičkom razvoju)	Donijet Predlog programa za prevenciju i zaštitu oralnog zdravlja	Program će biti uvršten u Revidirani Akcioni plan za sprovođenje Programa za kontrolu i prevenciju hroničnih nezaraznih bolesti u Crnoj Gori za period 2019-2021 za 2020 godinu sa Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za 2019. godinu	
		Prevencija HIV/AIDS, kroz povećanje pristupa rizičnim grupama (SR, MSM, IKD) dijeljenje medicinskih sredstava, savjetovanje i kvalitetan preventivni servis, što će uticati na smanjenje širenja infekcije HIV-om i obolijevanja od AIDS-a među ovom populacijom, ali i smanjenje rizika infekcije van navedenih grupa. Preventivni servisi u oblasti mentalnog zdravlja i bolesti zavisnosti (360.000 eura)	Obezbijedena sredstva u Budžetu Crne Gore i iz granta Globalnog fonda za HIV, tuberkulozu i malariju za ove preventivne servise u ukupnom iznosu od 378.000,00€. Uspješno završena 2 konkursa raspodjele sredstava za ovu aktivnost i implementacija i dalje traje.	Nakon predate aplikacije za dobijanje grant sredstava od Globalnog fonda za HIV, tuberkulozu i malariju, potpisan je ugovor između MZD i GFATM i dobijena su grant sredstva u iznosu od 585.000€. Ministarstvo zdravlja je za naredne tri godne PR (primarni recipijent) za sredstva, vrši njihovu raspodjelu prema važećim propisima.	
		Uvedena terapija moždanog udara u svim zdravstvenim ustanovama sekundarnog i tercijarnog nivoa (tzv „zlatni sat“)	Terapija moždanog udara (tzv „zlatni sat“) uvedena u 3 OB Nikšić, Berane, Pljevlja i u SB Risan i u KCCG.	Definisano je da se terapija uvede još u OB B.Polje, OB Bar - nedostaju uslovi opreme i potrebnog kadra.	IV kvartal 2020.
		Početak realizacije projekata i tehnološko opremanje zdravstvenih ustanova u	U 2019. godini, u javnim zdravstvenim ustanovama Crne Gore ukupno je uloženo	U kapitalnom budžetu za 2020. godinu planirana je realizacija	2020.

		Crnoj Gori (nova zgrada opšte bolnice Pljevlja, opšta bolnica na primorju, novi objekat interne klinike u Bijelom Polju, novi objekat klinike za psihijatriju i klinike za infektivne bolesti i dermatovenerologiju u Podgorici). Nabavka medicinske opreme u skladu sa Strategijom u vrijednosti od 5 miliona eura	oko 8,2 miliona eura, od čega je 5,9 miliona eura u nabavku savremene medicinske opreme, a 2,3 miliona eura u adaptaciju i rekonstrukciju objekata. U 2019. godini sprovedene su aktivnosti koje se tiču revizije glavnih projekata Klinike za mentalno zdravlje i Klinike za infektivne bolesti i Klinike za dermatovenerologiju. Nabavka medicinske opreme ukupne vrijednosti od 2,97 miliona eura, realizovana je od strane KCCG za potrebe ove ustanove. Nije izvršena nabavka digitalnog angiografskog aparata procijenjene vrijednosti 820.000€ i 3 digitalna mamografa za potrebe KCCG, OB Berane i OB Nikšić, ukupne procijenjene vrijednosti 1.2 miliona eura.	projekta izgradnje novog objekta Opšte bolnice Pljevlja Određena je lokacija. U 2020. godini planirana je izrada i revizija glavnog projekta Opšte bolnice Pljevlja. U 2020. godini planirana je priprema tenderske dokumentacije za izgradnju Klinike za mentalno zdravlje i Klinike za infektivne bolesti i Klinike za dermatovenerologiju. U 2020. godini planirana je izrada projektnog zadatka za izgradnju opšte bolnice na jugu, koja će biti realizovana kroz model javno-privatnog partnerstva.	
31.2. Unaprijedićemo položaj i standard zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika, obezbjeđivanjem kontinuiranih edukacija, rješavanjem stambenog pitanja i uspostavljanjem efikasnog sistema nagrađivanja	MZD	Realizovan godišnji program kontinuirane medicinske edukacije za 700 ljekara (700.000 eura)	Nacionalna komisija za kvalitet i bezbjednost zdravstvene zaštite, usvojila je Plan i program KME za 2019. godinu. U 2019. godini je od odobrenih 500.000,00€ za Kontinuiranu medicinsku edukaciju utrošeno 357.377,44€. Plan i program KME u 2019. godini, je realizovan na način što su svim javnim zdravstvenim ustanovama opredijeljeni određeni iznosi finansijskih sredstava, kako bi bili u mogućnosti da se	U 2020. godini, su takođe, opredijeljena novčana sredstva za realizaciju Plana i programa kontinuirane medicinske edukacije svim javnim zdravstvenim ustanovama. KCCG i IJZCG će i u narednom periodu sprovoditi obuke za koje su zdravstvene ustanove iskazale potrebe, a takođe je data mogućnost i DZ Podgorica I SB Brezovik (kao ustanovama koje su Naučno nastavne baze Medicinskog fakulteta) da sprovode određene obuke za koje su u obliku kurseva i	Realizacija do kraja 2020. godine

			usavršavaju i stižu određena znanja iz svoje oblasti. Institutu za javno zdravlje i Kliničkom centru Crne Gore su, kao sprovodiocima kontinuirane medicinske edukacije dodijeljena sredstva za realizaciju obuka drugim zdravstvenim radnicima, za koje su isti iskazali potrebe. Kroz programe Kontinuirane medicinske edukacije u 2019.godini prošlo je ukupno 1.567 zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika. Kroz sistem Kontinuirane medicinske edukacije obezbijeđeno je, da se najnovija znanja i najsavremenije tehnike liječenja prenesu kroz dopunski i stalni oblik internog (usavršavanja unutar matične ustanove) ili eksternog (usavršavanja u drugim ustanovama ili na stručnim skupovima itd.) KME je neophodan preduslov implementacije savremenih načela medicinske prakse i ima za cilj da podigne nivo stručnog znanja i unaprijedi kvalitet zdravstvenog zbrinjavanja u svim oblicima zdravstvene zaštite i svakodnevnoj praksi.	predavanja sa određenim stepenom značaja označene kao (apsolutni prioritet i iz sopstvenih sredstva). JZU su u obavezi da Ministarstvu zdravlja dostavljaju redovno izvještaje o realizaciji kako programskog, tako i finansijskog dijela Plana. Sredstva se mogu koristiti isključivo u skladu sa namjenom i instrukcijama datim u Planu i programu za 2020, kao i Uputstvu za KME koje je donijelo Ministarstvo zdravlja.	
		Obezbijeđene specijalizacije za 40 ljekara	Donešen je Godišnji plan specijalizacija i užih specijalizacija kojim će se obezbijediti specijalističko i uže specijalističko	Obezbijediće se dostupna, sveobuhvatna i kvalitetna zdravstvena zaštita u svim oblastima medicine.	

			usavršavanje zdravstvenih radnika, prvenstveno doktora medicine, u svim oblastima i na svim nivoima zdravstvene zaštite. Godišnjim planom specijalizacija i užih specijalizacija obezbjeđeno je 115 specijalizacija i 28 užih specijalizacija.	Razvoj i jačanje kadrova zdravstvenog sistema. Takođe, ostvaruje se načelo specijalizovanog pristupa za zadovoljenje specifičnih potreba i složenih zdravstvenih problema. Specijalistička usavršavanja traju od 3 do 6 godina, u zavisnosti od vrste specijalizacije, uže specijalizacije traju 12 mjeseci Ljudski resursi se moraju planirati i razvijati jer predstavljaju osnovnu determinantu sistema zdravstvene zaštite i to u svim oblastima (promocija, prevencija i liječenje).	
		Implementacija Sporazuma o obezbjeđenju sredstava za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u zdravstvu-izgrađeno 60 stambenih jedinica na sjeveru Crne Gore (400.000 eura)	U 2019. godini završena je izgradnja stambenih objekata sa ukupno 167 stambenih jedinica, od čega: • 97 stambenih jedinica u Podgorici, bruto građevinske površine 6.928,78 m². Vrijednost projekta je iznosila 3.284.797,85 eura. • 70 stambenih jedinica u opštini Nikšić, bruto građevinske površine 5.872,80 m². Vrijednost projekta je 2.351.984,49 eura. Shodno zaključku Vlade Crne Gore sa sjednice od 31.10.2019. godine, dana 04.11.2019. godine, potpisan je Sporazum o obezbjeđivanju sredstava za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u zdravstvu za period 2021-	Stambena zadruga je u februaru 2020. godine, objavila drugi konkurs za raspodjelu novčanih sredstava za poboljšanje uslova stanovanja članovima stambene zadruge zdravstvenih radnika Crne Gore „Zdravstvo“, u visini od 305.000,00 eura, za koji je postupak u toku. U cilju rješavanja stambenih potreba zaposlenih u zdravstvenom sistemu Crne Gore i obezbjeđivanja odgovarajućeg stambenog prostora dostojnog življenja svake porodice i pojedinca, Ministarstvo zdravlja je intenziviralo aktivnosti na obezbjeđivanju parcela oslobođenih plaćanja za komunalno opremanje zemljišta u opštinama gdje za to postoji	

			2023. godinu. Sporazumom je predviđeno da Vlada Crne Gore u navedenom periodu Stambenoj zadruzi „Zdravstvo“ uplati sredstva u ukupnom iznosu od 1.500.000 eura za tu namjenu. Krajem 2019. godine završen je konkurs za individualno rješavanje stambenog pitanja - putem izgradnje, rekonstrukcije ili kupovine stambenog objekta - kuće, po povoljnim uslovima, raspisan od strane Stambena zadruge, za čije namjene je opredijeljeno 300.000,00 eura (kredit se obezbjeđuju po povoljnim uslovima, sa kamatnom stopom 1% godišnje, sa rokom otplate od 3 do 15 godina i maksimalnim iznosom po korisniku do 15.000,00 eura). Na ovaj način 22 zadrugara je ostvarilo svoje pravo.	interesovanje zdravstvenih radnika i to u Opštini Pljevlja, Bijelom Polju, Andrijevici, Herceg Novom, Kotoru, Budvi, Ulcinju, Baru, Cetinju i Podgorici. U 2020. godini planirana je uplata sredstava Stambenoj zadruzi „Zdravstvo“ u ukupnom iznosu od 400.000,00 eura, a shodno Sporazumu o obezbjeđenju sredstava za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u zdravstvu za period 2018.–2020. godine.	
		Nagrađivanje najmanje 10 zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika koji su postigli izuzetne rezultate u radu i značajno doprinijeli unapređenju zdravstvene zaštite koju pružaju	Ministarstvo zdravlja je pripremlilo Predlog izmjena i dopuna Zakona o zdravstvenoj zaštiti kojim se, između ostalog, mijenja i pravni osnov za donošenje podzakonskog akta u vezi sa nagrađivanjem zdravstvenih radnika i zdravstvenih saradnika.	Vlada Crne Gore je usvojila Predlog izmjena i dopuna Zakona o zdravstvenoj zaštiti na sjednici održanoj 16.01.2020. godine. Predlog zakona je upućen Parlamentu na usvajanje. Očekuje se usvajanje zakona od strane Skupštine do kraja 2020. godine. Pripremljen je nacrt podzakonskog akta.	IV kvartal 2020
31.3. Unaprijedićemo oblast farmaceutske politike, kroz njihovu racionalnu potrošnju i	MZD	Smanjena potrošnja lijekova koje građani plaćaju iz sopstvenih sredstava za 5%	Revidirana Lista lijekova je omogućila da veći broj lijekova koji se koriste u redovnoj terapiji idu na teret FZO, te se samim tim smanjilo	Revizija Liste lijekova u cilju smanjenja izdataka građana za lijekove „iz sopstvenog džepa“	III i IV kvartal

formiranje fonda za skupe lijekove i rijetke bolesti			opterećenje osiguranika za plaćanje iz sopstvenih sredstava, a procenat tog smanjenja biće poznat nakon izvještaja CALIMS-a.	na osnovu podataka iz redovnog izvještaja Crnogorske agencije za lijekove i medicinska sredstva.	
		Smanjena potrošnja antibiotika za 10%	Shodno redovnom zaduženju izvještaj o potrošnji antibiotika za 2018. godinu izrađuje CALIMS koji izvještava da su (J grupa) antinfektivni lijekovi za sistemsku upotrebu 7.742.359,68/ 7.599.321,53 2018/2017 povećani 1,85%.	Kroz saradnju sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom, a saglasno strateškim dokumentima koja su u izradi ili su na snazi, uložićemo dodatni napor za kontrolu potrošnje antibiotika i posebnu pažnju usredsrediti na ograničenje i smanjenje njihove upotrebe u bolničkim i vanbolničkim uslovima	Kontinuirano 2020
		Planirano 8 miliona eura za posebno skupe lijekove i lijekove za rijetke bolesti	Sredstva su oprijedjeljena u redovnom budžetu Fonda za zdravstveno osiguranje Nije formiran posebni fond za skupe lijekove i rijetke bolesti.	Kroz izvještaj CALIMS-a i Fonda za zdravstveno osiguranje identifikovaćemo sve ove lijekove, nakon čega će se nastaviti pregovaranje MZD sa farmaceutskim proizvođačima na smanjenju cijena i uslovima prometa u Crnoj Gori.	2020.
32.Unapređenje zdravlja sportista					
32.1. Stvorićemo uslove za unapređenje zdravstvene zaštite sportista, osnivanjem Zavoda za sportsku medicinu i intenziviranjem broja pregleda	Ministarstvo sporta i mladih	Stvaranje uslova za osnivanje Zavoda za sportsku medicinu	Zakonom o sportu predviđeno je formiranje posebne zdravstvene ustanove za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti sportista. Tokom 2019. god. rađeno je na stvaranju uslova za osnivanje Zavoda. Rok za donošenje akta o osnivanju zavoda, shodno Zakonu o sportu, je dvije godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona, dakle akt o osnivanju, odnosno odluka biće donijeti do jula 2020. godine.		

32.2. Podizaćemo nivo svijesti o značaju pravilnog utvrđivanja zdravstvene sposobnosti sportista kao preventivne mjere u cilju smanjenja broja zdravstveno incidentnih situacija na sportskom terenu	Ministarstvo sporta i mladih	Realizovane obuke o važnosti zdravlja sportista za 30 lica	Ministarstvo sporta i mladih je 13. decembra 2019. godine, organizovalo predavanje o značaju pravilnog utvrđivanja zdravstvene sposobnosti sportista. Navedenom predavanju prisustvovalo je 30 učenika na kojem je predstavnica Instituta za javno zdravlje prezentovala značaj pravilnog utvrđivanja zdravstvene sposobnosti i važnosti pravilne ishrane sportista.		
33.Unaprijeđeni sistem socijalne i dječije zaštite					
33.1. Poboljšaćemo položaj djece sa smetnjama i teškoćama u razvoju kroz povećanje kvaliteta usluga i otvaranje novih dnevnih boravaka. Dnevni boravci će biti raspoređeni na sjeveru, jugu i centralnom dijelu Crne Gore	MRSS	Otvoriće se najmanje 1 dnevni boravak za djecu sa smetnjama u razvoju	Otvoren JU "Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetanjama u razvoju" u Budvi, čime je povećan broj dnevnih centara na 15. Do sada je osnovano 15 dnevnih centara u okviru kojih se pruža usluga dnevnog boravka djeci i mladima sa smetnjama i teškoćama u razvoju i to: u Bijelom Polju, Nikšiću, Pljevljima, Herceg Novom, Plavu, Ulcinju, Cetinju, Beranama, Mojkovcu, Rožajama, Danilovgradu, Podgorici, i Budvi, a usluga dnevnog boravka se obezbjeđuje i u sklopu JU Dječji dom „Mladost“ – Bijela i JU Resursni centar za sluh i govor „Dr Peruta Ivanović“		

			Kotor. Evidentirano je 269 korisnika usluge dnevnog boravka (djece i mladih sa smetnjama i teškoćama u razvoju). Početkom 2020. godine otvoren je i dnevni centar u Golubovcima koji je zajednički projekat Gradske opštine Golubovci, Glavnog grada Podgorica i Ministarstva rada i socijalnog staranja.		
33.2. Povećaćemo broj djece koja koriste uslugu porodičnog smještaja - hraniteljstva, sa posebnim osvrtom na nesrodničko hraniteljstvo, u cilju kvalitetnije zaštite djece bez roditeljskog staranja	MRSS	Povećanje broja hraniteljskih porodica za 5%	Povećan broj nesrodničkih hraniteljskih porodica za 9%. U odnosu na 2018. godinu imamo 36 nesrodničkih porodica sa djecom na smještaju, u odnosu na 33 porodice u 2018. godini. U saradnji sa predstavnicima Dječjeg doma „Mladost“ Bijela urađen je Plan transformacije JU Dječjeg doma “Mladost” Bijela za period 2020-2024. godine. Planirano je formiranje Centra za porodični smještaj-hraniteljstvo koji će se baviti samo poslovima hraniteljstva, što je i pretpostavka je uspješnog razvoja hraniteljstva.		
34.Unaprijeđeni sistem socijalnih usluga u skladu sa potrebama					
34.1. Unaprijedićemo i razviti nove servise podrške licima sa invaliditetom kako bi se poboljšao njihov položaj u društvu	MRSS	Najmanje 80 lica će koristiti usluge Centra, što će dovesti do njihovog zapošljavanja i povećanja kvaliteta života	U JU Centar za profesionalnu rehabilitaciju krajem 2019. godine uz ekspertsku pomoć Slovenije započeto je sprovođenje mjera profesionalne rehabilitacije sa	Dalje unaprijeđenje mjera za podsticanje lica sa invaliditetom u cilju poboljšanja njihovog položaja u društvu.	kontinuirano

			prvom grupom korisnika koje je uputio Zavod za zapošljavanje. Mjere savjetovanje, podsticanje i motivisanje lica sa invaliditetom na aktivno traženje zaposlenja i utvrđivanje procenta invaliditeta uspješno su završene za 10 lica.		
34.2. Obezbijedićemo kontinuiranu podršku za zapošljavanje i integraciju lica sa invaliditetom i osigurati subvencije za poslodavce koji zapošljavaju osobe sa invaliditetom	MRSS	Najmanje 6 miliona eura. Oko 400 OSI će u ovoj godini dobiti neki vid rehabilitacije i posao	Zakonom o budžetu CG za 2019. godinu za ove namjene je opredijeljeno 6,0 mil.€. U mjere profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom, kroz programe profesionalne rehabilitacije, subvencije zarade, subvencije za prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada, subvencija za finansiranje ličnih troškova asistenata u radu i finansiranje grant šema, tokom 2019. g. bilo je uključeno 1890 lica sa invaliditetom. Od ovog broja subvenciju zarade na dan 31.12.2019. g. ostvarivalo je 820 poslodavaca za 1.407 lica sa invaliditetom (na određeno vrijeme zaposleno je 635 lica sa invaliditetom, dok su 772 lica zaposlena na neodređeno vrijeme).	Budžetom Crne Gore za 2020. godinu, kod Zavoda za zapošljavanje CG obezbjeđeno je 8,3 mil.€ za mjere profesionalne rehabilitacije i različite vrste subvencija, kao kontinuiranu mjeru za veću uključenost osoba sa invaliditetom na tržište rada.	kontinuirano
34.3. Poboljšaćemo položaj starijih, otvaranjem novih domova za starija lica, unaprijediti servise koji podržavaju boravak starijih u porodici ili neposrednom	MRSS	Stvoriti uslove za veće učešće privatnog sektora u ovoj oblasti i povezivanje svih pružaoca usluga starijim licima. Povećanje broja	Otvorena su 2 dnevna boravka za starije u opštinama Kotor (Risan) i Petnjica, kapaciteta po 20 korisnika, što je u odnosu na		

okruženju, kroz povećanje broja dnevnih boravaka za starije i povećanje broja starijih koji koriste uslugu pomoć u kući		korisnika usluga za najmanje 15%	2018. godinu povećanje za 40 korisnika, odnosno za 50%. U opštinama: Nikšić, Plužine, Danilovgrad, Mojkovac, Kolašin, Plav, Gusinje, Bijelo Polje, Berane, Andrijevića, Petnjica, Pljevlja, Žabljak, Rožaje i Prijestonici Cetinje pruža se usluga pomoć u kući za oko 1200 korisnika. Stvoreni su uslovi za veće učešće privatnog sektora u oblasti zaštite starijih lica, na način što je uspostavljeno licenciranje pružalaca usluga socijalne zaštite. U 2019. godini licencirana su 24 pružaoca usluga. Započeta je izgradnja Doma za stare u Nikšiću na mjestu bivše kasarne ispod Trebjese. Izgradnja obuhvata dvije faze. Prva faza u okviru koje će biti rekonstruisana tri objekta (upravna zgrada i dva smještajna paviljona) počela je 19. 08. 2019. godine. Prvu fazu gradiće nikšićki konzorcijum LD Gradnja, Arhiboks, Ramel i Ening, a rok za rekonstrukciju je deset mjeseci. U drugoj fazi predviđena je rekonstrukcija dva objekta, kapaciteta za 104 korisnika. Završetkom obje faze, Nikšić će dobiti prostor za smještaj ukupno 208 starih osoba.		
34.4. Pružićemo snažniju podršku svim žrtvama nasilja otvaranjem novih skloništa za	MRSS	Otvoriće se najmanje 1 krizni centar i 1 sklonište za žrtve nasilja	Licencirana su tri skloništa za žrtve nasilja u porodici u 2019. godini, čime su	Planirano je otvaranje tri krizna centra i to dva na jugu Crne Gore i jedan u sjevernoj regiji.	II kvartal 2021.

žrtve nasilja kao i kriznog centra. Krizni centri će biti raspoređeni na sjeveru, jugu i centralnom dijelu Crne Gore			ispunjeni standardi Istanbulske Konvencije (jedno sklonište na 200.000 stanovnika). Licencu su dobili: NVO Sigurna ženska kuća, NVO SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja Nikšić i Centar za podršku djeci i porodici Bijelo Polje. Kako skloništa posjeduju licence država učestvuje u njihovom finansiranju na način što isplaćuje određeni iznos po korisniku, odnosno žrtvi nasilja, na osnovu rješenja centra za socijalni rad o smještaju korisnika u sklonište-prihvatište.	Ministarstvo rada i socijalnog staranja je u 2019. godini izradilo Analizu prioriternih usluga podrške za žrtve nasilja nad ženama i nasilja u porodici, u skladu sa Istanbulsom konvencijom, te je na osnovu pomenute Analize i Strategije zaštite od nasilja u porodici izrađen Nacionalni plan za unapređenje specijalizovanih usluga podrške žrtvama nasilja u skladu sa Istanbulsom konvencijom 2019 – 2021.	
35. Bolji socijalni i ekonomski položaj građana					
35.1. Omogućićemo smanjenje linije siromaštva pružanjem efikasne podrške najranjivijim strukturama društva	MRSS	Kvalitetnija usmjerenost socijalnih davanja. Kroz program aktivacija korisnika socijalnih davanja, koji će realizovati ZZZCG i centri za socijalni rad pomagaće se izlazak korisnika socijalnih davanja na tržište rada što će omogućiti smanjenje siromaštva porodica. Izlazak 5% radno sposobnih iz stanja socijalne potrebe	Socijalna aktivacija podrazumijeva pružanje pomoći socijalno isključenim osobama, gdje se ta lica, kroz izradu individualnog plana aktivacije, usmjeravaju da prihvate programe podrške i na taj način povećaju pristup tržištu rada. U toku 2019. godine, aktivacija svih radno sposobnih korisnika materijalnog obezbjeđenja odvijala se u okviru redovnih aktivnosti Zavoda za zapošljavanje, kroz pružanje usluga informisanja, savjetovanja i motivisanja radi uključivanja u programe aktivne politike zapošljavanja	Nastavak sprovođenja programa aktivacije korisnika socijalnih davanja	kontinuirano

			i/ili posredovanja u zapošljavanju. U navedenoj godini, na zahtjev centara za socijalni rad, urađeno je ukupno 1715 individualnih planova aktivacije. U mjere aktivne politike zapošljavanja uključena su 193 korisnika materijalnog obezbjeđenja porodice i to: -Obrazovanje i osposobljavanje odraslih 121 lice -Obrazovanje za samostalan rad 15 lica -Javni radovi i grantovi 57 lica		
36. Unaprijeđeni uslovi života i stanovanja građana					
36.1. Obezbijećemo rješavanje stambenog pitanja, po povoljnijim uslovima finansiranja, za oko 400 domaćinstava. Ugovori će se realizovati u 2019. godini.	MORT	Kupovina stanova pod povoljnijim uslovima	Treća faza Projekta 1000+, je u završnoj fazi realizacije. Tokom ove faze organizovano je osam dodjela vaučera. Dodijeljeno je ukupno 517 vaučera, od kojih je 377 odobrenih kredita. Ukupna vrijednost kredita je 18.590.967,38 eura, dok vrijednost stambenih jedinica za iste iznosi 20.139.786,16 eura. 123 vaučera realizovana su od strane lica koja spadaju u prioritetne ciljne grupe, 110 su u ciljnoj grupi javni sektor, 69 mladih bračnih parova i 75 aplikanta koji pripadaju grupi ostali.	Izrada finalnog izvještaja o realizaciji Projekta 1000+-III faza. Priprema četvrte faze Projekta 1000+. Tokom 2019. godine sprovedene su i realizovane aktivnosti na obezbjeđenju kreditnih sredstva od 10 miliona za realizaciju IV faze Projekta. Sredstva su obezbijeđena kroz aneks Okvirnog ugovora o zajmu iz 2017. godine, koji je odobren od strane CEB-a i potpisan krajem 2019. godine.	Finalni izvještaj o realizaciji Projekta 1000+-III faza će biti završen do kraja II kvartala 2020. godine. Realizacija IV faze Projekta će započeti II-III kvatral 2020. godine
		Broj zaključenih ugovora i broj kupljenih stanova pod povoljnijim uslovima	377 potpisanih ugovora		

36.2. Realizovaće se postupak legalizacije nelegalnih objekata i obezbijediti izgradnja infrastrukture, neophodnih sadržaja za normalan život građana u naseljima sa nelegalnim objektima i stvoriti bolji životni uslovi	MORT	Obim prikupljenih sredstava kroz proces legalizacije i ulaganja za infrastrukturu i druge sadržaje za opremanje bespravnih objekata	Prema podacima dostavljenim od jedinica lokalne samouprave od novembra 2019. godine, od oko 51.000 podnijetih zahtjeva za legalizaciju na nivou države, obrađeno je preko 33.000 zahtjeva. Donijeto je 734 rješenja o legalizaciji. Obračunat je i naplaćen dio prihoda od naknade za komunalno opremanje za bespravne objekte: u budžete jedinica lokalne samouprave je uplaćeno 1,353,005.51 € na ime ove naknade, dok je obračunati iznos 2,121,111.55 €.	U toku je izrada Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, kojim će se u dijelu postupka legalizacije bespravnih objekata otkloniti nedoumice u primjeni, koje će rezultirati efikasnijem postupanju nadležnih organa u postupcima legalizacije. Takođe, jedna od izmjena je i propisivanje mogućnosti za podnošenje zahtjeva za legalizaciju za one objekte za koje nije podnjet zahtjev u propisanom roku, a koji je istekao 16. jula 2018. godine.	Programom rada Vlade Crne Gore za 2020. godinu izrada Predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata planirana je za II kvartal 2020. godine.
36.3. Rješavaćemo stambena pitanja radnika zaposlenih u prosvjeti, pružanjem finansijske podrške zadruzi prosvjetnih radnika „Solidarno“	MORT	600.000 eura	Sredstva su prenešena stambenoj zadruzi „Solidarno“		
37. Unapređenje stanja životne sredine					
37.1. Preko Eko fonda, primjenom principa „zagađivač plaća“ obezbijediće se sredstva za realizaciju projekata unapređenja stanja u oblasti životne sredine	MORT	Kroz Eko fond obezbijediće se najmanje 2 miliona eura za finansiranje projekata unapređenja životne sredine	Osnivanje Eko fonda imalo je direktan uticaj na državni budžet, jer su za njegovo osnivanje i funkcionisanje izdvojena neophodna finansijska sredstva. Zakonom o budžetu za 2020. godinu, za osnivanje i početak rada Eko fonda opredijeljena su sredstva u iznosu od 50.000 eura iz državnog budžeta. Takođe, nakon uspostavljanja Fonda, planirano je da se sredstva od eko naknada, kao i naknada iz oblasti	U skladu sa projektovanim finansijskim planom Eko fonda, prihodi u prvoj godini poslovanja će se kretati od 120.000 EUR do 195.000 EUR, koji će se koristiti za finansiranje projekata iz oblasti životne sredine.	U drugoj godini poslovanja Eko fonda, procjena je da će se obezbijediti najmanje 1 milion eura za finansiranje projekata iz oblasti životne sredine.

			upravljanja otpadom, uplaćuju na račun Eko fonda, a ne u državni Budžet kako je sada slučaj. Eko fond nije još uvijek postao operativan. Naime, Vlada Crne Gore je na sjednici od 22. novembra 2018. godine donijela Odluku o osnivanju Fonda za zaštitu životne sredine. Na sjednici od 7. marta 2019, Vlada Crne Gore je donijela Rješenje o imenovanju Odbora direktora Društva sa ograničenom odgovornošću "Fond za zaštitu životne sredine". Vlada je donijela Statut DOO na na sjednici od 10. oktobra 2019. a na sjednici od 26. decembra 2019 Odluku o dopuni Odluke o osnivanju Fonda za zaštitu životne sredine kojom je određen v.d. izvršnog direktora. Fond je upisan u Centralni registar privrednih subjekata, rješenjem broj: 30-01-30675-7 od 03.03.2020. EKO fond u 2019. godini nije ostvario prilive sredstava po osnovu eko naknada jer je FOND upisan u CRPS tek u martu 2020. godine.		
--	--	--	---	--	--

37.2. Kroz kredit Svjetske banke u iznosu od 50 miliona eura obezbijedićemo remedijaciju dvije „crne ekološke tačke“ i aktivnosti na remedijaciji druge dvije „crne ekološke tačke“ čime će se riješiti neki od najvećih ekoloških problema u Crnoj Gori	MORT	Aktivnosti na sanaciji Brodogradilišta Bijela i rudnika „Šuplja stijena“ i početak radova na saniranju lokacija KAP i TE Pljevlja Nastavak aktivnosti na sanaciji Brodogradilišta Bijela, od počinjanja aktivnosti na remedijaciji flotacionog jalovišta „Gradac“ i deponije pepela i šljake „Maljevac“, kao i izrada Tehničke dokumentacije za lokaciju KAP (bazeni crvenog mulja i deponija čvrstog otpada)	Na sanaciji Brodogradilišta Bijela, u dosadašnjem periodu Izvođač radova je izvezao količinu od oko 38.000 t grita na koliko je glasila dozvola izdata od strane nadležnih institucija u Kraljevini Španiji, što predstavlja oko 28% ukupno ugovorene količine otpada za izvoz. Još uvijek nije izdata dozvola za izvoz preostale količine grita i kontaminiranog otpada. Nakon sprovedenih Međunarodnih tendera, potpisivanja Ugovora sa izvođačima radova i nadzorom, izrade tehničke dokumentacije (Idejnih i Glavnih projekata) i sprovedenih procedura po domaćem zakonodavstvu (pribavljanja građevinskih dozvola, prijave radova), radovi na remedijaciji lokacije Flotacionog jalovišta Gradac su otpočeli otvaranjem građevinskog dnevnika 22.11.2019, dok je za lokaciju deponije pepela i šljake Maljevac građevinski dnevnik otvoren 18.09.2019. Radovi su u toku, i teku planiranom dinamikom. Za lokaciju KAP (bazeni crvenog mulja i deponija čvrstog otpada), u toku je sprovođenje geoloških istraživanja na osnovu čijih će	Nastavak ugovorenih aktivnosti na remedijaciji lokacija Jadranskog brodogradilišta Bijela, Flotacionog jalovišta Gradac i deponije pepela i šljake Maljevac, kao i otpočinjanje pregovora o podršci Svjetske banke u vezi finansiranja samog izvođenja radova na lokaciji KAP, ukoliko tehnička dokumentacija bude gotova do juna 2020. godine.	U skladu sa Amandmanom na Ugovor o zajmu, rok za zatvaranje Ugovora je 30. jun 2020. Takođe, u skladu sa Amandmanom na Ugovor o zajmu, dalja podrška Svjetske banke za finansiranje izvođenja radova na remedijaciji lokacije KAP, biće razmatrana ukoliko tehnička dokumentacija (Idejni i Glavni projekat, Elaborati o procjeni uticaja na životnu sredinu) bude pripremljena do juna 2020.
---	-------------	---	--	--	---

			rezultata izabrani konsultant izraditi tehničku dokumentaciju (Idejni i Glavni projekat) za bazene crvenog mulja, dok su za deponiju čvrstog otpada u toku pregovori za izbor konsultanta za izradu tehničke dokumentacije.		
37.3. Uspostavićemo Centar za zbrinjavanje zaplijenjenih i ozlijeđenih zaštićenih vrsta životinja sa zoološkim vrtom u Beranama	MORT	Nastavak aktivnosti na izgradnji Centra	Sredstva za tender za izradu projektne dokumentacije za izgradnju ZOO vrta sa CITES centrom je obezbijedilo Ministarstvo održivog razvoja i turizma u iznosu od 50.000€. Rok za izradu je bio mjesec dana za Idejno rješenje i 3 mjeseca za Glavni projekat. Tenderska dokumentacija je objavljena na portalu javnih nabavki dana 15.09. 2017. Ugovor sa obrađivačem je potpisan 27.06.2018., a ugovorena vrijednost je bila 34.480,00€. Obrađivač je dva puta slao Idejno rješenje, održani su sastanci sa predstavnicima UJR, Opštine i obrađivačem, ali projektna dokumentacija nije zadovoljila zahtjeve iz tenderske dokumentacije. Ugovor sa obrađivačem je raskinut, shodno obavještenju iz aprila 2019. Opština Berane je uvrstila u lokalni budžet izgradnju trafo-stanice u vrijednosti od 100.000,00€, a koja će se koristiti za povezivanje objekata CITES centra i ZOO	Dogovoreno je da Opština Berane pripremi i raspiše tender za izradu projektne dokumentacije. Potrebno je obezbijediti eksperta koji će pomoći oko pripreme projektne dokumentacije. Do kraja I kvartala 2020. očekuje se finalizovanje Glavnog revidovanog projekta za izgradnju CITES centra sa ZOO vrtom. Planirano je da se predvidi fazno građenje.	Nakon izrade projektne dokumentacije, znaće se tačni podaci vezano za vrijednost investicije, kao i za rokove koji se tiču izgradnje CITES centra.

			vrta na elektroenergetsku mrežu. UT uslovi su izdati i u toku je postupak pripreme i raspisivanja tendera za izgradnju. Opština Berane je potpisala Ugovor sa UJR dana 13.06.2019, u kojem su navedena obezbijeđena sredstva za izradu projektne dokumentacije u iznosu od 50.000 €, a gdje je UJR davalac sredstava. Opština Berane je bila obavezana da pripremi i raspiše tender za izradu projektne dokumentacije. Dana 23.10.2019. potpisan je ugovor sa obrađivačem, firmama Civil Engineer i Geotehnika. Reviziju Idejnog rješenja i Glavnog projekta vrši doo „Urbi Pro“ Nikšić sa podugovaračima. U toku je izrada ovog projekta.		
37.4. Obezbijećemo veći stepen prečišćavanja otpadnih voda kroz nastavak aktivnosti i početak izgradnje postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Baru, Cetinju, Bijelom Polju, Beranama, Danilovgradu, Rožajama, Plavu, Ulcinju, Podgorici	MORT	Završiće se još najmanje dva i nastaviti aktivnosti na izgradnji drugih postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda	Nastavljene aktivnosti na pripremi za izgradnju i izgradnji postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda	-Priprema Studije izvodljivosti za IPA projekat Rožaje (u završnoj fazi izrade); -Priprema tenderske dokumentacije za PPOV Glavni grad Podgorica -Rađeno je na projektovanju kanalizacione mreže i PPOV u Opštini Danilovgrad -Potpisani su finansijski ugovori za izgradnju PPOV u B.Polju i kanalizacione mreže za Risan i Perast	U toku 2020.godine
37.5. Radićemo na unapređenju održivog sistema upravljanja otpadom i smanjenju količina	MORT	Procenat upotrebe reciklibilnog otpada 12%, a		-Ugovorena izrada projektne dokumentacije i izvođenje	U toku 2020. i 2021. godine

otpada koje treba trajno odložiti na deponije		samim tim smanjiće se količina koju treba trajno odložiti na deponije		radova za sanaciju neuređenog odlagališta „Čađe“, Opština Bar; -Sanacija neuređenog odlagališta „Komarača“, Opština Plav (završena); -Izgradnja transferstanice u Opštinama Mojkovac i Andrijevića (radovi u toku) -Izabrana firma za izvođenje radova za reciklažno dvorište u Opštini Berane (završena) -Kompletiran je projektni zadatak i urbanističko-tehnički uslovi, kao i tenderska dokumentacija koja je pripremljena za raspisivanje za izradu Glavnog projekta za reciklažno dvorište sa sortirnicom u Opštini Pljevlja -Pripremljen tender po modelu „projektuj i izgradi“ za reciklažno dvorište u Opštini Kolašin. - U završnoj je fazi izrada predstudije izvodljivosti za izgradnju Regionalnog centra za upravljanje otpadom u Opštini Bijelo Polje (saradnja Ministarstva održivog razvoja i turizma i EBRD banke).	
37.6. Radićemo na razvoju javne svijesti u pogledu značaja upravljanja otpadom	MORT	16 održanih radionica „Odvojeno sakupljanje otpada je moja odluka“, „Kompostiranje otpada u domaćinstvima“, „Upravljanje opasnim komunalnim otpadom“ i dr.	Održane radionice	Nastavak edukativnih radionica u 2020. godini. Obezbijeđena budžetska sredstva i potpisani ugovori za realizaciju radionica.	

PRIORITET 6: Crna Gora – država sa snažnom međunarodnom pozicijom

Cilj 38. Ostvarivanje unutrašnje spremnosti za zatvaranje pregovora s EU do 2020

Ključne obaveze	Odgovorno ministarstvo	Status realizacije 	Postignuto	Planirani rezultati (naredni koraci)	Očekivano vrijeme realizacije
38.1. Doprinijećemo unutrašnjoj spremnosti institucija za zatvaranje poglavlja i pripremi državne uprave za kvalitetno sprovođenje pravne tekovine EU	Kancelarija za evropske integracije kao koordinator Pregovaračke strukture i svi resori	Nastavak stvaranja uslova za zatvaranje većeg dijela poglavlja	Imajući u vidu propise koje resori kandiduju na sjednicama Vlade, koji prethodno moraju imati i mišljenje Kancelarije za evropske integracije, u periodu 2014-2019 KEI je dala ukupno 947 mišljenja na usklađenost s pravnom tekovinom EU, od čega 128 mišljenja u 2019. (za 84 zakona i 44 podzakonskih akata). Procjenjuje se da je do kraja 2019. Crna Gora postigla internu spremnost za privremeno zatvaranje pregovaračkih poglavlja 7 – Pravo intelektualne svojine i 20 – Preduzetništvo i industrijska politika.	Procjenjuje se, shodno planiranoj dinamici za realizaciju obaveza koje vode ka ispunjenju završnih mjerila, da će do kraja 2020. godine Crna Gora dostići internu spremnost za privremeno zatvaranje niza drugih pregovaračkih poglavlja - 3 – Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga, 6 – Privredno pravo, 10 – Informatičko društvo i mediji, 21 – Trans-evropske mreže, 28 – Zaštita potrošača i zdravlja i 31 – Vanjska, bezbjednosna i odrambena politika	IV kvartal 2020
38.2. Osiguraćemo viši stepen nivoa usklađenosti nacionalnog zakonodavstva s pravnom tekovinom EU neophodnog za zatvaranje poglavlja	Kancelarija za evropske integracije kao koordinator Pregovaračke strukture i svi resori	Procenat realizacije PPCG 80%	Prema izvještaju o realizaciji Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2019-2020, za 2019. godinu, od ukupno 298 obaveza u 2019, realizovano je 213, odnosno 71%. Od 222 zakona i podzakonskih akata, realizovano je 146 ili 66%, dok je od 76 strategijskih dokumenata usvojeno 67, odnosno 88%.		

38.3. Doprinijećemo boljem planiranju javnih politika kroz uspostavljanje okvira za bolji kvalitet strategija	GSV	Udio strategija koje donosi Vlada ispunjava minimum propisanih kriterijuma kvaliteta 25%	Propisani kriterijumi kvaliteta potpune usklađenosti je u 2019. godini iznosio čak 45%. Ovaj postotak izračunava se na osnovu obrazaca za mišljenje, kao srednja vrijednost tri nivoa usklađenosti koje provjerava GSV: 1. s postojećim strateškim okvirom, 2. s integracijom u EU i 3. s Metodologijom razvijanja politika.	Koraci za naredni ciklus se odnose na: -Dalje smanjenje broja strategija i jačanje kvaliteta strateških dokumenata i izvještaja -Uvezivanje procesa planiranja politika s programiranjem IPA sredstava EU; -Jačanje mehanizama za sprovođenje pravnog okvira za strateško planiranje, uključujući Mrežu državnih službenika za strateško planiranje	
38.4. Unaprijedićemo informisanost građana o procesu pristupanja EU	GSV	Procenat informisanosti građana 80%	Istraživanje javnog mnjenja koje je, za potrebe Delegacije EU, sprovedla Agencija De Facto u decembru 2019. je pokazalo da podrška građana za proces pristupanja EU iznosi 66,4%. Takođe, rezultati pokazuju da bi izlaznost na eventualnom referendumu za pristupanje Crne Gore EU glasalo 76,2% od broja izašlih. Kada je riječ o informisanosti, podaci pokazuju da je više od 80% građana u različitoj mjeri informisano o pristupanju naše države EU (djelimično, uglavnom i u potpunosti informisani). Zabilježena je uspješna realizacija Akcionog plana za 2019. za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2019–	Sprovođenje i koordinacija sprovođenja Akcionog plana za 2020., u skladu sa Strategijom informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore EU 2019-2022. Sprovođenje projekta EU4ME koji finansira EU	IV kvartal Napomena: Realizacija Akcionog plana je na godišnjem nivou. Izvještaji o realizaciji se podnose Vladi u prvom kvartalu naredne godine.

			2022. Akcionim planom za 2019., planirano je 185 aktivnosti, od čega je u potpunosti realizovano 160 (86.48%). Akcioni plan je objedinio aktivnosti vladinih resora, Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore, Zajednice opština Crne Gore sa lokalnim samoupravama, Privrednom komorom Crne Gore i nevladinih organizacija u cilju sveobuhvatnog informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji.		
39. Priprema sistema za efikasno sprovođenje evropskih strukturnih i investicionih fondova, uz maksimalno korištenje sredstava Ipe					
39.1. Unaprijedićemo korištenje pretpristupne podrške	Kancelarija za evropske integracije i svi resori	Zatvoreni svi programi Ipe 2007-2013.	Svi projekti nacionalnih, prekograničnih i transnacionalnih programa iz perspektive 2007-2013 su realizovani.	Proceduru zatvaranja programa sprovodi Evropska komisija, od koje još uvijek nismo dobili zvanično obavještenje za sve programe da se smatraju zatvorenim, ali ga očekujemo u narednom periodu.	IV kvartal 2020.
39.2. Pripremićemo sistem za upravljanje Evropskim strukturnim i investicionim fondovima (ESI fondovi)	Kancelarija za evropske integracije	Potpisan Partnerski sporazum između Crne Gore i EU Donijet Zakon o uspostavljanju institucionalnog okvira za fondove ESI	Vlada je kroz izmjenu zaključka Informacije o završnim mjerilima za 22. poglavlje (zaključak broj 07-4495 od 4. oktobra 2018. godine, sa sjednice od 27. septembra 2018. godine) usvojenu u aprilu 2019. godine konstatovala da su kašnjenje u usvajanju novog paketa regulativa na nivou EU i odlaganje odluke o instituciji koja će preuzeti ulogu budućeg Upravljačkog tijela za	Shodno navedenom objašnjenju iz kolone Postignuto, Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2020-2022. priprema Zakona o Evropskim strukturnim i investicionim fondovima i Sporazuma o partnerstvu između Crne Gore i EU o korištenju Evropskih strukturnih i investicijskih fondova je odložena za IV kvartal 2021. godine.	IV kvartal 2021. godine

			ESI fondove glavni razlozi za odlaganje ovih aktivnosti.		
40. Unapređenje regionalne saradnje i dobrosusjedskih odnosa, kao i sveukupnih veza sa državama članicama EU i NATO, te politički i ekonomski uticajnim partnerima kroz snaženje diplomatsko-konzularne mreže					
40.1. Ojačaćemo diplomatsko-konzularnu mrežu u cilju stvaranja institucionalnih okvira za zastupanje interesa Crne Gore i njenih državljana u inostranstvu	MVP	Izradićemo analizu rada DKP-a u cilju identifikovanja nedostataka i u radu DKP-a a istovremeno i upućivanje konkretnih smjernica za njihov efikasniji i efektivniji rad u ostvarenju glavnog prioriteta		Nerealizovanje predmetne obaveze odnosi se na otvaranje diplomatskih predstavništava u Danskoj i Holandiji. Vlada CG je na osnovu spoljnopolitičkih prioriteta i potreba zastupljenosti CG na rezidentnoj osnovi u ovim državama donijela odluku o otvaranju ambasada. Odluka o otvaranju Ambasade CG u Kraljevini Holandiji biće realizovana u prvoj polovini 2020. godine, a Odluka o otvaranju Ambasade CG u Kraljevini Danskoj do kraja 2020. godine.	2021.

40.2. Unaprijedićemo saradnju sa susjednim zemljama aktivnim učešćem i predsjedavanjem regionalnim inicijativama i mehanizmima, što uključuje organizaciju velikog broja međunarodnih skupova o pitanjima od regionalnog značaja i interesa	MVP	Predsjedavanje Jadransko-jonskom inicijativom maj 2018-maj 2019. godine Izradićemo analizu o značaju i rezultatima predsjedavanja, kao i mjerama koje je neophodno preduzeti u susret sljedećim sličnim aktivnostima	Informacija o rezultatima predsjedavanja CG Jadransko-jonskom inicijativom (JJI) u periodu maj 2018-jun 2019, koju je Vlada usvojila Zaključkom br. 07-3539 na sjednici od 1. avgusta 2019, sadrži pregled svih realizovanih događaja u organizaciji MVP i ostalih resora koji su aktivno učestvovali u predsjedavanju. Informacija predstavlja analizu o značaju i rezultatima predsjedavanja i ujedno sadrži ocjenu predsjedavanja, odnosno zaključak gdje se navodi da je realizacijom oko 20 aktivnosti na različitim nivoima i temama, CG doprinijela jačanju saradnje između zemalja članica JJI. U nastavku se navodi da je CG odgovoran pristup posebno pokazala kroz uvođenje određenih novina kao što su: novi mehanizam saradnje (sastanci Trojke predsjedavanja), pridruživanje nove članice Inicijativi (San Marino) i saradnju u okviru ad hoc aktuelnih tema (mladi, borba protiv korupcije).	Crna Gora će nastaviti sa aktivnim i konstruktivnim doprinosom radu Inicijative, posebno u kontekstu člana Trojke predsjedavanja (prethodni, aktuelni i naredni predsjedavajući) što će osigurati komplementarnost konsekvativnih predsjedavanja i ojačati saradnju u okviru JJI.	
--	------------	--	--	--	--

41. Produblјivanje veza matične države sa crnogorskim iseljenicima

41.1. Produbićemo vezu matične države sa iseljenicima i njihovim udruženjima u cilju jačanja sveukupne povezanosti sa Crnom Gorom i realizacije projekata od obostranog interesa	MVP	Formiraćemo informativni punkt/biro koji će stvoriti mogućnost za bržu i kvalitetniju razmjenu informacija sa iseljeničkim zajednicama	Omogućiti dijaspori da sva pitanja od svog interesa mogu postaviti na broj telefona i direktno u komunikaciji sa službenikom Uprave za dijasporu koja preuzima obavezu da na pitanje obezbijedi odgovor nadležnog organa u roku od 8 radnih dana. Ovim će se povećati povjerenje dijaspore u državne organe i ojačati veze sa maticom.	Planirana popuna radnog mjesta u toku 2020.godine, slijedi raspisivanje oglasa. Potrebno raditi na uvođenju posebne linije aktivne 16h dnevno. Potrebno obezbijediti adekvatan prostor, Uprava za dijasporu trenutno nema prostorne kapacitete za ovu službu.	Kraj 2020.godine/ I kvartal 2021.
--	-----	--	--	---	-----------------------------------

42. Intenzivni nastavak integracije u NATO kroz implementaciju politika NATO i aktivni doprinos istim, usklađivanje sa standardima NATO, uključujući i unapređenje sposobnosti i kapaciteta Vojske Crne Gore za izvršenje namjenskih zadataka, samostalno i u saradnji s NATO saveznicima

42.1. Nastavićemo dogradnju organizacijsko – formacijske strukture i povećati brojno stanje Vojske CG u skladu sa misijama i zadacima Vojske	Ministarstvo odbrane		Vlada: 20.9.2018. godine donijela Odluku o dopuni Odluke o organizacijsko-formacijskoj strukturi i veličini VCG; 15.11.2018. godine, donijela Odluku o organizacijsko formacijskoj strukturi i veličini Vojske Crne Gore. U 2019. godini: Ministarstvo odbrane je u skladu sa Odlukom o organizacijsko formacijskoj strukturi i veličini Vojske od 15.11.2018. godine, donijelo Formaciju VCG Generalštab VCG je 28.6.2019. godine, donio Naređenje o transformaciji VCG i donijete su odluke o postavljenjima za ključne	Transformacija GŠ i jedinica VCG, u skladu sa Odlukom o organizacijsko formacijskoj strukturi i veličini Vojske Likvidacija materijalno finansijskog poslovanja starih jedinica VCG Izveštaj nadležnim organima o izvršenoj transformaciji VCG	01.6.2020. godine 01.6.2020. godine 01.7.2020. godine 01.8.2020. godine
--	----------------------	--	--	---	---

			starješinske dužnosti i za vojnike po ugovoru.		
42.2. Nastavićemo aktivnosti na integrisanju vazdušnog prostora iznad Crne Gore u NATO integrisani sistem protivvazdušne i protivraketne odbrane (NATO integrated Air and Missile Defence System – NATINAMDS)	Ministarstvo odbrane	VOC integrisan u NATINAMDS	U 2018. godini Vazduhoplovno-operativni centar Vazduhoplovstva Vojske Crne Gore (VOC) adaptiran i sertifikovan. U 2019. godini VOC integrisan u NATINAMDS sistem i u okviru ovog centra uspostavljeni Linkovi – 1 za prenos podataka između VCG i Vojske Republike Grčke i Vojske Republike Italije	Nastavićemo sa kadrovskim usavršavanjem i modernizacijom VOC, u skladu sa standardima NATO Uvezivanje podataka iz sistema CIMAFT i sistema SADAS/AFTN u jedinstveni sistem praćenja vojnog i civilnog vazdušnog saobraćaja – MASE. Uvezivanje će pomoći NATO agencija za komunikacije i informatiju – NCIA. Ova aktivnost zahtijeva i donošenje određenih podzakonskih akata koje pripremaju nadležni organi državne uprave Crne Gore u saradnji sa SMATSA	Kontinuirano 31.12.2020. godine
42.3. Nastavićemo usklađivanje strateških dokumenata sa standardima NATO	Ministarstvo odbrane		Vlada je utvrdila Predlog strategije odbrane u martu 2019. godine. Skupština Crne Gore donijela Strategiju odbrane u 2019. godini. Vlada je u julu 2019. godine, usvojila Akcioni plan za implementaciju Strategije odbrane Crne Gore 2019. - 2022. Vlada je usvojila revidirani Plan investiranja Crne Gore u odbranu 2019 – 2024. godine. Plan je usklađen sa prioritetima opremanja i moder	Realizacija i praćenje realizacije Akcionog plana za implementaciju Strategije nacionalne bezbjednosti 2018-2020 i godišnje izvještavanje Vijeća za nacionalnu bezbjednost, o njegovoj realizaciji (do kraja marta za prethodnu godinu) Realizacija i praćenje implementacije Strategijskog pregleda odbrane (SPO) u periodu od 2018. do 2028. godine. Realizacija i praćenje implementacije Dugoročnog plana razvoja odbrane (DPRO) u periodu od 2018. do 2028. godine.	Kontinuirana realizacija za sve planirane rezultate po godinama predviđenim u citiranim dokumentima

			nizacije, definisanim u novim strateškim dokumentima i omogućava dosljednu implementaciju ciljeva sposobnosti.	Preduzimanje i realizacija aktivnosti iz mjera predloženih navedenim Izvještajem Realizacija aktivnosti i obaveza iz Paketa ciljeva sposobnosti koji je NATO dodijelila Crnoj Gori	
43. Modernizacija i opremanje Vojske Crne Gore u skladu sa standardima NATO					
43.1. Nabavićemo višenamjenske helikoptere kroz kreditni aranžman na pet godina, ukupan iznos sredstava 30 miliona eura	Ministarstvo odbrane		U 2018. godini: isporučena sva tri helikoptera, nabavljena oprema za traganje i spašavanje, obučeni dio letičara, helikopteri uvedeni u operativnu upotrebu u Vazduhoplovstvo VCG U 2019. godini: Nabavljena su nosila za prevoz povrijeđenih lica, termovizijski uređaji FURNA, dio medicinske opreme za transport vazdušnim putem, realizovana obuka za još jedan broj letičara Helikopteri su gasili požare tokom ljeta 2019. godine U toku je nabavka preostale medicinske opreme za transport povrijeđenih lica vazdušnim putem.	Ugradnja medicinske opreme za transport povrijeđenih lica vazdušnim putem i obuka lica za medicinsku evakuaciju (MEDEVAC). Učestvovanje u izvršavanju zadataka i misija VCG predviđenih Strategijom odbrane	Kraj 2020. godine Kontinuirano

43.2. Nabavićemo radare kroz kreditni aranžman, uk- iznos sredstava 15 miliona eura.	Ministarstvo odbrane	Prikupljanje ponuda U cilju racionalizacije trošenja budžetskih sredstava, odustalo se od nabavke radara i kroz kreditni aranžman, već će Crnoj Gori biti doniran radar koji sada koristi NATO Partnerstvo za radarsku podršku, koje funkcioniše u okviru NATO Organizacije za podršku i nabavke (NATO Support and Procurement Organisation – NSPO). Na ovaj način troškovi za njegovu nabavku će biti značajno smanjeni- sa 15 miliona € na oko 4,8 miliona €..	U 2019. godini Potpisano je pismo namjere za pristupanje Partnerstvu za radarsku podršku koje je prihvaćeno od strane Nadzornog odbora organizacije za podršku i nabavke (NSPO)	Priprema radara (njegova nadogradnja i modernizacija), kao i priprema infrastrukture na lokaciji Bjelasica – Zekova glava, gdje će donirani radar biti postavljen.	Kraj 2022. godine
43.3. Nabavićemo šest lako oklopljenih terenskih vozila (donacija SR Njemačke u vrijednosti od 2.250.000 eura)	Ministarstvo odbrane		Tokom 2018. godine isporučeno je svih šest vozila, koja su uvedena u operativnu upotrebu VCG U 2019. godini U organizaciji proizvođača obučeno 18 pripadnika VCG (vozači, automehaničari i lica za tehničko održavanje ovih vozila).	Učestvovanje u izvršavanju zadataka i misija VCG predviđenih Strategijom odbrane	Kontinuirano
44. Snažjenje imidža Crne Gore kao zemlje sporta kroz podršku crnogorskim vrhunskim sportistima, kao našem brendu u svijetu					
44.1. Podržaćemo organizaciju međunarodnih takmičenja u Crnoj Gori	Ministarstvo sporta i mladih	Broj podržanih međunarodnih takmičenja koja se organizuju u Crnoj Gori Procenat posjećenosti Crne Gore u toku trajanja sportske manifestacije	Za organizaciju međunarodnih sportskih takmičenja u Crnoj Gori, Ministarstvo sporta i mladih je u 2019. godini podržalo preko 10 nacionalnih sportskih saveza za organizaciju međunarodnih takmičenja u Crnoj Gori.		

			Ministarstvo sporta i mladih kontinuirano pruža podršku organizaciji međunarodnih takmičenja koja se organizuju u Crnoj Gori i na taj način doprinosi razvoju sporta i promociji Crne Gore kao turističke destinacije i sportske nacije.		
44.2. Podržaćemo učešće sportista na međunarodnim takmičenjima	Ministarstvo sporta i mladih	Broj podržanih programa sportskih organizacija koji sadrže učešće na međunarodnim takmičenjima Rezultati crnogorskih sportista na međunarodnim sportskim takmičenjima	U 2019. godini Ministarstvo sporta i mladih podržalo je preko 20 sportskih organizacija za učešće na međunarodnim takmičenjima koja se organizuju van Crne Gore. Ministarstvo sporta i mladih kontinuirano pruža podršku sportskim organizacijama iz Crne Gore za učešće na međunarodnim takmičenjima, i na taj način doprinosi razvoju sporta i promociji Crne Gore kao sportske nacije. Crna Gora prepoznatljiva je u svijetu po sportskim rezultatima.		
44.3. Jaćaćemo kult crnogorske reprezentacije kroz niz projekata	Ministarstvo sporta i mladih	Broj realizovanih projekata „Moja reprezentacija“ Proslava i smotra reprezentacija u okviru Dana reprezentacije	Kako je Zakonom o sportu propisano da se 10. marta obilježava Dan reprezentacija Crne Gore, Ministarstvo sporta i mladih je 10. marta 2019. godine na Trgu nezavisnosti u Podgorici organizovalo sajam sporta. Promo punktove na sajmu sporta, pored Ministarstva sporta i mladih, imali su COK,		

			POK i nacionalni sportski savezi, a bili su prisutni i reprezentativci koji su kroz neposrednu komunikaciju sa građanima i djecom, približili značaj i prednosti bavljenja sportom sa ciljem jačanja i unaprjeđenja kulta crnogorske reprezentacije. Organizacijom Dana reprezentacija jača se kult reprezentacije Crne Gore i budi se osjećaj pripadnosti crnogorskoj reprezentaciji. Aktivnosti su posebno usmjerene na djecu i mlade sportiste, kako bi se kod njih stvarao osjećaj pripadnosti crnogorskoj reprezentaciji, a u cilju sprječavanja kasnijeg "odliva" talentovanih sportista.		
--	--	--	---	--	--